Amigoe

Vandaag

* Commissie Kissinger naar Midden-Amerika p.1
* Verkoop-overschot van S & F voor sociaal doel p.2
* Liquiditeitstekort 11 miljoen tot juli p.3
* PWFC negeert Shell-ingrepen p.3
* ATIA: Aruven-problemen verwaarloosd p.5
* Undeba ku un pia den play-off p.7

DR HENRY KISSINGER
...meer hulp...

100STE JAARGANG — NO.: 232

VRIJDAG 7 OKTOBER 1983

Nieuws in vogelvlucht

KING — De SU en China zijn in g een niewue gespreksronde nen om hun onderlinge betrekn te verbeteren. Het is de 3e oktober 82. Overigens zijn beiden het er wel over eens dat de kingen niet meer zo hartelijk worden als in de jaren 59.

*****

NAGUA — La Prensa in Ma- is donderdag weer niet uitge- uit protest tegen de censuur het Sandinistische bewind. ag verscheen de krant ook niet. was volgens de directie 90 % e tekst afgewezen door de cen- hoorde men dit te laat om er r nieuws voor in de plaats te .

*****

OCKHOLM — De toekenning e Nobelprijs voor de literatuur e Britse auteur Golding heeft lleen de onderscheiden schrijg verrast, maar zorgde ook voor hovum, doordat het jurylid, kvist, naar buiten bracht dat hij ar helemaal niet mee eens is. hijnt binnen de jury de nodige gheid over te zijn geweest. Traeel blijft zoiets geheim.

*****

ANSK — Walesa is bang dat s hij de Nobelprijs in ontvangst nemen, misschien niet meer terugkeren in Polen. Het is lijk dat hij zijn vrouw daarom rdigt. Hij heeft tijdens een onferentie een indirect beroep n op de autoriteiten tot wederbegrip. Hij noemde het een de dat er in Polen zoveel menm politieke redenen gevangen .

*****

IROET — PLO-leider Arafat het steeds moeilijker om zijn gee laten gelden in de PLO. Hij is ten door een groot deel van zijn ang, Syrie heeft hem uitgewen hij is door zijn vroegere Libabondgenoten afgewezen. Een geleden was hij nog het hoofd een staat binnen de Libanese .

*****

ANILLA — President Marcos de Filippino's gevraagd hem te en in een nieuw straf econon beleid. Dit gebeurde terwijl de 2e achtereenvolgende dag in inanciele district van Manilla duizenden werd betoogd tegen eleid.

*****

RAATSBURG — De ernstigste eigingen voor de democratie zijn loosheid, de ongelijke verdeling e welvaart binnen en tussen de en, terrorisme en geweld eveeen ongecontroleerde ontwikkevan wetenschap en technologie. includeerde een conferentie over ementaire democratie, georgard door de Raad van Europa. Er n deelnemers van buiten Eu- .

*****

ADRID — Spanje heeft in 82 bijna 2 miljoen dollar aan waverkocht aan Zuid Afrika. Het om geweren, revolvers en pistolo luidde het verweer. Daarop is VN-verbod niet van toepassing.

*****

LAMABAD — In Lahore, de dstad van de Pakistaanse proe Poenjab, deden 4000 mensen aan een protestmars tegen het aire bewind. De oproep ging uit advocaten die in Lahore in conie bijeen waren. Voor een deel n zij in toga mee.

*****

OSKOU — Minister Kondratvan de Sovjet-republiek Rusland ntslagen wegens corruptie. Hij de portefeuille voor Lichte indus- .

*****

E BILT — De SU heeft donderdag ondergrondse kernproef uitgerd, waarbij de wijzer op de terschaal doorsloeg tot 5,9. Het dus een explosie van 100 tot 150 ton TNT. Zo heeft De Bilt geregierd.

*****

EN HAAG — Premier Lubbers is niet eens met Zuid-Afrika en de at de kwestie van de Cubaanse aren in Angola gekoppeld kan den aan de onafhankelijkheid Namibië. Hij zei dit bij het be- van president Machel van Mobique.

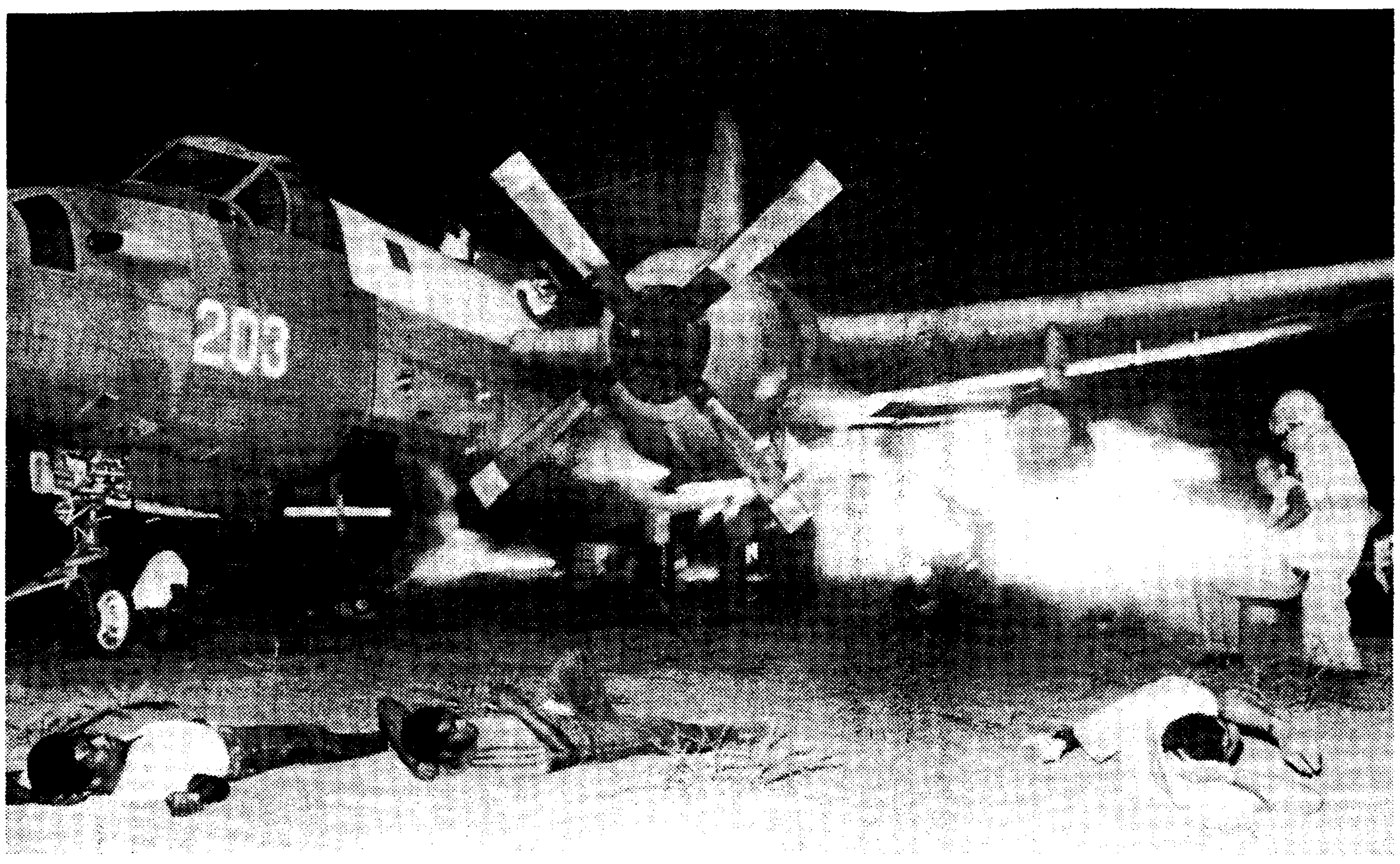
*****

OKIO — De laatste woorden uit ockpit van de Zuidkoreaanse g welke door de SU is neergeld, zouden zijn geweest dat de k in het vliegtuig snel terugviel. in Japan verklaard. Het werd in t van opwinding gezegd.

*****

W YORK — VS en Ethiopië en toenadering tot elkaar. Op genblik heeft men relaties met r op het niveau van zaakgelasen.

*****

WILLEMSTAD — Op de luchthaven vond gisteravond een grootscheepse oefening plaats, waarvoor in totaal zo'n 150 man op de been werd gebracht. De enscenering van een vliegtuigramp, waarbij gebruik werd gemaakt van het Neptune-toestel dat de brandweer onlangs door de MLD overgedragen kreeg, trok veel publiek. Leden van het VKC werden ingezet als "slachtoffers" van de ramp. Deze droegen ten behoeve van de eerstehulpverleners labels waarop de diverse "verwondingen" stonden aangegeven.

Akkoord met Sovjets uitgesloten

W-Europa krijgt raketten van VS

PARIJS — In diverse West-Europese landen zijn de respectieve regeringen het onderhand erover eens, dat een akkoord bij het Amerikaans-Russisch overleg over de raketten-kwestie als uitgesloten moet worden beschouwd. Dit betekent, dat de West-Europese landen nog vóór het einde van dit jaar het plan zullen uitvoeren tot het plaatsen van middellange afstandsraketten, welke door de Verenigde Staten zullen worden geleverd. Ofschoon hierop de meeste nadruk wordt gelegd, zullen de Russen ook niet achterblijven. Naast het reeds omvangrijke arsenaal van uiteenlopende raketten gericht op West-Europa, zullen die voor de korte afstand ook worden geplaatst in Oost-Duitsland en Tsjechoslowakije. Het uitblijven van overeenstemming in Geneve tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie zal daarom een ernstige escalatie veroorzaken in de koude oorlog van de laatste tientallen jaren.

De Amerikaanse onderhandelaar in Geneve, Paul Nitze, liet zich gisteravond ontvallen, dat er "nog zeer grote meningsverschillen bestaan tussen Amerikanen en Russen over een wederzijdse vermindering van het kernwapen-arsenaal. Hij wees op de diverse concessies, die president Reagan in de loop van de onderhandelingen keer op keer heeft gedaan, maar dat de Russen alle nieuwe voorstellen zonder meer van de tafel hebben geveegd zonder daar een concreet alternatief voor in de plaats te stellen.

Door telkens met nieuwe voorstellen te komen, hebben de Verenigde Staten zich kunnen blijven verzekeren van de steun van hun West-Europese bondgenoten. Omdat hierdoor volgens Nitze de nadrukkelijke wens van de VS tot uitdrukking komt om een akkoord met de Sovjets te bereiken. Het is daarom absurd te hopen - zoals de Russen dat doen - dat er verdeeldheid in het westerse kamp ontstaat en de raketten-stationering in West-Europa daardoor zal worden uitgesteld, zo sprak Robert Osgood, een experrt van de Amerikaanse regering, op een defensiecongres in Parijs.

De Verenigde Staten is het met zijn bondgenoten erover eens, dat de plaatsing van raketten in West-Europa een ervaarlijke situatie schept. Maar in het licht van de zich steeds uitbreidende bewapening van de Sovjet-Unie heeft het westen geen andere keus dan zich daartegen te beschermen, aldus Osgood.

PRESIDENT BETANCUR TOT EUROPESE GEMEENSCHAP:

Nauwere samenwerking aangaan

Dialoog hervatten met Latijns-Amerika

BRUSSEL — De in West-Europa op bezoek zijnde Colombiaanse president Belisario Betancur heeft in Brussel gezegd, dat "de Europese Gemeenschap de dialoog moet hervatten met Zuid-Amerika en in het bijzonder met de landen van het Andes-Pact, welk bondgenootschap gereed staat om nog vóór het einde van dit jaar een samenwerkingsverdrag van vijf jaar te sluiten met de Europese Gemeenschap."

Sedert 1980 worden over dit verdrag onderhandelingen gevoerd, maar die werden eerst opgeschort door enkele opeenvolgende, militaire staatsgrepen in Bolivia en daarna definitief afgebroken, toen de Malvinas-oorlog verleden jaar uitbrak.

De vijf Andes landen (Venezuela, Colombia, Peru, Ecuador en Bolivia) dringen erop aan, dat het te ondertekenen samenwerkingsakkoord voorziet in het wederzijds verlenen van speciale handelsvoorwaarden. Hierdoor kan namelijk de nadelige handelsbalans-positie ten opzichte van de Europese Gemeenschap meer in evenwicht worden gebracht met de uitvoer vanuit de Andes-landen. De Europese Gemeenschap heeft zich tegenover Betancur bereid verklaard een dergelijke clausule inderdaad te willen opnemen in een te tekenen overeenkomst.

Vooral gedurende de laatste tien jaar is de import van Europese Gemeenschap naar de landen van het Andes-Pact erg toegenomen. In 1982 was de import uit die tien landen van de Gemeenschap toegenomen tot het bedrag van 3.800 miljoen dollar. Hiertegenover stond, dat de Andes-landen nog niet eens eenderde van dit bedrag in producten en goederen verkochten aan de Europese Gemeenschap.

Verwacht wordt, dat de besprekingen over het samenwerkingsakkoord snel zullen worden hervat, na de nu gehouden gesprekken van Betancur met de Europese Gemeenschap.

De Colombiaanse president sprak in Brussel ook over de pogingen van de Contadora-groep om in Midden-Amerika een duurzame vrede tot stand te brengen. Hierover had hij een dag eerder een vurig pleidooi gehouden voor de algemene vergadering van de Verenigde Naties. "De kanonnen moeten wij vervangen door sociale en economische projecten en hierdoor de basis ontnemen aan de strijd van de linkse, gewapende strijders", zo had Betancur verklaard.

Het Colombiaanse staatshoofd, dat nu bijna een jaar aan de macht is, heeft zich opgeworpen als een fervent voorvechter van de vrede en veiligheid en het verbeteren van de levensomstandigheden binnen Latijns-Amerika. Zo sterk zijn z'n pogingen en zoveel tijd geeft hij daaraan, dat in Colombia zelf, kritiek is ontstaan op Betancur. Sommige groeperingen vinden, dat hij Midden- en Latijns-Amerika moet "laten voor wat het is" en zich uitsluitend dient te wijden aan de taak waarvoor hij specifiek is uitgekozen: het verheffen van de levensstandaard van de Colombiaanse burgers. Betancur ziet zijn roeping echter verder gaan en heeft verklaard zich te zullen blijven beijveren voor de belangen van Colombia, maar die van de rest van de regio te zullen dienen wanneer en waar dat mogelijk is.

Luxe-service

NEWARK — Regent Air Company legt zich bij haar binnenlandse vluchten in de Verenigde Staten toe op luxereizen. Passagiers - en dat moeten vooral bedrijfsleiders worden, verder acteurs en andere "belangrijken"- krijgen dan ook heel wat comfort voorgeschoteld: een gerenommeerde kapper, gratis diensten van een gediplomeerd secretaresse, fantastische maaltijden en zelfs "king-size"-bedden.

Regent Air Company richt zich speciaal op de dure klant en heeft daarom haar drie Boeings laten renoveren voor een totaal-bedrag van 10 miljoen dollar.

In november begint Regent met zijn nieuwe diensten. Vanuit Newark in New Jersey kan voor 1.500 dollar worden gevlogen naar de Westkust en vandaaruit verder naar Hawaii.

Commissie Kissinger naar M-Amerika

VS-gezinde landen willen meer steun

WASHINGTON — De Amerikaanse presidentiele commissie voor Centraal-Amerika onder leiding van ex-minister van buitenlandse zaken Henry Kissinger brengt de komende week een eerste bezoek aan het gebied. Terwijl het linkse bewind in Nicaragua zeer argwanend staat tegenover de bedoelingen van de commissie-Kissinger, de linkse rebellen in El Salvador er niets van moeten hebben en de polarisatie in dit gebied almaar toeneemt, zullen de bondgenoten van de VS eisen stellen om meer militaire en economische hulp.

De anti-communistische landen in dit gebied menen, dat zij risico's nemen door zich tegen het communisme op te stellen en willen beloond worden voor, bijvoorbeeld, hun steun aan de anti-Sandinistische strijders om het linkse regiem in Managua ten val te brengen. Met name gaat het om Honduras, de meest trouwe bondgenoot van de Verenigde Staten in Centraal-Amerika, dat nog kortgeleden een wensen-pakket ter waarde van 400 miljoen dollar bij de regering-Reagan heeft ingediend.

Honduras meent sterk te staan in zijn eis: het heeft zijn grondgebied afgestaan voor de training van tienduizenden Amerikaanse soldaten en doet het ook gebruiken als sprtingplank voor de anti-Sandinisten.

De reis begint in een periode, waarin de betrokkenheid van de CIA steeds sterker wordt gemerkt. In Washington werd vandaag bekend, dat de CIA kleine vliegtuigen aan de anti-Sandinisten heeft geleverd om daarmee bombardementen op Nicaragua uit te voeren.

DAMASCUS — De SU bereidt plaatsing van SS-21 raketten voor in Syrië, zo weet de CIA. Het zou voor het eerst zijn dat dit type raket buiten het Warschau Pact wordt opgesteld.

Rumoer rond Nobelprijs

STOCKHOLM — Voor het eerst in de geschiedenis heeft een lid van de Nobelprijzencommissie openlijk verklaard het oneens te zijn met de aanwijzing van de Britse schrijver William Golding als winnaar van de literator-prijs. De Zweedse schrijver Arthur Lundkvist verklaarde, dat de commissie niet unaniem eens was in de toekenning van de prijs aan de Engelse auteur.

Volgens Lundkvist wordt Golding door een aantal leden van de commissie beschouwd als een goed schrijver, die echter niet kan worden gerekend te behoren tot het niveau van echte Nobelprijswinnaars.

Vulkaan actief op Hawaii

HONOLULU — De vulkaan Kilauea, de meest actieve van de wereld, spuwt momenteel vanuit een krater ruim 100.000 kubieke meter lava per uur uit. De lava stroomt in twee rivieren, die nu een breedte hebben gekregen van vier kilometer, aldus is officieel in Honolulu meegedeeld.

Op dit moment vormt de uitbarsting geen gevaar voor de plaatselijke bevolking.

De Kilauea is sedert 3 januari van dit jaar actief. Enkele duizenden afgelegen bewoners hebben hun huizen moeten verlaten.

Oost-Duitsers naar westen gevlucht

BONN — Gedurende de laatste week zijn zes Oost-Duitse burgers erin geslaagd naar het westen te vluchten. Ze namen allemaal enorme risico's, omdat de vlucht moest gaan door een groot mijnen-veld, dat door de Oost-Duitsers nabij de West-Duitse grens is aangelegd.

Vandaag kwam een 30-jarige monteur West-Duitsland binnengehold. Naast de mi nen, die hij moest ontlopen, werd hij ook nog door Oost-Duitse bewakers onder vuur genomen.

Geen slachtoffers bij aardbeving in New York

NEW YORK — Een aardbeving van middelmatige sterkte heeft vanmorgen het noorden van de Amerikaanse staat New York getroffen. Er vielen geen doden en er zijn nog geen meldingen binnen over schade.

De beving deed zich omstreeks zes uur 's morgens voor.

De nationale geologische dienst deelde mee, dat aardbevingen in het noorden van New York wel vaker voorkomen, maar dat die van vandaag krachtig was dan normaal.

PARIJS — President Habre van Tsjaad is bereid met alle Tsjadiers te praten, ook met rivaal Weddeye, om zo een einde te maken aan de huidige burgeroorlog. Dit zei hij voor de Franse tv.

Nog geen akkoord SLM-Caledonian

DEN HAAG/LONDEN — De Britse luchtvaartmaatschappij Caledonian heeft de Nederlandse rijksluchtvaartdienst toestemming gevraagd op de route Londen - Schiphol v.v. voortaan te mogen vliegen met de grote DC-10. Caledonian heeft de dienst steeds uitgevoerd met veel kleinere Trident-toestellen. De aanvraag van Caledonian houdt verband met de verwachte samenwerking tussen de SLM, de Surinaamse Luchtvaart Maatschappij.

Vanmorgen nog onderhandelden vertegenwoordigers van SLM en Caledonian in Londen en was er nog geen overeenstemming bereikt. Die werd later vandaag wel verwacht. Als dat rond komt, zal SLM over een DC-10 van Caledonian kunnen beschikken om de verbinding Paramaribo - Londen eens per week en de route in omgekeerde richting eveneens eenmaal per week te kunnen onderhouden.

De Nederlandse Rijksluchtvaartdienst heeft meegedeeld het verzoek van Caledonian om de DC-10 in te zetten in plaats van de Trident, "zorgvuldig" te zullen bestuderen. Het gaat echter, zo werd verder verklaard, "niet om een normale maar om een aanzienlijke uitbreiding van de capaciteit." Gezien de beschermende positie, die de Nederlandse regering over de KLM uitstrekt, is het nog lang niet zeker, dat de toestemming voor het inzetten van de DC-10 door Den Haag zal worden gegeven.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H.Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F.Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Paul Comenencia, Carolina Rhode, Ronnie Rens, Laureen Ravelli-Schenk, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isseit (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Eileen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N.Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vanda James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondentie: Wilma Nijhof, tel.: 2321 of 2316

ST. EUSTATIUS:
Correspondenten: Anna Hofstee, Minerva Pandt-Cnlet en Kenne Cuvelier, tel.: 2220.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Maarten Huygen (tel.: 202-3328984).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl.80,15 per maand (luchtpost) of NAfl.24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur
Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING kunnen dagelijks doorgegeven worden van 19.15-19.30 uur op tel.: 8627 (Fam. Linkels).

Klachten bezorging

Klachten over bezorging van de Amigoe moeten worden doorgegeven bij de distributie-maatschappij DISTRICO NV op de telefoonnummers 70503, 70504 of 70304.

Beroep Ellis op Betico Croes wegens Abraham

KRALENDIJK — Voorzitter van de Union Patriotico Bonairiano (UPB) Rudy Ellis heeft zijn bezorgdheid uitgesproken over de banden die PDB-leider Jopie Abraham heeft aangehaald met de MEP leider Betico Croes.

In een gesprek dat Rudy Ellis onlangs had met de heer Croes deed Ellis een beroep op de MEP-leider en deelde daarbij mee, dat Jopie Abraham al vanaf 1979 heel emotioneel reageert om zijn succes in de politiek te bewerkstelligen. De laatste weken aldus Ellis, wordt er sterk op de gevoelens van de Bonaireaanse bevolking gewerkt.

Ellis is er van overtuigd, dat de Bonaireanen de bevolking van Aruba weten te waarderen, maar de UPB van Rudy Ellis is daarbij niet geheel eens met de manier waarop Abraham blindelings de MEP-leider wil volgen. De situatie waarin MEP verkeert, aldus Ellis is volledig anders dan de positie die de PDB op Bonaire inneemt. Tijdens een vergadering die kortgeleden werd belegd tussen Don Martina, Ellis zelf, een aantal andere politici en een delegatie van de MEP heeft Ellis een beroep gedaan op Betico Croes en diens jarenlange ervaring. Ellis bracht daarbij naar voren dat Croes het grote voorbeeld was voor Abraham, maar dat deze jonge politicus wel de ervaring mist.

Ellis wilde daarbij overigens wel benadrukken, dat hij niets tegen de persoon Abraham had, maar dat nam niet weg, dat hij wel zijn ideeën had over het bestuur van Bonaire. Ellis hoopte tenslotte dat de Bonaireaanse bevolking waardering kon opbrengen voor de wijze waarop de UPB altijd het bestuur had gevoerd en de voorzitter van de UPB was er dan ook wel van overtuigd, dat indien er nu verkiezingen gehouden zouden worden, die niet in een winst voor de PDB omgezet zou kunnen worden.

Regatta begint maandag al

KRALENDIJK — Volgens het Regatta comite is het van belang, dat de deelnemers aan het jaarlijkse zeilfeest en de verdere bezoekers er rekening mee houden, dat de zestiende Zeilregatta niet zoals gewoonlijk op woensdag begint, maar dit jaar op maandag 10 oktober. Eigenlijk zou de Regatta pas op dinsdag 11 beginnen, maar de organisatoren hebben gemeend dit jaar een vrije dag te moeten inlassen op woensdag. Maandag begint dus de race rond Klein Bonaire. De Venezolaanse deelnemers, die vanuit Venezuela met een aanbrengrace starten, worden in de loop van de zondag op Bonaire verwacht. Vanaf de vroege ochtend zal de starttoren op Playa Lechi dan ook bemand zijn, want daar wordt de aankomsttijd van de Venezolaanse jachten bepaald. Na een correctie op de tijd — in verband met grootte van het jacht en zeilopperviak wordt dan later het klassement opgesteld.

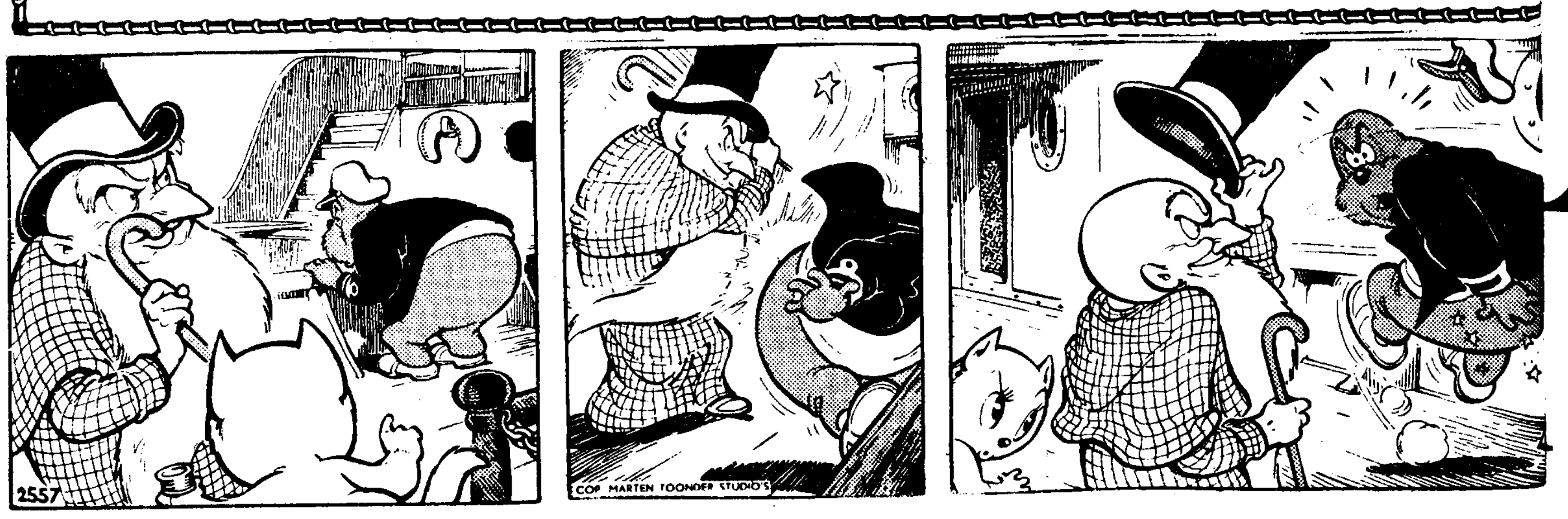
Venezuela met 17 jachten van de partij

KRALENDIJK — De Venezolaanse zeilfederatie heeft medegedeeld met zeventien jachten te zullen deelnemen aan de zestiende regatta. Verschillende schepen van het vorige jaar hebben weer ingeschreven voor de komende wedstrijden. De deelnemende jachten zijn Hector Piovisan met Dolphin; Thomas Pallehne met Luv; Frank Muller met Curiara; Augustin Guzaman met Raspinfly; Herman Espinal met Popey; Fabio Pizzi met Bala; Pedro Azuage met Tentacion; Cicilio Luchsinger met Crisbe; Victor Puerto met Lelo; Claus Rehring met Piolin IX; Alejandro Arenas met Pitusa; Roman Davila met Troon; Harry Frontado met Fatso; Mauricio Constanzo met Boomerang; Seppo Tapio Molsa met Karel; Jaime Lerner met Sloop en tenslotte Jose Avalos met Aleluya.

Zakenvaria

DE CHARTER-MAATSCHAPPIJ Asna die kortgeleden op Bonaire is begonnen heeft kennelijk de wind mee, want inmiddels heeft de firma de beschikking over vier vliegtuigen. Vanaf 1 october is op de Flamingo luchthaven een tweemotorig vliegtuigje gestationeerd en volgens Erik Huizinga de vroegere flying teacher zijn behalve het tweemotorig toestel ook een Beech Baron, een King Air en een super King Air ter beschikking. Huizinga heeft zoals hij zegt erg veel steun van de heer Oduber uit Aruba die veel ervaring heeft in het vliegwezen. Desgevraagd verklaarde Huizinga, dat de komende week een druk programma uitgevoerd moet worden, omdat een aantal overboekingen bij de ALM en de Commuter veel mensen in problemen heeft gebracht. De charter maatschappij zal nu trachten deze leemte in het vervoer op te vullen. In de loop van de maand zal de Asna een uitgewerkt plan van het vliegbedrijf aan de pers mededelen, aldus Erik Huizinga.

Tom Poes en de kniphoed

2557 — Tom Poes liep achter de vreemde grijsaard aan de loopplank op en kwam zodoende op het dek van het goede schip Albatros. Daar was het lawaai van het lossen in volle gang. De ene lading vaten na de andere werd ratelend uit de luiken gehesen om dan bonkend over de verschansing te verdwijnen.

Kapitein Wal Rus stond bij een luikopening en staarde oplettend in het duistere ruim.

"Aha! Daar is de meester van dit vaartuig!" sprak de oude, op hem toelopend. "Gouden banden om de onderarm, dat is het teken van Ab en Ilod. Het kan niet missen!"

De gezagvoerder keek echter niet op. Het lawaai van de stoomlier overstemde de kakelende stem van magister Hocus en overigens had hij ook geen tijd voor bezoekers.

Dit maakte de bejaarde vreemdeling ongeduldig. En voordat Tom Poes hem had kunnen tegenhouden, gaf hij de stoere zeerob een tik met zijn wandelstok om diens opmerkzaamheid te trekken.

Nu, dat lukte dan ook boven verwachting. Met een onb... heerste kreet kwam de kapitein overeind en wendde zich tot zi... gasten.

"Overgehaalde landkakelobbesen!" loeide hij. "Opgedroo... de komkommers! Wat moet dat? Wat let me of ik laat jullie kielh... len en in het zuur zetten? Gemarineerde zoetwatergarnalen! Z... die kachelpijp af en rol je mouwen op, dan zal je een lesje gev... dat je baard in je keelgat schiet!"

Deze ruwe taal liet de grijsaard onbewogen. Hij nam met e... scheef lachje zijn hoed af en hield die voor het rode gelaat van de... opgewonden gezagvoerder.

"Iets harder als ik u vezoeken mag", zei hij. "Dat zal het resu... taat nog aardiger maken".

WILLEMSTAD— Normaliter worden deze goederen vernietigd of onder de vuilhopen bij de landfill gedumpt. Het gaat om tere en kostbare stukken keramiek en porselein die de Spritzer & Fuhrmann overhoudt bij de verkoop. Dit jaar is besloten die goederen (met gezamenlijke waarde van 1 miljoen gulden) op een veiling te verkopen en de opbrengst aan diverse sociale instellingen op de Antilliaanse eilanden te schenken.

Verkoop-overschot S&F voor sociale doelen

WILLEMSTAD— Door de teruggang in het toerisme en de slechte economische toestand zat de Spritzer & Fuhrman dit jaar met een zeer groot verkoopoverschot van 1 miljoen gulden aan fijne gebruiksartikelen zoals porseleinen kannen, kruiken vazen, beeldjes en schalen. In plaats van vernietiging van deze artikelen, zoals in vorige jaren gedaan is, is besloten ze op een veiling te verkopen en de opbrengst ten bate van sociale instellingen te doen zijn.

Het bedrijf kent elk aar een verkoopoverschot; dat is heel normaal. De overtollige goederen werden tot nu toe vernietigd en op de landfill gestort. Dit jaar was het overschot bijzonder groot. Een gedeelte van die goederen werd op een «warehouse-sale» te koop aangeboden, maar dan nog bleef voor een miljoen aan artikelen over.

In overleg met diverse sociale instellingen is besloten die goederen op een veiling te verkopen. De artikelen worden op die veiling ingezet op 20% van de verkoopsprijs, waar geïnteresseerden verder op kunnen bieden. De veiling is op 28, 29 en 30 oktober en 4, 5 en 6 november in het Renaissancegebouw van de S & F aan de Breedestraat (waar tot voor kort Bontravel tijdelijk gevestigd was). Op de zondagen wordt buiten muziek gemaakt door een drumband en ka'i orgel.

De opbrengsten van de veilig gaan voor 70% naar veertien sociale instellingen op Curacao, tien procent naar het fonds Ch. Fuhrmann, tien procent naar instellingen op Aruba en vijf procent elk voor instellingen op Bonaire en Sint Maarten.

Black Widow Warriors zondag in actie

KRALENDIJK — In de wedstrijden van de little league zullen zondag een paar spannende wedstrijden verspeeld worden als Black Widow Warriors aantreedt tegen de Sabanna Braves, evenmin voor een kleintje vervaard. Black Widow Warriors is onlangs opgericht om een partijtje mee te blazen tegen de reeds bestaande clubs en over afzienbare tijd zal er ook aangetreden worden tegen de geoefende Rincon Pirates die enkele weken geleden al de handschoen opnamen tegen de Sabanna Braves.

Opnieuw vertraging opgetreden

Oplevering school Tera Kora uitgesteld

WILLEMSTAD— De oplevering van de basisschool op Tera Korá is uitgesteld tot 19 oktober. De oplevering was aanvankelijk gepland voor vandaag, maar omdat nog enkele details in de inrichting ontbreken is een latere datum vastgesteld.

Mevrouw Vigdis Jonckheer-Mensing van het R.K. Centraal Schoolbestuur, dat de helft van de basischool beheert, verklaarde de vanmorgen desgevraagd dat de lessen intussen normaal doorgaan. De afrondingswerkzaamheden zijn niet helemaal klaar: zo ontbreken bijvoorbeeld rekken in de voorraadkamers en is de inrichting van de lerarenkamer en de "hoofdenkamer" niet compleet. Er is al besloten dat het schoolbestuur met het bestuurscollege en de aannemer de stand van zaken eventjes do... neemt om te kijken wat er p... cies nog ontbreekt opdat ... school op 19 oktober gereed is.

Zoals bekend deelt het kat... lieke schoolbestuur sinds be... van het schooljaar het al af... ronde gedeelte met de openb... school, omdat het «katholiek... gedeelte niet klaar is. En to... duurde het ongeveer een we... voordat normaal les gegeven k... worden, omdat boeken en sch... ten nog uitgepakt moesten w... den. Geleidelijk aan zijn daar... enkele lokalen in h... «katholieke» gedeelte in g... bruik genomen; de R.K. basisschool heeft nu 103 leerl... gen, de kleuterschool 36, terw... aanvraag gedaan is om met e... peuterklas te beginnen, wa... voor 24 peuters op de wachtli... staan.

Curinta-directeur Chong:

Nut van brandweer-oefening bewezen

WILLEMSTAD — Uit een gisteren op de luchthaven gehouden enscenering van een vliegtuigramp, is gebleken, dat zowel de technische communicatie als de afvoer van gewonden, voor verbetering vatbaar is. Dat verklaarde vanmorgen Curinta-directeur Kidland Chong tegenover de Amigoe. De gisteren gehouden rampoefening zal vanmiddag door functionarissen van de betrokken organisaties, brandweer, luchthaven, politie en GGD worden geevalueerd.

De oefening vond plaats in navolging van een aanbeveling van de International Civil Aviation Organisation (ICAO) om tenminste één maal per jaar een dergelijke onvoorbereide oefening te organiseren. Wanneer er dan in werkelijkheid zo'n ramp gebeurt, legde Chong uit, gaat vaak wel eens iets fout. De er... ring wijst uit dat wanneer op ... gelmatige basis geoefend wor... de tekortkomingen afnemen.

De actie, die zo waarheids... trouw overkwam, dat een radi... tation het bericht over de ra... uitzond zonder zich hierov... vooraf nader te laten inlicht... startte om kwart voor elf. Ci... 150 man, waaronder ook VK... leden die als "slachtoffer" fu... geerden, was hiervoor in tou... De actie werd rond half twee ... gesloten.

Het vliegveld ligt in een ko... en dat bleek in de technisc... communicatie, de deelneme... aan de oefening parten te spel... Communicatie binnen de ko... verliep probleemloos. Wann... echter contact met personen b... ten de kom tot stand moest w... den gebracht, lichtte de lucht... vendirecteur toe, verliep zul... aanzienlijk moeilijker. Ook a... de afvoer van gewonden vi... mogelijk iets te verbeteren. ... toeloop van het publiek was e... niet te voorkomen factor, stel... hij. Dat het publiek ook nu na... de luchthaven kwam, was h... niet onwelkom geweest. Ook ... werkelijkheid zou dat gebeur... zodat ook voor wat betreft de ... sluiting van de weg en de cont... le van het publiek, de ensce... ring een goede oefening was ... bleken.

Hotels: prijzen niet omhoog met Regatta-drukte

KRALENDIJK — Eén van de veel gehoorde klachten in voorgaande jaren was de hoogte van de prijzen die de hotels voor hun drankjes vroegen. Hoewel er inderdaad jaren zijn geweest, dat de prijzen enigszins werden opgetrokken, bleek dat de laatste jaren niet voor te komen.

De commissie die belast is met de organisatie echter heeft dit jaar wel vergaderd met de hotels om er zeker van te zijn, dat de prijzen niet verhoogd zullen worden en zowel Flamingo Beach als Hotel Bonaire heeft in overleg met het Regatta comité prijzen vastgesteld. Flamingo Beach heeft reeds bekend gemaakt, dat de lunch niet boven tien gulden komt te liggen, terwijl het buffet 's avonds ook niet zo duur zal zijn. Ook Hotel Bonaire zal ongeveer deze prijzen vragen, terwijl de dranken ook de normale gangbare prijzen zullen krijgen. Naast de beide hotels bestaan er trouwens nog meer mogelijkheden de inwendige mens te versterken en ook de yachthaven zal dit maal heel nauw betrokken zijn bij verzorging van de gasten.

Aandacht in Caza y Pesca voor Bonaire-regatta

KRALENDIJK — In het i... ternationale zeiltijdstrift Caz... Pesca (Jacht en visvangst) we... in de maand september uit... breid aandacht besteed aan ... Internationale Sailingrega... van Bonaire. Met dit arti... geeft uitgever Heinz Doeb... een grote steun aan de publi... teit, want Caza y Pesca ve... schijnt niet alleen op de Antill... maar in vrijwel alle landen v... Zuid Amerika, Mexico, Sto D... mingo en de Verenigde Stat... Naar de Amigoe vernomen he... zal Doebbel dit jaar ook aanw... zig zijn bij de Regatta en daarv... een verslag maken in zijn ti... schrift.

...LDSCHEPPING 120 MILJOEN TOT MEDIO DIT JAAR

Uitgaven Curaçao en Aruba hoog

...iquiditeitstekort ...1 miljoen tot juni

...ILLEMSTAD — **Aruba en Curaçao samen hebben over het ...te halfjaar een liquiditeitstekort genoteerd van elf miljoen ...den. Dat is twee miljoen gulden meer dan verleden jaar over ...lfde maanden. De Centrale Bank geeft in het financiele ...zicht van de maand juni en het eerste halfjaar aan, dat deze ...erten voorlopig nog gedragen konden worden door hoge de...to's; van de Lago op Aruba en van de off shore op Curaçao. ...r als die hoge inkomsten wegvallen, zitten beide eilanden ...een serieus probleem, zo luidt de ingebouwde boodschap.**

...de maand juni, zo blijkt uit ...laatste maandoverzicht, is de ...zenvoorraad met acht mil...gulden teruggelopen. Dat is ...n de tijd van het jaar hele...l zo slecht nog niet. Het was ...minder dan vorig jaar. Deze ...ieve noot is bijna helemaal toe te schrijven aan hogere inkomsten uit de off shore belastingen. Dat er normaal die maand een afvloei van deviezen (buitenlands geld) plaats vindt, komt doordat dan veel Antillianen met vakantie naar het buitenland gaan, waar zij geld uitgeven en het toerisme op een laagtepunt belandt.

In juni daalde het totaal aantal credietverleningen. In het hele eerste halfjaar steeg dat nog met een waarde van dertig miljoen gulden oftewel 3 procent. Als dat doorgetrokken zou worden voor het hele jaar, zou het uitkomen op een stijging van 5 procent voor het jaar. Omdat er een inflatie wordt berekend van 2 procent, wordt aangenomen dat de reële groei op jaar basis van 2 procent is. De laatste jaren is op dat punt steeds een reële groei geweest tussen de vijf en de tien procent.

Meer gespecificeerd blijkt bijvoorbeeld dat er weinig geld gestoken is in de eerste helft van het jaar in projecten met een productief doel. Dat wil zeggen, projecten die hetzij werkgelegenheid scheppen, hetzij deviezen aanvoeren, of allebei. Bovendien betreft het voornamelijk credieten aan enkele grote bedrijven, zodat dit plaatje nog wat vertekend wordt. Eind verleden jaar werd nog een groei-trend geregistreerd van 6 procent; medio dit jaar was daarvan nog maar 3,5 procent over.

Gebleken is ook dat de vraag naar hypotheken practisch geheel stil is komen te liggen. In het totaal uitstaande hypothecaire leningen vond zelfs een daling plaats. Bij leningen voor het doen van consumptieve bestedingen, bleef de groei ongeveer gelijk aan die van vorig jaar; eind december vorig jaar was dat 21,8% en medio dit jaar 18,5%.

Het meest opmerkelijke is evenwel dat de eilandgebieden Aruba en Curaçao samen behoorlijk wat geld blijven uitgeven. Nu kunnen zij dat voorlopig nog dragen. Curaçao door hoge inkomsten uit de off shore en Aruba door hoge inkomsten van de Lago-winstbelasting. Maar Aruba zal volgend jaar nauwelijks nog een reserve bij de Centrale Bank hebben als het op dezelfde wijze geld blijft uitgeven en de Lago-winst tot een minimum is teruggevallen. Curaçao drijft ook op de off shore gelden, die op een bepaald moment ook kunnen teruglopen.

Uit de cijfers blijkt dat de kosten van deze twee eilanden zo hoog zijn voor lopende uitgaven, kortom, kosten die moeilijk teruggedrongen kunnen worden en steeds terugkomen (ondermeer personeelskosten). Dat zal dan extra problemen geven als de inkomsten eenmaal tegenvallen.

Aruba en Curaçao hadden over het eerste half jaar een geldtekort van van maar liefst elf miljoen gulden, wat erg hoog geoordeeld wordt door de Centrale Bank. In dezelfde periode van een jaar geleden was dat negen miljoen gulden. Een verschil derhalve van twee miljoen gulden die zij extra uitgeven, mogelijkerwijs aan personeelskosten.

In de eerste zes maanden van het jaar is ter waarde van 120 miljoen gulden aan "geldschepping" gedaan, zoals het in technische termen heet, als bijvoorbeeld spaargelden worden aangewend. Dat is een stijging van vijftien procent vergeleken met een jaar ervóór. Maar de Antilliaanse economie kan dat onder de huidige omstandigheden niet dragen en dus vloeide er ter waarde van 69 miljoen gulden af naar het buitenland, wat een negatief effect heeft op de betalingsbalans.

...e-voorzitter Markes uit Nederland

...oodzaak bewezen van ...gtaak van Statenlid

...ILLEMSTAD— **"De kri...van enkele Statenleden ...ijn afwezigheid is nóg ...bewijs dat spoed gezet ...worden achter bespre...en om van het Statenlid...tschap een full-time ...tie te maken". Zo ver...rt Statenvoorzitter Roy ...kes vanuit Nederland.**

...als de Amigoe woensdag be...te protesteerdent DP-leider ...tin Diaz en de MEP-fractie ...n het feit dat Markes kenne...zonder voorafgaande be...making naar Nederland ...okken is, zodat alle Staten...iteiten lamgelegd zijn door ...reken van een voorzitter. ...fficieel protest werd echter ...bij de Staten ingediend. ...rkes legt in zijn reactie uit ...ij op dienstreis naar Neder...gegaan is om voor de dienst ...le zaken in het bijzonder en ...eilandgebied in het alge...enkele zaken te regelen.

Het betreft regelingen voor het verblijf van gehandicapten en zieken in Nederland. Volgens Markes worden deze werkzaamheden vaak gestagneerd door zijn werkzaamheden als Statenvoorzitter.

De Statenpraeses vervolgt dat hij bewust van zijn verantwoordelijkheden als vice-voorzitter van de Staten alle lopende zaken afhandelde, vóór zijn afreis naar Nederland. Uit beleefdheid zijn enige statenleden door Markes persoonlijk op de hoogte gesteld van zijn afwezigheid van tien dagen. In zijn brief vermeldt het MAN-statenlid dat Diaz van het DP niet te bereiken was en kennelijk in zijn functie van lid van de eilandsraad meegegaan was in een delegatie naar Miami. Tot slot vermeldt Markes nog, dat de waarnemend gouverneur van de Antillen op de hoogte gesteld is van zijn afwezigheid.

Oplichter op Hato gegrepen

WILLEMSTAD— De man R. de la P. is bij zijn terugkomst op Curacao op het vliegveld aangehouden in verband met oplichting. De man gaf ongeveer drie weken geleden aan het personeel van de eilandsontvanger van Curacao een cheque als garantstelling, in verband met het optreden van een buitenlandse muziekgroep op Curacao. Later bleek dat de cheque ongedekt was. De betrokkene is diverse malen in de gelegenheid gesteld deze zaak met de ontvanger te regelen, doch bleef in gebreke. Daarom is hij nu aangehouden.

...kwestie ambtenaar Domeinbeheer

...angifte BC vanwege ...etekende verklaring

...LLEMSTAD — **Gezagheb...Ronnie Casseres heeft als ...orzitter van het be...urscollege aangifte ge...n bij de regering voor ver...eden van corruptie bij de ...nst Domeinbeheer. De ...tenaar die daarvan ver...cht wordt, is sedert deze ...ek hangende verder on...zoek geschorst. De over...d kan nu een gericht on...zoek instellen, aangezien ...betrokken burger een verk...ring heeft getekend met de ...chuldiging dat die ambte...r hem geld gevraagd heeft ...r te bewijzen diensten.**

Tijdens de vergadering van de Eilandsraad twee weken geleden gooide het MAN-raadslid Harold Martis de stok in het hoenderhok. Hij stelde vragen aan het eilandsbestuur over beweringen gedaan aan het hoofd van de dienst Domeinbeheer als zou een van zijn ondergeschikten voor normale diensten geld hebben gevraagd van een burger. Deze zaak werd hoog opgenomen door het BC. Die hield een motie van de DP-fractie voor een onderzoek af, aangezien al besloten was tot een onderzoek in deze zaak. Door enkele topambtenaren, geholpen met een ex-rechercheur, werd de onderzoekscommissie gevormd.

Gedeputeerde mej Lucille Wout van Domeinbeheer verklaarde vanochtend aan de Amigoe dat er één verklaring is ontvangen van een burger die volhoudt dat de betrokken ambtenaar voor te bewijzen diensten een geldbedrag als compensatie voor zichzelf vroeg. Het is dezelfde burger die in een eerdere instantie op ditzelfde punt zich bij het diensthoofd had beklaagd. Op grond daarvan en meer nog omdat die burger er niet voor geschroomd heeft om zo'n schriftelijke verklaring te ondertekenen, kan het BC het onderzoek voortzetten. Als dat niet was gebeurd, waren er onvoldoende gronden geweest voor nader onderzoek.

Het onderzoek zal zich nu ook buiten ambtelijke kring manifesteren. De gezaghebber heeft op grond van die verklaring formeel aangifte gedaan bij de politie-autoriteiten. Het BC heeft de ambtenaar ingaande deze week, hangende de uitkomst van het onderzoek, geschorst. Voor het vervolg-onderzoek in opdracht van het BC is geen termijn gesteld, vertelde ged Wout. Maar aangezien het een schorsing is met behoud van salaris, is er op aangedrongen het zo snel mogelijk af te ronden. Wekelijks zal de onderzoekscommissie verslag moeten uitbrengen aan het college over de vorderingen. Daartoe is gisteren besloten in de BC-vergadering.

De ambtenaar heeft zelf laten weten de getekende verklaring van de burger te accepteren. Vandaar dat het onderzoek moet worden voortgezet.

Overigens is ingaande deze maand een reorganisatieplan van de dienst Domeinbeheer ingegaan, zoals gepland. Voor het wegvallen van de geschorste ambtenaar op de afdeling grondverwerving is opvang gevonden in ondermeer het aantrekken van een gepensioneerde kracht op contractbasis. Ged Wout zei dat het frustrerend zou werken op het personeel als opnieuw vertraging zou zijn opgetreden in de uitvoering van dat plan.

...ijdag eed - ...legging ...uverneur ...of René Römer

...LLEMSTAD — De volgende ...ek vrijdag legt prof dr René ...mer de eed af als de nieuwe ...verneur van de Nederlandse ...tillen. Dat gebeurt op Paleis ...is ten Bosch in Den Haag in ...wezigheid van koningin Be...ix. In de regel zijn dit soort be...ten bijeenkomsten. Prof dr ...mer heeft gistermorgen pre...r Don Martina op de hoogte ...racht van zijn eedsaflegging ...r exact een week.

Maatregelen vanmiddag afgekondigd

Shell schort vakantiegeld en indexering op

WILLEMSTAD — **De al eerder door de Shell-maatschappijen aangekondigde kostenbesparende maatregelen, behelsen afschaffing van de volledige en automatische indexering en afschaffing van de vakantietoelage. De afschaffingen gaan in per 1 oktober, de datum waarop de cao tussen de Shell-maatschappijen, SCNV, SNAV, COT en CSM, en de vakbond PWFC is verstreken. Het eerste effect van deze maatregelen zal echter voor de werkenemers pas begin volgend jaar voelbaar zijn.**

Met de bekendmaking aan de werknemers aangaande de aard van de maatregelen, komt vanmiddag een einde aan de speculaties die de ronde doen sinds het moment dat de Shell-maatschappijen lieten weten maatregelen te zullen treffen, maar de strekking hiervan tot vandaag onbekend lieten.

Alhoewel hiervan, van Shellzijde, geen officiële bevestiging werd verkregen, zullen de maatschappijen zich op dit moment beperken tot de beide eerdergenoemde punten. Die vormden voor de onderhandelingsdelegatie van de Shell een bijzonder belangrijk punt. Gedurende de caoonderhandelingen met de vakbond PWFC, die op 12 augustus aanvingen, pleitte de Shelldelegatie keer op keer voor afschaffing van de automatische indexering en de vakantietoelage. Die vormden een kostenverhogende factor die de maatschappijen, gezien de huidige economische situatie, niet konden dragen. Om het voortbestaan van de maatschappijen te verzekeren, diende er op alle fronten een kostenreductie te worden doorgevoerd, luidde het argument.

Die argumenten stuitten even zo vele malen op de vakbond die categorisch weigerde te onderhandelen over een achteruitgang in arbeidsvoorwaarden voor haar leden. Ook verhandelingen door deskundigen op het gebied van arbeidszaken en op financieel-monetair gebied, brachten in het uitgangspunt van de vakbond geen verandering. Evenmin was dit het geval na een uitleg over de financiële situatie van de Shell door Finance Manager van de maatschappij, Ruben La Cruz.

Nu de termijn van de oude cao per 1 oktober verstreek, gaat de Shell er kennelijk van uit, dat de oude bepalingen niet meer gelden. De voor haar cardinale punten betreffende de indexering en vakantietoelage, worden dan ook direct aangepakt. Indexering vindt bij de Shellmaatschappijen normaliter driemaal per jaar plaatst: op 1 januari, 1 mei en 1 september. Het wegvallen van de indexering zal derhalve pas per 1 januari ondervonden worden. Voor zowel de buitenlandse krachten als de employees van de Shellbedrijven verdwenen de indexering eerder dit jaar al.

De vakantietoelage wordt door de maatschappij in maandelijkse termijnen gestort op geblokkeerde bankrekeningen. Een andere regeling is dat de vakantietoelage geaccumuleerd wordt in de Shell-boeken. Wordt de vakantie opgenomen, dan ontvangt de betrokken werknemer een betalingsbewijs waarmee hij het bedrag kan opnemen.

Deze maandelijkse storing van de vakantietoelage zal daarom ook per 1 oktober worden stopgezet. Hetgeen reeds op de geblokkeerde rekeningen staat, blijft uiteraard staan; dat behoort de werknemers zondermeer toe. Aangezien, naar aangenomen mag worden, het merendeel van de werknemers haar vakantie voor dit jaar al opnam, zal ook afschaffing van de vakantietoelage voorlopig niet aan den lijve worden ondervonden. Zolang echter geen nieuwe cao tot stand komt en ook hierin weer een indexeringsregeling en een regeling voor de vakantie-uitkering staat opgenomen, zullen de werknemers het voorlopig in ieder geval vanaf januari zonder moeten doen.

De Shell onthield zich vanochtend angstvallig van het geven van commentaar, aangezien er de voorkeur aan gegeven werd, eerst het eigen personeel hiervan op de hoogte te stellen alvorens de media worden ingelicht.

In vakbondskringen heeft men deze maatregelen voorzien. In die kringen wordt daarentegen ook gesteld, dat het tenminste vreemd aandoet dat de Shell met kostenbesparende maatregelen dreigde ti dens de onderhandelingen, terwijl de maatschappijen aan de andere kant, zelf cao-artikelen bepleitten, waarvan het effect pas volgend jaar duidelijk zou worden. De noodzaak voor maatregelen op onmiddellijke basis, komt daardoor niet uit de verf, is de mening.

Afwijzing van laatste cao-voorstel

PWFC lapt ingrepen van Shell aan laars

WILLEMSTAD — **Na de Shell, liet gistermiddag ook de PWFC, Landsbemiddelaar mr. Elco Karel, weten diens laatste voorstel af te wijzen.**

Struikelblok in het voorstel vormde voor de PWFC de reducties die zij hieruit voor de Shell-werknemers voorzagen.

Landsbemiddelaar Karel, verklaarde vanmorgen de huidige situatie diepgaand te zullen analyseren, terwijl van Shell-zijde bevestigd werd, dat vandaag de eerder aangekondigde kostenbesparende maatregelen bekend worden gemaakt. Wat die maatregelen ook mochten zijn, liet PWFC-voorzitter Roque Koeijers de Amigoe weten; hij zou ze in ieder geval aan zijn laars lappen.

Aan de Landsbemiddelaar gaf de PWFC gisteren schriftelijk te kennen, diens voorstel zoals verzocht, in ernstige overweging te hebben genomen. Dat de partijen slechts marginale wijzigingen mochten aanbrengen, vormde daarbij een bemoeilijkende factor. Omdat het voorstel in grote lijnen slechts achteruitgang voor de werknemers inhield en zij zoiets in principe onaanvaardbaar achtten, was het voorstel afgewezen. Wel stelde de vakbond de voortzetting van de onderhandelingen wenselijk te achten. Over de punten betreffende de indexering en de vakantietoelage was de vakbond gevallen, legde Koeijers uit. Over alle andere punten in het voorstellenpakket van de Landsbemiddelaar viel daarentegen nog te praten. Over de maatregelen met een kostenbesparend karakter, zoals de Shell liet weten vandaag bekend te zullen maken, zei Koeijers dat de bond ook haar houding hieraan zou relateren. "Wij zullen dan zien welke stappen wij ondernemen", luidde het ook door hem als zodanig onderkende dreigement.

De leider van de Shellonderhandelingsdelegatie Ruben Flores, gaf vanmorgen desgevraagd te kennen, dat vanmiddag de vakbond en de werknemers van de maatschappij op de hoogte worden gebracht van de te nemen maatregelen. Hij weigerde hierover in details te treden. Dat zou niet correct zijn zolang de betrokken vakbond en werknemers hiervan niet in kennis waren gesteld, gaf Flores als commentaar.

Van de zijde van mr. Karel werd vernomen dat hij geenszins van plan is zijn bemiddeling op te geven; ook niet nu de onderhandelingen muurvast lijken te zitten. De Landsbemiddelaar, die het betreurt de bestaande barrière tussen de twee partijen niet te hebbn kunnen doorbreken, heeft daarbij wel de indruk dat de onderhandelingen nog lange tijd zullen vergen, wat overigens ook tegen de wens van de beide partijen is, is hij van mening. De Landsbemiddelaar zei vanmorgen de recente ontwikkelingen nader te willen analyseren om vervolgens de partijen weer afzonderlijk te benaderen.

IN DE FORTTUIN van Fort Nassau werd gisteren een cocktailparty gehouden ter gelegenheid van het bezoek van David Small MA op Curacao. De heer Small is managing-director van John Dewar & Sons Ltd., producent van de gelijknamige bekende whiskey. De cocktailparty werd georganiseerd door C. Winkel & Zonen nv, distributeur van Dewar's whiskey en Glenordie. Op de foto: gezaghebber Casseres groet de heer Small in bijzijn van zijn echtgenote.

In gelijkopgaande wedstrijd

Richmond schakelt Ennia uit van de semi-finales

ORANJESTAD — De 14-12 basebalöverwinning welke Richmond gisteravond op Ennia Athletics behaalde, betekende dat Ennia uitgeschakeld werd voor de semi-finale en dat Aruba Video Center de vierde ploeg is, die de semi-finale bereikte. De "top four", die straks in de semi-finale zullen uitkomen, zijn dus nu al bekend, te weten: Marlboro, Richmond, Coca Cola Rangers en Aruba Video Center. Ennia Athletics, Amstel en Heineken zijn de drie uitgeschakelde ploegen.

In de wedstrijd van gisteravond was het tot de laatste inning niet zeker, welke van de twee ploegen de overwinning zou behalen omdat men om de beurt de leiding van elkaar overnam. Ennia Athletics, nam als eerste de voorsprong met 4-0, daarna met 5-1 tot de vierde inning waarin Richmond met 3 nieuwe runs gevaarlijk inhaalde tot 4-5. Met 5 vette runs in de vijfde inning nam Richmond voor het eerst de leiding over met 9-5. Deze voorsprong duurde tot de 7e inning. Toen was het Ennia's beurt om ook 5 runs te maken en met 10-9 de leiding weer over te nemen. Nog in dezelfde 7e inning scoorde Richmond nog twee runs, hetgeen een 11-10 voorsprong voor de sigarettenploeg betekende. In de achtste inning werden de rollen weer omgedraaid door 2 nieuwe runs voor Ennia, waardoor deze ploeg met 12-11 naar boven ging. Als thuisclub haalde Richmond in het laatste gedeelte van de 8e inning de overwinning binnen door op 3 hits en 2 Ennia-errors 3 runs te maken, die voldoende bleken voor de 14-12 overwinning.

Het was een wedstrijd met 26 runs, 27 hits en 14 errors en met gebruikmaking van totaal 6 pitchers. Richmond noteerde 14 runs, 16 hits, 6 errors en Ennia: 12 runs, 11 hits, 8 errors. Orlando Albus werd winnende pitcher voor Richmond en Marcelo Madúro verliezer voor Ennia. Glenroy Patterson (Ennia) was de beste batter met 2 hits in 2 beurten, gevolgd door Richard Brokke (Richmond) met 4 hits in 5 beurten.

Vanavond wordt in het Lago Sportpark de wedstrijd Coca Cola Rangers-Amstel gespeeld.

Na de wedstrijd van gisteravond is de stand als volgt: Marlboro 20-5, Richmond 20-6, Coca Cola Rangers 17-9, Aruba Video Center 16-10, Ennia Athletics 10-15, Amstel 7-19 en Heineken 0-26.

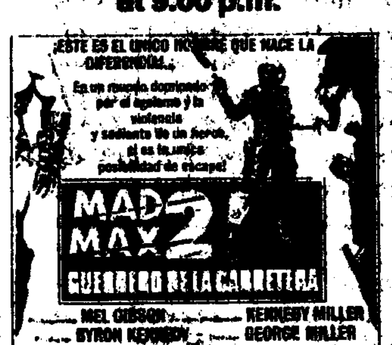
Brand in transformatorhuis geblust

ORANJESTAD — Donderdagmorgen werd brandweerassistentie gevraagd voor een brand achter het gebouw van Toto's Department aan de Hendrikstraat. Bij aankomst constateerde de brandweerlieden een rookontwikkeling, die uit een transformatorhuisje kwam. Na de deur van het transformatorhuisje te hebben geopend, werd een begin van brand ontdekt in het schakelbord. De brand werd door de brandweer snel geblust zodat erger voorkomen kon worden.

BUENOS AIRES — Argentinië heeft alle dollartegoeden bij de banken voor 60 dagen bevroren in verband met de ernstige financiële crisis in het land. Cheques in buitenlandse valuta's worden alleen in pesos uitbetaald. Vlak voor het gebeurde werden de banken bestormd met verzoeken om dollars op te nemen.

*****

DE MANAGER VAN American Airlines op Aruba, Oslin Toppenberg, overhandigde gisteren twee AA-passages aan de Arubaanse atleten die op 23 oktober zullen deelnemen aan de jaarlijkse New York City Marathon hardlopen. Deze twee hardlopers zijn Lia Meelis en Johnny Hidalgo, die op de 20e naar New York vertrekken. Hun deelname is mogelijk gemaakt door medewerking van American Airlines (vliegtickets) en het Aruba Concorde Hotel (verblijf).

ARUBA AGENDA

...ENUMMERS OP Aruba dagelijks ver...ar bij:

...JESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet ...fountain en Refresquería Ingrid.

...D: Panadería Turibana

...ICOLAS: Nicolas Store; De Wit Sto... ...heraton hotel, Van Dorp in America... ...iday Inn Drugstore en Van den Berg ...p in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

...DORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-...uur; zaterdag gesloten.

...on: 24333 (drie lijnen).

...poedgevallen na kantoortijd: 22950, ...en 22316.
...by: 027-774.

...k. nr.: 248-1 Barclays Bank.
...ntrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of

...IE: 110

...CENTRALE: 115.

...COPEN
...JESTAD
...ard Theater: 20.30 uur *Porky's II* (18 ...00 uur *Summer Lovers* (18 jr.).
...20.00 uur *King Cobra* (18 jr.); 22.30 ...*Midnight summer sex comedy* (18 jr.).
...SHI
...n: 20.30 en 24.00 uur *Mad Max II* (18
...ICOLAS
...al: 20.30 uur *Concrete Jungle* (18 ...00 uur *Erótica Tía de Mónica* (18 jr.).

***

...CA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 21780: ...licolas: San Nicolas, tel.: 45712.

...ELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; ...: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: ...288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: .../48301; San Nicolas: tel.: 45906; ...a: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 ...er).

...HTREGELING DOKTOREN
...estad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: ...r E.E Laclé, tel.: 23379 (thuis tel.: ...2).
...Nicolas en Savaneta: dokter ...aung, tel.: 48833.

...brandgevallen, ongelukken of ...f ander ongeluk gelieve Alarm...ale op te bellen, tel.: 115).

***

...RSEN
...HT INFORMATION CENTRE: dage... ...geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 ...formaties via verkeerstoren.

...D SERVICE CENTRE (Oranjestad): ...uur per dag geopend (alleen ges... van zondag 20.00 uur tot maandag...en 07.00 uur).

...TER HORACIO ODUBER HOSPI... (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-.../18.30-19.30 uur.
...E KRUIS: 20.00 uur lessen Rode Kruis ...ne - Rode Kruisgebouw, Ferguson-...

...ERDAG
...ERSEN

...NBARE BILBIOTHEEK (Oranjestad): ...ingstijden maandag, woensdag en vri... van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; ...ag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; ...erdagavond gesloten en 's middags van 13.30-17.00 uur.

...AL SAN NICOLAS: openingstijden ...dag, woensdag en vrijdag van 09.00-.../13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-... uur; donderdagavond de hele dag ...ten.

...IOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKO-...insdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur ...end.

...CHTING TOT BEVORDERING ...ANTWOORD OUDERSCHAP (Famia ...ea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-... uur - Medical Centre, Bernhardstraat ...San Nicolas, tel.: 48833, toestel ...225.
...e praktijken in het Wit Gele Kruis-...uw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord ...el.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjes-...Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; ...nsdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz ... tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 ...e Pampoenastraat 15, Dakota. ...ro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, ...23822; donderdag: 08.00-10.00 uur. ... Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280; ...dag: 08.00-10.00 uur.

...REAU VOOR LEVENS- EN GEZINS-...EILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: ...45): open maandag t/m vrijdag van ...0-12.00/13.30-17.00 uur.

...CHTING SCHOOLZWEMMEN ARUBA: ...0-18.30 uur zwemlessen - zwembad ...l Americana.

***

...LIOTHEEL ALLAINCE FRANÇAISE: ...de twee weken op maandag geopend ...16.00-18.00 uur - Bilderdijkstraat 13.

...LEARUBA

...DAG: 17.00 Stuif es in; 18.30 News in ...h; 18.45 Telenovela: Dancin' Days; ...0 Cocktail Musical; 20.00 Telenoticias; ...0 The Jeffersons; 21.00 Wrestling; ...0 Movie of the Week; 23.55 Resumen di ...ias; 24.00 sluiting.

...ERDAG 17.00 The Muppet Show; ...0 Club PTL; 19.00 RVD programma; ...0 You asked for it; 20.00 The Dukes of ...zard; 21.00 60 Minutes; 22.00 Estreno; ...0 Resumen di Noticias; 23.05 Sluiting.

Simar: media moeten samen politici spiegel voorhouden

ORANJESTAD — De vakbond van leerkrachten, Simar, heeft de laatste dagen veel stof zien opwaaien in de Arubaanse politieke arena en vraagt zich af, of de houding van onze gezagdragers wel de meest verantwoordelijke is. Het is onmogelijk — zo meent de vakbond — dat bepaalde politici de bestaande wetten opzij willen schuiven en doen voorkomen alsof hun woord de meeste geloofwaardigheid inhoudt.

Tegelijkertijd vindt Simar dat er andere zichzelf respecterende partijen zijn, die proberen alle interne conflicten op te lossen op democratische wijze, waarbij het respect voor andermans mening een eerste vereiste is om elkaar te begrijpen. Vooral wanneer deze conflicten ernstige consequenties hebben voor het besturen van een land, hoe klein dit ook kan zijn en hoe gelukkig ook het eruit kan zien. Simar kan er begrip voor opbrengen dat een persoon aan wie schade is toegebracht een zekere bevrediging wenst. Wel moet voorkomen worden dat dit feit een politieke "issue" wordt en alles opzij geschoven wordt voor deze kwestie.

De vakbond zegt de laatste tijd te hebben geconstateerd, dat bepaalde politici meer en meer een richting inslaan, die tegengesteld is aan de bestaande wetten. Het zijn dergelijke gevallen, welke bij het volk twijfels veroorzaken in de capaciteiten van zijn leiders om de taak te volbrengen waarvoor zij gekozen werden. De vakbond hekelt ook de tendens om geleidelijk iedereen te elimineren die anders denkt of die het durft kritiek te uiten tegen de overheid. Niet alleen personen, maar ook verschillende groepen in de gemeenschap worden ervan beschuldigd tegen de heilige strijd te zijn. Als wij niet op ons hoede zijn — aldus Simar — blijkt de stelling dat op Aruba een democratie heerst, slechts te bestaan uit mooie woorden zonder werkelijke inhoud. Democratie, is volgens Simar niet het blindelings accepteren van hetgeen de vermeende meederheid voorschrijft.

Verder stelt de vakbond dat veel communicatie-media in verschillende landen ernstige problemen, zoals censuur, vervolging en intimidatie, op dit terrein ondervinden. Simar gelooft dat als alle nieuwsmedia zich werkelijk verenigen en met objectieve en juiste informatie komen, de politici dan zichzelf kunnen bekijken in een spiegel, die geen leugens uitkraamt en tegen de politici niet zegt wat zij wensen dat gezegd wordt. Zo niet, dan fungeert de pers als stem van hun geweten. Tot slot spreekt Simar de hoop uit, dat politici hun houding laten varen en werkelijk beginnen te werken aan de vooruitgang van Aruba.

Bij gouverneur

MEP herhaalt verzoek Statenvergadering

ORANJESTAD — In een tweede telegram in twee dagen tijd heeft de fractieleider van de MEP in de Staten, Betico Croes, gisteren wederom bij de gouverneur aangedrongen om onverwijld een buitengewone openbare vergadering van de Staten te beleggen ter vervulling van de vacature van voorzitter van de Staten.

Betico Croes stelt in zijn telegram dat ingevolge artikel 8 van het reglement van orde de vergadering kan worden voorgezeten door het oudste lid van het Statencollege. Na te hebben gesteld dat de vice-voorzitter van de Staten uitlandig is, waardoor het parlement momenteel niet kan functioneren en dat het algemeen belang gebiedt dat er in deze geen vacuum mag ontstaan, stelt de heer Croes tot slot dat "Mocht U als constitutionele gouverneur een andere mening zijn toegedaan, dan zou onze fractie die per omgaand willen vernemen alvorens terzake andere stappen te ondernemen". De heer Croes tekende het telegram namens de MEP-Statenfractie.

Pater Kranwinkel overleden

PARADERA — Vlak voor zijn tachtigste verjaardag is op Aruba overleden pater Luis Kranwinkel O.P. De laatste 22 jaar heeft hij doorgebracht in Paradera. Op zijn verzoek is gevraagd geen bloemen te sturen, maar het geld dat men daarvoor zou besteden te geven aan de collecte, waarvan de opbrengst bestemd is voor de nieuwe vertaling in gangbaar Papiamento van de hele Bijbel.

Luis Kranwinkel werd geboren op Curaçao. Hij volgde zijn onderwijs aan het Thomas College en later aan het Dominicus College in Neerbosch bij Nijmegen. In 1926 trad hij toe tot de orde der Dominicanen, welk orde al ruim een eeuw werkzaam is in de zielzorg op de Nederlandse Antillen. In 1932 werd hij in Nijmmegen tot priester gewijd, nadat hij in Nederland zijn filosofie- en theologie-studies had gemaakt bij de Dominicanen. In 1933 keerde hij terug naar de Antillen, toen nog een vicariaat.

Pater Kranwinkel is op verschillende Antilliaanse eilanden werkzaam geweest in de pastoraal. Zo was hij de bouwpastoor van de Bernarduskerk te Playa op Bonaire. Ook op ander gebied was hij actief. Hij voltooide in 1966 zijn vertaling in het Papiamento van het Nieuwe Testament. Hij was verder 22 jaar werkzaam in het Filomenaparochie van Paradera op Aruba. Aan Aruba had hij zijn hart verpand.

Zijn verdiensten werden koninklijk erkend in 1972 met de onderscheiding ridder in de orde van Oranje Nassau. Hij wordt morgen, zaterdag, begraven vanuit de Filomenakerk. Daar bestaat gelegenheid vanaf elf uur in de morgen, om persoonlijk afscheid te nemen van de overledene. Om half twaalf begint de Eucharistieviering, waarin de vicaris der Dominicanen, pater N.Erkamp de hoofdcelebrant is, en ook de preek zal verzorgen. De bisschop van Willemstad, mgr. Wim Ellis, zal de absoute verrichten.

De wens van de overledene, om geen bloemen te sturen, komt voort uit zijn overtuiging, dat er een vertaling van de hele bijbel in het Papiamento moet komen. Daaraan is onlangs een begin gemaakt. Het is een project dat tien jaar gaat duren. Het gaat daarom ook veel geld kosten. Het eerbetoon aan pater Kranwinkel kan op deze manier een duurzaam karakter krijgen.

ORANJESTAD — Bij de biljartwedstrijd, in het kader van het toernooi voor overheidsdiensten, behaalde TAV een 4-1 overwinning op het WEB. TAV komt nu vanavond halfacht in de Trapperclub in de finale uit tegen Accedomar.

ZANGERES SHARON ROSE heeft een nieuwe 45 rpm-grammofoonplaat op de Antilliaanse markt gebracht. Dit is haar "Mi Hamaca"-plaat met aan de ene zijde het nummer Mi Hamaca (een tumba) en aan de andere zijde Dia pa Dia (een soca bonbon). De twee liedjes zijn composities van Bernadina Grovell, terwijl Franklin Granadillo voor het arrangement zorgde. De grammofoonplaat, die opgenomen werd bij de Watapana Recording Studio, is te verkrijgen zowel op Aruba, Bonaire als Cuaçao.

Na inbraak vakantie vervroegd

ORANJESTAD — Ruim driehonderd kinderen van het Maria College in Oranjestad kregen vanmorgen onverwachts een dag eerder vakantie dan verwacht. De herfstvakantie begint maandag pas. Het hoofd van de school, Van Putten, was genoodzaakt de kinderen naar huis te sturen omdat afgelopen nacht inbrekers in de school bezig waren geweest. Alles werd vernield in de directeurskamer en lerarenkamer. Voorts werden alle sleutels van de klassen meegenomen, zodat niemand in de klas kon. Dat kon overigens toch niet omdat de recherche met het onderzoek bezig was. De jeugd ging verheugd hüiswaarts, maar het is toch wel een bijzonder trieste zaak dat om dergelijke vandalistische redenen de schooldeuren een dag eerder dicht gingen.

ORANJESTAD — Het IDEFRE-trefbaltoernooi voor de bassischolen is achter de rug. Het Mon Plaisir College, onder leiding van John Hessen, is kampioen geworden, terwijl het Heilig Hart College sub-kampioen werd. Bij de foto: de ploeg van het Mon Plaisir College samen met mej. Filomena Croes (van IDEFRE), die de prijzen uitreikte en Jerry Gomes van de schoolsportcommissie.

Atia News over balk in Arubaanse ogen:

Stilzwijgend aan Aruvenproblemen voorbijgegaan

ORANJESTAD — ATIA News is in zijn jongste editie van mening, dat men op Aruba moet ophouden struisvogelpolitiek te spelen door de gemakkelijkste uitweg te nemen en tegenover iedereen mooi weer te spelen. Het schijnt — aldus het blad — dat het voor ons niets uitmaakt of onze economie naar de kelder gaat en wij alles verliezen, zolang wij maar goede maatjes blijven met de politici.

Wat wij volgens ATIA News moeten doen, is alle politici ervan overtuigen, dat het de hoogste tijd is dat zij hun ideologische verschillen opzij zetten. Wij moeten iedereen overtuigen, dat Aruba op dit ogenblik alle krachten, bekwaamheden en gezond verstand dringend nodig heeft voor het bereiken van ons gemeenschappelijk doel: een gezonde toekomst voor Aruba.

Volgens ATIA News is nu meer dan ooit de grote meerderheid op Aruba ervan overtuigd, dat onder het huidig systeem van de centrale Antilliaanse regering, Aruba gedoemd is een nieuwe satelliet van de linkse machten te zullen worden. Er bestaat geen twijfel dat Aruba gesleept wordt in de stroom van een economische ramp.

De financiële positie van de twee regeringen op Curaçao, het werkloosheidscijfer, de situatie bij verschillende grote bedrijven op dat eiland, het gebrek aan begrip voor de realiteit bij de vakbonden, zijn volgens het blad slechts enkele van de zichtbare bewijzen, van wat de toekomst voor de Antillen zal inhouden. Als nu het bereiken van het gemeenschappelijk doel voor Aruba betekent dat wij de banden met de Nederlandse Antillen moeten breken, laten wij dan — aldus ATIA News — niet langer kostbare tijd verliezen met geschilpunten die niet belangrijk zijn voor het eiland. Aruba heeft 8 leden in de Staten en is als zodanig de grootste fractie met een gemeenschappelijk doel. Laten wij hiervan ook gebruik gaan maken, zo stelt het blad.

Tot slot is ATIA News van mening, dat Aruba geen behoefte heeft aan helden of martelaren, maar mensen nodig heeft met capaciteiten en een grote dosis common sense die in staat zijn, te werken voor het algemeen belang van het eiland en niet alleen in het belang van hun politieke partij. Twee achtereenvolgende jaren hebben wij verkiezingen gehad. Het is nu tijd om de verkiezingsbijl te begraven en samen te werken voor een beter Aruba. Wat wij zeker nodig hebben, is meer oprechte nationalisme, patriotisme en Arubanisme. Laten wij de bijl begraven en niet ons hoofd, zoals de struisvogels doen. Aldus ATIA News tot slot.

Atia News: Arubanisme nodig en strijdbijl begraven

ORANJESTAD — Politici en de handelssector van Aruba, wijzen dikwijls de vinger in de richting van de centrale regering, de directies van bedrijven en vakbondsleiders op Cuaçao, als de schuldigen dat de précaire economische en sociale situatie op Curaçao (en de hele Nederlandse Antillen), nog ernstiger bedreigd wordt door de financiële (en andere) problemen bij de ALM en de CDM. Door zulks te doen, schijnen wij stilzwijgend voorbij te gaan aan een even ernstig intern probleem dat wij op Aruba hebben, namelijk de Aruven nv. Dit zegt de redactie van ATIA News in zijn jongste editie.

Hoewel de onmiddellijke financiële consequenties van de Aruven-problemen niet van dezelfde draagwijdte zijn als die van ALM en CDM, moeten de korte termijn-gevolgen op het Arubaanse toerisme niet worden onderschat, zo meent ATIA News.

Vervolgens wijst het blad op de vele door de Aruven ondervonden problemen met hotel- en casino-operateurs, alsmede op de interne problemen zoals twee veroordelingen door de rechter in zaken die door (vroegere) Aruven-directeuren aangespannen werden tegen de Aruven. Daar komt dan ook nog de slechte fysieke conditie van de drie Aruven-hotels bij. ATIA News is van mening, dat als wij Aruba als product willen verkopen, wij niet kunnen toestaan dat er enkele rotte appels in de mand aanwezig zijn. Elke negatieve ervaring door een toerist is voldoende, om vele andere positieve ervaringen van anderen te neutraliseren. ATIA News herinnert hierbij aan de stelling: slecht nieuws loopt snel.

Het blad stelt verder dat momenteel miljoenen afgevoerd worden in een poging, een zinkend schip drijvend te houden. Op een gemiddelde basis is de bezettingsgraad van de Aruven-hotels minder, dan de helft van de bezettingsgraad van de andere niet-Aruven hotels. Stappen om hierin verandering te brengen, hadden allang plaats moeten hebben, zo meent het blad. Het schijnt dat we te veel de splinter in hun (ALM, CDM) ogen zien en niet de balk in onze eigen (Aruven) ogen, aldus besluit de redactie het artikel in ATIA News.

Tafeltennis voor jeugd in vakantie

SAN NICOLAS — IDEFRE organiseert in de herfstvakantie een tafeltennistoernooi voor de schooljeugd. Het toernooi begint op dinsdag 11 oktober, 3 uur, in het San Nicolas Sportcentrum, waar een dag later op dezelfde tijd de finales gespeeld zullen worden. Het toernooi is voor de jeugd van 10-13 jaar (groep C), 14-15 jaar (groep B) en 16 jaar en ouder (groep A). De inschrijving voor het toernooi is gratis en geschiedt bij het San Nicolas Sportcentrum.

Show/barbecue Sta Cruz carnaval

SANTA CRUZ — Het carnavalscomité van Santa Cruz, organiseert morgenavond in het Aruba Caribbean hotel een muziek- en modeshow, gecombineerd met een barbecue. De opbrengst van deze avond is bestemd voor de grote carnavalsgroep uit Santa Cruz, die aan het 30e Arubaanse carnaval zal deelnemen. Deze groep telt al 700 personen, die in groepen de verschillende bloemsoorten tijdens de grote carnavalsparade zullen uitbeelden.

Verongelukken marinier mogelijk ter sprake in Defensiecommissie

ORANJESTAD/WILLEMSTAD — De mogelijkheid bestaat, dat de Defensie-commissie van de Tweede Kamer gehoord wil worden in de zaak van het overlijden van de negentienjarige marinier, Edwin Vos, tijdens een militaire oefening op Aruba. Zo verklaarde "nadrukkelijk" de voorzitter van de Defensiecommissie, Evenhuis.

Deze zaak dient tot op de bodem uitgezocht te worden, "omdat zoiets niet mag voorkomen", aldus Evenhuis. "Daarbij moet niet alleen een onderzoek worden ingesteld bij degenen die verantwoordelijk zijn voor uitgifte van de betrokken munitie, maar ook bij de verantwoordelijke hogere commandanten", aldus Evenhuis. Deze verwees in dit verband naar hetgeen onlangs in Nederland gebeurde; toen ontplofte een zogenaamde instructiemijn voor een klas van jeugdige militairen als gevolg waarvan er zeven zijn omgekomen. Dit gebeurde in het militaire kamp 't Harde. De vermeende instructiemijn was een echte op scherp staande mijn.

Volgens Evenhuis kunnen er omstandigheden zijn, die evenals bij de zaak van de ontplofte mijn, overdracht van het onderzoekrapport van de Koninklijke Marechaussee aan de justitie nodig maken om te bezien of er ook strafrechtelijke aspecten aan verbonden zijn. Tot zover Evenhuis.

*****

ISLAMABAD — De Pakistaanse oppositie zegt dat de militaire regering politieke gevangenen foltert en geselt. Dit om te achterhalen wat er voor acties op komst zijn bij de oppositie. Er zijn al bijna 8 weken strijd tegen president Zia-Ul-Haq. Er zijn al tientallen doden gevallen.

*****

Zakenvaria

BIJZONDER GEANIMEERD was gisteravond in Surfside de ontvangst die door Sawin nv werd gehouden in verband met het bezoek aan Aruba van D.W. Small M.A., managing director John Dewar and Sons Ltd. uit Londen. Bij de foto: van links naar rechts de heren directieleden R. Willems, H. Salas Jr, David Small, F. Winkel, N. Salas en A. Diehl.

Brandpreventieweek met demonstraties

ORANJESTAD — In het kader van de brandpreventieweek wordt zaterdagmorgen 8 oktober een demonstratie gehouden op de parkeerplaats naast het Amigoekantoor in de Nassaustraat.

Aan deze demonstratie doen de politie mee met twee politie-emergency-eenheden, Lago Fire Department met twee brandweer-emergency-eenheden, de Ambulance-dienst met een ambulance en de eilandelijke brandweerdienst met eveneens twee brandweer emergency-eenheden. Toezegging werd verkregen dat bovendien de leveranciers van onder andere blus-apparaten, zoals Antillian Industrial Gasses, Hegoz Trading, Maduro and Sons, Normark Beveiligingssysteem, Fire Master Aruba en Calleb Brett, aanwezig zullen zijn.

Op de demonstratiedag, zondag bij de Brandweer-kazerne te Sabana Verde, zijn er allerlei demonstraties, waarbij het publiek gelegenheid tot participatie krijgt. Een goed uitgeruste bar en keuken zullen ten dienste van het publiek staan. Met goedkeuring van het Bestuurscollege wordt de opbrengst hiervan toegekend aan een charitatieve instelling. De commissie Brandpreventie 1983 heeft besloten dat dit jaar de opbrengst aan de FAVI wordt gegeven. Met de leuze "Preveni ta mejor cu combati" wenst de Brandweerdienst iedereen alvast een zeer leerzame Brandpreventie-week toe.

Filmavond in Kukwisaschool

POS CHIQUITO — De oudercommissie van de Kukwisaschool, presenteert vanavond in samenwerking met de filmdienst van het eilandgebied, een filmavond voor de jeugd. Vertoond wordt de film "Little Jungle Boy". De voorstelling begint om half acht op de overdekte speelplaats van de Kukwisaschool.

Zakenvaria

AMERICAN AIRLINES (AA) is de grootste partner in de Caribische reclame-campagne welke door de Caribbean Tourism Association (CTA) is opgezet. Andere deelnemers zijn de Caribische luchtvaartmaatschappijen LIAT en PRINAIR. De campagne is ontworpen door Tromson Monroe Advertising en richt zich vooral op noordoostelijk Amerika. De jaarlijkse CTA trade shows in het VS-gedeelte van de VS sluiten daarop aan. In de advertenties moet verteld wat de 26 Caribische bestemmingen aan goeds hebben te bieden in het winterseizoen. AA draagt aanzienlijke fondsen bij in de actie. Prinair staat voor Puerto Rico International Airways en Liat heet eigenlijk Leeward Islands Air Transport.

Evenementen-week over gnostiek

WILLEMSTAD— De Antilliaanse Gnostische Beweging organiseert van 23 tot en met 30 oktober een culturele week om de gnostiek binnen de Antilliaanse gemeenschap, en in het bijzonder op Curacao, te bevorderen. Het programma van de week omvat exposities van boeken en kunst, lezingen, piano-recitals, een studiemiddag en een culturele avond, afgesloten met een uitstapje in de natuur.

De officiele opening van de week is op 23 oktober om zeven uur 's avonds in de aula van het Cultureel Centrum Curacao te Emmastad. De toegang op alle activiteiten is vrij; met uitzondering van de piano-recital van Harold Martina, waar tien gulden entree geheven wordt. (Voorverkoop van kaarten geschiedt bij alle boekhandels, bij Zuikertuintje en leden van de Gnostische Beweging). Inschrijving voor de diverse activiteiten is mogelijk op de openingsavond en gedurende de week, die in samenwerking met het CCC en de sectie Kultuur georganiseerd word.

Cursus Verona voor radioamateurs

WILLEMSTAD— De Verona geeft dit jaar wederom een cursus voor radio-amateurs. Geïnteresseerden kunnen zich uiterlijk woensdag 12 october acht uur 's avonds opgeven tijdens de maandelijkse bijeenkomst in het Rodekruis-gebouw aan de Fokkerweg.

Wim Breuker op Ban Topa festival

WILLEMSTAD— Tijdens het Ban Topa-festival treedt op dinsdag 11 october het Willem Breuker Kollektief uit Nederland op. Het optreden is in de muziektent op het Wilhelminaplein om zeven uur 's avonds. Het Kollektief is op tournee door de Nederlandse Antillen, de Verenigde Staten en Canada. Een tweede concert wordt woensdagavond half negen op de patio van de UNA gegeven. De toegang is op beide concerten gratis.

DEROTA PA HUBENTUT KORSOU KU SKOR DI 1-0

Centro a klasifiká

Undeba ku un pia den play-off kaba

WILLEMSTAD — UNDEBA/NAC a pone ayeranochi un pia den e buelta semifinal ora e ekipo a registra su di 5 viktoria den e kampeonato ku ta representa e puntonan number 19 i 20 pa e ekipo. Un triunfo ku a presenta na un momentu krusial den e kampeonato kaminda konkista òf pèrdida di kada punto ta resultando desisivo. E resultado ta permiti UNDEBA di iguala Jong Holland, e number dos riba e tabla, den kantidat di punto aunke ku un partido mas hungá. Mes tantu perspektiva riba klasifikashon ku UNDEBA a habri pa su mes ganando ayeranochi, den mas tantu grado e chènsnan di klasifika di e pèrdèdó, Hubentut Korsou, ta ser influenshá negativamente pa e resultado. E último ekipo aki a kai na e di sinku puesto. Ku un partido mas hungá ku Victory Boys ku kua ekipo — manera e situashon ta pinta na e momentunan aki — nan lo tin di bai disputá e di kuater lugá.

Un anotashon madrugadó di Kenneth Hooi a resulta sufisiente pa duna Undeba e dos puntonan. E gol aki a kai na di 5 minüt di wega kaba ora Hooi a drenta den riba un kruse di Rudy Alberus i a fusila portero Oswin Servania ku un remate fulminante. Hubentut Korsou no a desanima i a traha duru pa saka maske ta un empate pero no a logra. Nan a insisti ku nan wega di kontragólpi i tabata na varios okashon eksitoso den armamentu di e atakenan aki pero nan a keda kortiku den e remate. Sin duda e echo ku tres di nan hungadónan klave, Jimmy Wolff, Clay i Bernie Poppen, mester a sinta un wega pa motibu ku nan a haña 3 karchi hel a afekta nan wega. Undeba di su parti tabatin ayeranochi poko problema den su liña defensivo debi na ousensia di Djaoen pero a sabi di keda tòg riba pia. Nan intentonan pa amplia e markador tampoko a kristalisa.

Manera menshona aki riba Undeba a totalisa 20 punto ku e triunfo di ayeranochi i esaki den 19 presentashon. Jong Holland ta ketu bai na e di dos puesto ku 20 punto tambe pero ku un partido menos hungá. Un nota interesante ta ku tantu Undeba komo nan kontrinkante di ayeranochi, Hubentut Korsou, tin di topa aínda ku SUBT i Jong Holland. Loke ta hasi e situashon difisil pa partikularmente Hubentut Korsou despues di e pèrdè ayeranochi. E kampeonato ta ser kontinua entretanto awenochi ku un partido ku ta importante tantu pa e race pa klasifikashon komo pa okupashon di e último puestonan. E partido lo bai entre Victory Boys i Skèrpènè. Victory Boys, manera publika anteriormente, tin e ventaha ku el a enfrenta tur e ekiponan ku ta okupa un puesto den e parti mas ariba di e tabla kaba i ku e falta solamente e ekiponan mas abao.

Pero ku esaki realmente ta un ventaha e ekipo di Santa Rosa tin di kuminsa ku duna e prueba ei awenochi. I Skèrpènè lo por resulta un atversario sumamente difisil. Den e promé buelta Victory Boys a gana ku skor di 1-0 pero den e di dos buelta nan mester a entrega e puntonan na Hubentut Korsou ora nan a kai vensi ku e mesun skor.

Den e di dos divishon Centro Dominguito entretanto a klasifika definitivamente komo number 1. Un empate di 2-2 ayeranochi kontra di Vasco da Gama a hasi Centro inalkansabel pa e sobra ekiponan.

WILLEMSTAD— Awe djabierne ta sali rumbo pa Sao Paolo, Brazil e konosido jinete lokal Randall Victoria pa durante e siman di 9 pa 14 di oktober partisipa na karedanan di kabai den hipodromo Cidades Jardin.

Durante su ultimo bishita na Korsou e ya konosido impresario Juan Figer a keda impreshona pa e habilidatnan di Randall Victoria i ela hasi tur e areglonan nesesario pa aktuashon di e hohen na Brazil. Randall Victoria kende for di aña 1979 ta montando kabainan di pura sangre, tabatin diferente aktuashon internashonal. Entre otro ela yega di monta kabai na diferente okashon na Venezuela den "La Rinconada" na "Ciudad Bolivar" i na "Paraguana". Na Republica ominicana na "Perla Antillana" i "Central Romana". Na Miami tambe ela kore na diferente okashon na "Calder". Randall Victoria ku su 16 aña di edat, un largura di 1.55 m i un peso di 47 kilo, na Sao Paolo lo monta kabainan di señores Araya, Elio Rock i Marcel Figer kende ta yui di e impresario Juan Figer.

Geldig voor Europees kampioenschap

Opstelling Nederland voor Interland tegen Ierland

ZEIST — Bondscoach Kees Rijvers heeft donderdag in Zeist de opstelling van het Nederlands voetbalelftal bekendgemaakt, dat woensdag in Dublin de kwalificatiewedstrijd in groep zeven voor het toernooi om het Europees kampioenschap tegen Ierland speelt. Het elftal is ten opzichte van de laatste kwalificatie-interland tegen IJsland op één plaats gewijzigd: middenvelder Adrie van Tiggelen van FC Groningen heeft de plaats ingenomen van aanvaller Peter Houtman van Feyenoord, die woensdag tot de wisselspelers behoort.

De opstelling van het nederlands elftal ziet er als volgt uit: Schrijvers (PEC Zwelle); Wijnstekers (Feyenoord); Ophof (Ajax); Gullit (Feyenoord); Boeve (Ajax); Ronald Koeman (Ajax); Willy van de Kerkhof (PSV); Erwin Koeman (FC Groningen); Van Tiggelen (FC Groningen); Vanenburg (Ajax) en Van Basten (Ajax).

De wisselspelers zijn: Van Breukelen (Nottingham Forest), Silooy (Ajax), Valke (PSV), Houtman (Feyenoord) en Brocken (FC Groningen).

Met Adrie Tiggelen in de basisopstelling en Sonny Silooy op de bank heeft Rijvers onderstreept, dat de nieuwe garde zijn eerste keus blijft, ook voor de voorlopig beslissende Europese kwalificatiewedstrijd van woensdag in Ierland.

De kleine bondscoach is ook na Dublin niet van plan een andere weg in te slaan. „Bij winst zal ik ook voor de wedstrijd tegen Spanje, mijn spelers uit deze groep kiezen en in een eventueel ander geval, zie ik geen reden om van deze lijn af te wijken".

In Dublin, waar de Zwitser Andre Daina scheidsrechter is, speelt vrijwel hetzelfde elftal als vijf weken eerder tegen IJsland. Alleen Peter Houtman uit de drie-mansaanval van „Groningen" heeft plaats moeten maken voor Adrie van Tiggelen, de van Sparta naar de FC Groningen overgegane middenvelder. De oefenwedstrijd te Brussel, met Brocken, Houtman, Valke en Rijkaard in de basis, was een zijsprongetje met het oog op „verbredingsmogelijkheden" van de groep.

De 26-jarige Van Tiggelen, als invalier voor de toen en nu niet honderd procent fitte Rijkaard, maakte in Brussel zijn interland-debuut van een goed kwartier. „Maar nu is het echt", vond de Groningse speler, die woensdag het duel met het olympische elftal tegen Roemenie miste. „Ik mocht niet van onze clubarts, die rust voor mijn enkel in verband met de komende Europa-cupwedstrijden beter achtte. Als het aan mij had gelegen, zou ik in Utrecht wel hebben meegedaan, ik voelde mij goed".

Italianen vóór in WK-bridge

STOCKHOLM — Italië heeft in Stockholm tijdens de finalewedstrijd van het toernooi om het wereldkampioenschap bridge tegen de ploeg van de Verenigde Staten na 32 van de 176 spellen een voorsprong van dertien punten: 96-83. De Italianen, met weer de grootmeesters Belladonna en Garozzo in de ploeg, gingen bijzonder vlot van start en hadden na de eerste zes spellen al een voorsprong van 41 punten op de titelverdedigers. De Italianen speelden in de fase vrijwel perfect bridge en toonden andermaal aan onder grote druk optimaal te kunnen presteren. Zij lieten dat al eerder zien in de voorronde en de halve finales Later liepen de Amerikanen in en in de tweede reeks spellen kwamen zij zelfs op gelijke hoogte. Door beter slembieden schiep Italië echter toch weer een voordelige marge.

In de strijd om de derde plaats staat het tweede Amerikaanse team met 53-49 voor tegen Frankrijk.

Capablanca a inisia kampeo nato di agedres

WILLEMSTAD— Djabierne siman pasa klup di agedres Capablanca a inisia su kompetensia pa e kampeonato 1983. Tin dieskuater parrtisipante i e resultadonan di e prome buelta tabata komo sigiente:

Tantu Leo Renaud komo Raymund Chin-A-Lien a perkura pa un bon "come-back" ganando di Frans Heytel i Benny Demei respektivamente. Renaud a lansa un atake fuerte riba e rei di su kontrapartida, mientras ku Chin-A-Lien a hunga un wega solido pa nan a bai ku e viktoria.

Johnny Krolis for di trempan a gana un piesa i no tabatin problema pa vense Julio La Pas. E debutantenan Nelson Nicastia i Jersey Elvilia a topa den e prome buelta i tabata Nicastia kende a mustra un desaroyo mas avansa den e wega di agedres pa asina sali vensedo. Gerard Chin-A-Lien a hunga un wega defensivo i no a duna su adversario niun chens pa asina gana di Jozef Plaate. Ludwig Abad i Omalio Merien a gana di Gino Mirza i Antonio Pinto respektivamente pa default.

E kampeonato ta kontinua awenochi ku e sigiente partidonan: J. Elvilia-J. Krolis; O. Merien-J. Lapas, G. Mirza-A. Pinto; B. Demei-L. Abad; F. Heytel-R. Chin-A-Lien; G. Chin-A-Lien-L. Renaud; N. Nicastia-J. Plaate.

E partidonan ta primintí di bira hopi interesante i tur amante di agedres ta bon bini pa presensia e enkuentronan i alabes dal un partido na e sede di Capablanca na Plantersrust number 6.

Grand-Prix tennistoernooi

BARCELONA — De Spanjaard Jose Higueras is donderdag in de derde ronde van het grand-prix-tennistoernooi in Barcelona uitgeschakeld. Zijn minder bekende landgenoot Juan Aguilera was daar verantwoordelijk voor. Aguilera, die op de wereldranglijst zo'n honderd plaatsen lager staat dan Higueras, won met 1-6, 6-3, 6-4. In tegenstelling tot Higueras bereikten Guillermo Vilas en Mats Wilander, die eveneens waren geplaatst, wel de kwartfinales. Vilas won met 6-2, 6-4 van Pablo Arraya uit Peru en Wilander was met 6-3, 6-2 te sterk voor de Spanjaard Juan Avendano.

De uitslagen van de partijen uit de derde ronde zijn: Tomas Smit (Tsj) — Stefan Simonsson (Zwe) 6-4, 6-1; Jan Gunnarsson (Zwe) — Roberto Vizcaino (Spa) 7-6, 3-6,3-6, 2-1 Vizcaino geeft op; Libor Pimek (Tsj) — Rolf Gehring (Wdl) 6-2, 6-2; Guillermo Vilas (Arg) — Pablo Arraya (Per) 6-2, 6-4; Juan Aguilera (Spa) — Jose Higueras (Spa) 1-6, 6-3, 6-4; Anders Jarryd (Zwe) — Miroslav Mecir (Tsj) 6-3, 6-2; Mats Wilander (Zwe) —Juan Avendano (Spa) 6-3, 6-2; Andres Gomez (Ecu) — Joakim Nyström (Zwe) 6-4, 6-4.

GELSENKIRCHEN — West-Duitsland heeft de laatste kans voor een plaats in de eindronde van het toernooi om het Europees voetbalkampioenschap met beide handen aangegrepen. De Westduitsers zegevierden gisteren in Gelsenkirchen voor 39.000 enthousiaste toeschouwers tegen de landgenoten met 3-0 over Oostenrijk, dat de eerste plaats in groep zes daardoor moest laten aan Noord-Ierland. Een furieus openingsoffensief bracht de „mannschaft" na 21 minuten al een riante voorsprong van 3-0. Dat werd ook de eindstand. Door het resultaat heeft de ploeg van coach Jupp Derwall nog een kans op plaatsing voor het Europees kampioenschap.

Kortsjnoi stelt eisen kandidatenmatch

MANILLA — Viktor Kortsjnoi is niet van plan zonder meer zijn papieren overwinning op Garry Kasparov in de tweekamp voor de halve finales van het kandidatentoernooi op te geven. Terwijl er tijdens het 54e congres van de wereldschaakbond (FIDE) in Manilla wordt vergaderd over de toewijzing van de nu weer wel te spelen tweekampen Kortsjnoi-Kasparov en Smislov-Ribli (Rotterdam en Graz hebben zich aangemeld voor de organisatie) heeft Kortsjnoi zijn eisen gesteld. Hij stelt de volgende voorwaarden, die dienen te worden ingewilligd alvorens hij bereid is alsnog tegenover Kasparov te gaan zitten:

—Excuses van de Sovjet-Russische schaakbond aan Kortsjnoi persoonlijk en aan de FIDE, voor het vertragen van de tweekampen;

—Handhaving van het oorspronkelijke prijzenbedrag van 50.000 dollar, met 30.000 dollar voor de winnaar;

—Een schriftelijke verklaring van de schaakbond van de Sovjet-Unie dat er geen boycot meer geldt voor grootmeesters uit dat land deel te nemen aan toernooien, waarbij Kortsjnoi ook aanwezig is.

De voorzitter van de FIDE, Florencio Campomanes, heeft daarop de betrokken delegatieleiders bij elkaar geroepen om de nieuwe situatie te bespreken en te trachten een oplossing te vinden voor het slot van het congres, voorzien op zondag 9 oktober. "Het ziet er naar uit dat de eisen van Kortsjnoi te pittig zijn om er aan tegemoet te komen", verklaarde Campomanes.

Baltimore trekt stand gelijk

Rookie Boddicker legt Chicago lam

BALTIMORE— Rookie Mike Boddicker stond amper vijf hits toe en Gary Roenicke sloeg een homerun voor twee runs, om de Baltimore Orioles naar een 4-0 overwinning tehelpen tegen Chicago White Sox. Met de zege van gisteravond trok Baltimore Orioles de stand gelijk in de play-offs van de American League tegen Chicago. Werper Boddicker, die ongetwijfeld terug kan zien op een uitstekende werp prestatie, heeft het record van veertien strike-outs van de play-offs in beide Leagues geevenaard.

Met de zege van gisteravond heeft Orioles een ergere situatie voorkomen. Daar tot nu toe nooit in de geschiedenis van de Major League is voor gekomen dat een ploeg die twee wedstrijden thuis verloren heeft, drie achtereenvolgende zeges heeft behaald om zodoende toch in de World Series te belanden. De rest van de ontmoetingen van deze play-off wordt alle, indien nodig drie, in Chicago gespeeld. De derde staat voor morgenavond op het programma, zaterdagmiddag en zondagavond indien nodig. Mike Flanagan zal morgen op de heuvel van start gaan voor Baltimore tegen Rich Dotson van Chicago.

Roenicke, linkervelder die in de eerste wedstrijd niet in actie kwam, was gisteravond ongetwijfeld de grote man in het Orioles-offensief. Genoemde speler sloeg een homer in de zesde inning, een tweehonkslag en kreeg twee vrije honken en scoorde zelf drie van de vier runs voor zijn ploeg. Ken Singleton sloeg een run binnen met een tweehonkslag en de rest werd gescoord na een veldfout. In de zesde inning maakte Orioles een einde aan alle illusies van tegenstander Chicago om de serie in drie wedstrijden af te maken.

Cal Ripken opende de inning met een honkslag naar het linkerveld. Manager Joe Altobeli bracht Roenicke die in de eerste wedstrijd niet in actie kwam als pinch-hitter aan slag. Na twee strikes en twee wijd sloeg Roenicke een verre homer naar het linkerveld om de zege van Baltimore definitief veilig te stellen. Werper Bannister die later door Barojas werd vervangen, bleef verstomd toe kijken. De wedstrijd was reeds beslist.

Boddicker die in de twee laatste innings zonder kleerscheuren kwam uit enkele hopeloze situaties, sloot de negende inning met een gouden worp af en juist op het moment dat Chicago alle honken bezet had. Julio Cruz werd met drie strikes uitgeteld.

Vandaag wordt de serie tussen beide ploegen voortgezet in Chicago. In de National wordt de strijd tussen Los Angeles Dodgers en Philadelphia Phillies (1-1) ook vanavond voortgezet.

Prestatie Antillen in 'World Master Games"

WILLEMSTAD— Van 23 tot 30 september jongstleden heeft een groep Antillianen deelgenomen aan de "World Masters Games" te Puerto Rico. Aan deze wedstrijden mogen slechts atleten meedoen van veertig jaar en ouder. In totaal waren er zo'n twee duizend deelnemers uit zuim veertig landen, waarvan de Nederlandse Antillen de kleinste was.

Op de eerste dag kwamen Thomas "Betto" Adriana (kogelstoten), Salomon Martinus (100 m hardlopen) en Ronald Claes (5000m hardlopen) in actie. Adriana raakte aan zijn schouders geblesseerd, maar kon toch nog het veel moeite kogelstoten. Martinus had te lange spikes meegenomen voor de tartanbaan en eindigde in zijn serie als vijfde. De 5000 meter hardlopen ging gepaard met drie regenbuien, maar daar hadden de lopers geen last van, Ronald Claes eindigde in de middenmoot. Op de 200 meter had Salomon Martinus duidelijk nog steeds moeite met de kunstbaan en kwam als zevende in zijn serie aan. Op de tienduizend meter eindigde Claes wederom in de middenmoot.

Het eerste probleem voor de Antilliaanse deelnemers, met name voor Henk Beers en Ronald Claes was tijdens de cross-country komen opdagen. Vanwege de organisatie die hier niet zo best was, konden de twee lopers pas na veel moeite op de plaats van handeling, Palmas del Mar, aankomen. Volgens afspraak zouden er bussen beschikbaar gesteld worden, maar deze waren er helaas niet. Zodoende moesten de lopers allen een taxi nemen om het stadion te bereiken. Het werd een levensgevaarlijke loop, want een half uur na de start begonnen de sirenes van de ambulances te loeien en werden zes mensen met een heatstroke naar het ziekenhuis gebracht. Er werden twintig gevallen van duizelingen en lichte heatstrokes gemeld. Henk Beers en Ronald Claes overleefden deze loop op een goede plaats.

De volgende dag kwamen mannen van tussen de zeventig en vijfenzeventig jaar in aktie tijdens polsstok hoogspringen en hordenloop. Een man uit Duitsland van achtenzestig jaar en 'blind' liep de 100, 200 en 400 meter en de hordenloop, voortgetrokken door een ander.

Beers en Claes deden ook aan de marathon mee. Beers mikte op een pace van 4,5 met het doel binnen 3.10 uur te eindigen, dit lukte tot hij na 36 kilometer last van zijn rug en kuitkramp kreeg, waardoor hij zijn snelheid terug moest nemen. Claes probeerde de eerste helft zo hard mogelijk te lopen, wat ook lukte, want na 21 km stond hij op 1.31 uur, helaas kon hij dit tempo niet volhouden en viel langzaam terug.

De oudste deelnemer tijdens de "World Masters Games" was een 95-jarige uit India en de oudste deelneemster een 83-jarige uit de States. Voor de Antilliaanse deelnemers was het een goede uitdaging, waarbij heel wat ervaring is gewonnen. De volgende "World Games" worden over twee jaar in Italie (Rome) gehouden en de andere Spelen daarna nog on-officieel in Zuid-Afrika en Chili.

De resultaten die door de Antilliaanse deelnemers werden geboekt zijn als volgt: Thomas Adriana categorie 55-60 jaar "shot put" (kogelstoten) 16e plaats 7,91 meter; Salomon Martinus cat. 45-50 100 en 200 m hardlopen, respectievelijk 5e 12.27 seconde en 7e 27.90 seconde in de eerste serie. Henk Beers 40-45 jaar cross- country 17e 44.70 minuten en 3.36 uur bij de marathon. Ronald Claes 45-50 29e bij de 5000 meter met een tijd van 19.11.04 minuten; 10000 meter 22e 39.49.20 min.; cross-country 22e 44.32.80 min.; marathon 3.45 uur. Jan Borsje van St Maarten heeft niet aan de spelen deelgenomen terwijl de tijden van Harry Jansen uit Aruba op de 800 en 1500 meter niet bekend zijn.

Zwemdelegatie naar Maagden-eilanden

WILLEMSTAD— Vandaag vertrok per ALM charter een zwemdelegatie van de Curacaose zwembond naar de Maagden Eilanden. Deze delegatie, bestande uit 90 zwemmers van de verschillende zwemverenigingen, gaat een tegenbezoek brengen aan de zwemmers van de "St Croix Dolphins". Het team van de "St Croix Dolphins" was vorig jaar november te gast bij de Curacaose zwembond.

De bond beoogt met dit soort regionale uitwisselingen, de tweede dit jaar, het zwemmen over de gehele breedte te meten als voorbereiding op grotere evenementen in de regio en daarbij een stimulans te creeren die vooral de jongere zwemmertjes een enthousiasme en blijvende motivatie moet geven om straks aan de zware trainingseisen te kunnen voldoen.

In mei jongstleden reisde er een grote zwemdelegatie naar Sto Domingo voor een ontmoeting met de kampioensploeg van betrokken eiland,"Los Caimanes del Caribe". Financieel werden deze reizen mogelijk door een bijdrage van zowel de kant van de zwemmers als de bond. De laatste kon hiervoor putten uit de opbrengst van de eerder dit jaar gehouden zwemmarathon. De zwemmers worden op St Croix ondergebracht bij de families van de zwemmers daar ter plaatse.

De wedstrijden zullen op zaterdag, zondag en maandag plaatsvinden, terwijl er ook ruimte is open gelaten voor de bezichtiging van het eiland en omgeving, zoals onder anderen een bezoek aan Buck Island.

De delegatie staat oner leiding van de heer Rudy van Der Veen en CZB voorzitter Ed Solomon, als begeleidsters reizen mee de dames Annemarie Griepsma en Mieke Volmerink. De medische begeleiding is in handen van dokter Zweerts de Jong. Headcoach Ian Armiger, assitent coach Marcel Urvina reizen ook mee. Op woensdag 12 oktober om 15.30 keert de delegatie terug. De verwachting is dat de uitslag van de dual meet zodanig zal zijn dat zij de trofee voor het winnende team met zich mee zullen brengen.

Boksport eist achtste dode

NEW YORK — De boksport heeft weer een dode opgeëist. Donderdag is in een ziekenhuis in New York de Mexicaan Gino Perez overleden aan de gevolgen van de verwondingen, die hij vorige week vrijdag opliep in Madison Square Garden in een partij tegen de Amerikaan Juan Ramon Cruz. De doodsoorzaak werd niet bekendgemaakt. De 24-jarige Perez ging in de zevende ronde zwaar knock out. Hij is al het achtste dodelijke slachtoffer in de boksport dit jaar. In 1981 overleed een tegenstander van Perez, de Amerikaan Fred Bowman, na een jaar in coma te hebben gelegen.

Fin Markku Alen wint rally Sanremo

SANREMO — De Finse autocoureur Markku Alen heeft vandaag de rally van Sanremo gewonnen, de tiende van twaalf wedstrijden tellend voor het wereldkampioenschap. Alen behield donderdagnacht in de vijfde en laatste etappe (over 377 kilometer) met zijn Lancia de voorsprong op zijn Westduitse fabrieksgenoot, wereldkampioen Walter Röhrl. Attillio Bettega completeerde het succes van de Italiaanse stal door derde te worden.

In de strijd om de wereldtitel behield de Fin Hannu Mikkola, uitgevallen in Italie, met 105 punten de koppositie. Mikkola wordt op drie punten afstand gevolgd door Röhrl, volgend seizoen voor hetzelfde merk (Audi) rijdend als de Fin. Alen staat derde met 100 punten. Voor de individuele wereldtitelstrijd van 1983 tellen nog de rally's van Ivoorkust en de RAC (Engeland). Röhrl kondigde vorig seizoen aan nooit meer de als gevaarlijk bekend staande RAC-rally te rijden. In het merkenklassement heeft Lancia definitief de eerste plaats veroverd.

Uitslag 25ste rally Sanremo, tiende van twaalf wedstrijden voor het wereldkampioenschap: 1. Alen/Kivimaki (Fin) Lancia 8 uur 50 min en 17 sec.; 2. Röhrl/Geistdörfer (Wdl) Lancia 8.52,26; 3. Bettga/Perissinot (Ita) Lancia 8.55,27; 4. Toivonen/Gallagher (Fin/Gbr) 8.59,49; 5. Biasion/Siviero (Ita) Lancia 9.00,42.

Stand in individuele WK na tien van twaalf races: 1. Mikkola (Fin) Audi 105 pnt.; 2. Röhrl 102; 3. Alen 100; 4. Blomqvist (Zwe) Audi 69; 5. Mouton (Fra) Audi 53.

Door Departement op Curacao

Weinig heil gezien in hospitaal Statia

DEN HAAG/WILLEMSTAD — Het Antilliaanse Departement van Volksgezondheid en Milieuhygiene ziet geen heil, in het geschikt maken van het nieuwe ziekenhuis op St. Eustatius voor daadwerkelijk gebruik. Dat werd minister van Antilliaanse Zaken, Jan de Koning, naar hij de Vaste Kamercommissie voor Antilliaanse Zaken meedeelde, door dit departement per brief te kennen gegeven.

Over de brief kon geen commentaar worden verkregen door directeur van het dept. Volksgezondheid dr. Carol Elassais. Al tijdens de regering Evertsz, ging er een rondschrijven naar de diverse departementen, waarin gesteld werd, dat ambtenaren geen informatie omtrent hun departementen mochten uitgeven. Elassais achtte zich dan ook niet bevoegd een mogelijke brief aan minister De Koning nader te becommentarieren.

Het nieuwe gebouw is inefficient en de verwachting van het departement is, dat de exploitatiekosten te hoog zullen zijn voor St. Eustatius. Voor de 1400 inwoners van het eiland is het ziekenhuis veel te groot. Het eiland heeft veel meer behoefte aan een polikliniek met ten hoogste vier of vijf bedden, zo blijkt volgens De Koning uit de brief.

De Nederlandse bewindsman blijft echter vooralsnog vasthouden aan het geschikt maken van het gebouw. Volgens de Rijksgebouwendienst kan dat voor een bedrag van acht ton. Hij zal zich echter wel buigen over het standpunt van het Antilliaanse departement, zo zei hij donderdag tijdens een overleg met de Vaste Kamercommissie voor Antilliaanse Zaken. De Kamerleden Jabaay (PvdA) en Aarts (CDA) lieten blijken weinig te verwachten van de opknapoperatie. Jabaay, die onlangs op St. Eustatius was, dacht dat in dit ziekenhuis "meer patiënten dood gemaakt in plaats van genezen" zouden worden.

In 1975 werd besloten tot het bouwen van een nieuw ziekenhuis op St. Eustatius. Als gevolg van miskundige bouwgrepen werd het echter nooit in gebruik genomen. Volgens de PvdA en het CDA zou het beter zijn, het gebouw een andere bestemming te geven. Minister De Koning, blijft voorlopig echter vasthouden aan het standpunt, dat geprobeerd moet worden het gebouw in gebruik te nemen. "Ik zou het een droevige zaak vinden als we er nu weer de bulldozer op moeten zetten", aldus De Koning tegenover de Vaste Kamercommissie.

Vragen Kamerlid aan minister

Toestanden Capriles-kliniek zwaar gelaakt

DEN HAAG/WILLEMSTAD — Het PSP-lid van de Tweede Kamer, Van Es, is van mening dat er een eind moet worden gemaakt aan de mensonterende situaties in de Dr. Capriles Kliniek op Curaçao, zoals die worden beschreven in het maandblad voor zwakzinnigenzorg "Klik". Zij stelde hierover vragen aan minister Jan de Koning van Antilliaanse Zaken.

Naar aanleiding van haar vragen zal op Curaçao de directeur van het departement van Volksgezondheid, dr. Carol Elassais, zich hieromtrent door Capriles Kliniek-directeur Gerristen, laten inlichten. Voor wat betreft de Inspectie zal er zeker een brononderzoek worden g edaan, verklaarde Elassais aan de Amigoe. Van het maandblad "Klik" had hij overigens nooit gehoord.

Het PSP-lid stelde vernomen te hebben dat patiënten, die zich 's nachts bevuild hebben, de volgende morgen door andere patiënten gewassen moeten worden. Velen zouden geen kleding dragen, terwijl het kammen van de haren, vervangen zou zijn door het eens per twee maanden kaal scheren van de patiënten. Van de acht douches op de afdeling HRM (half rust mannen) zouden er slechts enkele te gebruiken zijn. Bij wijze van douche werd soms de brandslang op de patiënten gezet. Schoenen zouden slechts in beperkte mate voorhanden zijn en alleen kunnen worden gebruikt door patiënten die het terrein verlaten.

Van Es, wil weten of het waar is dat Nederlandse ontwikkelingsgelden ter waarde van 3,9 miljoen gulden vorig jaar ter beschikking zijn gesteld voor renovatiewerkzaamheden bij de kliniek en op welke wijze controle op de besteding van dit geld plaatsvindt. Voorts zou prinses Juliana dertigduizend gulden beschikbaar hebben gesteld uit de gelden die ter gelegenheid van haar zeventigste verjaardag waren bijeengebracht. Hiervoor zouden speeltuintoestellen en een kinderbad worden gekocht en zouden twee Nederlandse psychiaters in staat worden gesteld een cursus voor het personeel te geven. Ook hierover wil Van Es meer informatie.

Tenslotte wil zij vernemen, of het waar is dat in de periode november 1981 tot oktober 1982, niet-afgestudeerde medici van de Groningse universiteit, bij tijd en wijle de volledige medische verantwoordelijkheid over de kliniek droegen.

Totale restauratie 7.6 miljoen

Stalen pontons voor "Swinging Old Lady"

WILLEMSTAD— Om te garanderen dat de Emmabrug "The swinging Ol' Lady" voortaan minder gauw kapot gaat, worden maandag 19 oktober officieel de nieuwe stalen pontons eronder vastgemaakt. De zestien pontons kostten samen 2.6 miljoen gulden, terwijl de totale kosten van deze en andere restauratie-werkzaamheden aan de brug, neerkomen op 7.6 miljoen gulden.

In verband met de installatie van de pontons is de brug op die maandag en de twee daaropvolgende dagen, ontoegankelijk voor het publiek. Op deze drie dagen moet men gebruik maken van de pontjesdienst van de haven.

De vaste verbinding tussen Otrabanda en Punda bestaat al vanaf 1888, toen de oud-kapitein en toenmalige Amerikaanse consul John B. Smith een drijvende pontonbrug liet aanleggen. De brug werd later door de firma CTC gekocht en geëxploiteerd door middel van het heffen van tol. In verband met toenemende onderhoudskosten verzocht de CTC de regering in 1931 de brug over te nemen, waarna de tolheffing opgeheven is.

Met het verschijnen van de eerste auto's op Curaçao werd de brug door deze zwaar belast, hoewel het op dit gebruik niet berekend was. Het duurde tot 1939 voordat een kompleet nieuwe brug gemaakt werd. De brug bleef ongeveer twintig jaar in deze vorm funtioneren, tot het in de zestigér jaren om nautische en technische redenen uit het verlengde van de Heerenstraat werd gehaald en vijftien meter meer naar het Zuiden (waar het tot heden gebleven is) geplaatst.

Nadat de Julianabrug in gebruik genomen is, kon de Emmabrug van periodieke onderhoudsbeurten genieten, maar de laatste 20 jaar van intensief modern verkeer hadden zware schade toegebracht, vooral aan de onderbouw.

Daarom gaf het bestuurscollege in 1980, na tussenkomst van de dienst Haven- en Loodswezen, opdracht tot het maken van een studie over de huidige staat van de brug om daaruit op te maken welke maatregelen op korte en lange termijn getroffen moeten worden. Prioriteit werd in dit rapport gegeven aan vervanging van de huidige houten ponton. In mei dit jaar werd opdracht gegeven aan de Curaçaose Dokmaatschappij en Small Craft Yard Antilles voor vervaardiging van de zestien stalen pontons.

De officiële te waterlating van de ponton geschiedt op maandag 10 oktober door gedeputeerde Jules Eisden, om negen uur 's morgens.

Papu houdt vol:

Gouverneursfunctie koloniaal en antiek

WILLEMSTAD— De politieke groepering Papu blijft erop staan dat de functie van gouverneur een koloniale erfenis is, die verouderd en illegaal is, en niet meer past in deze moderne tijd. Daarom moet deze functie zo spoedig mogelijk verdwijnen, meent Papu.

De partij laat zich uit over verklaringen van toekomstig gouverneur Rene Römer in een interview op Curom Z-86. Volgens Papu is de gouverneurs-functie een koloniale functie bij uitstek. Want de gouverneur is de vertegenwoordiger van de koningin, staatshoofd van het Koninkrijk, onze kolonisator. De gouverneur is dan ook in dienst van Nederland, wordt door Nederland betaald en moet Nederlandse belangen hier beschermen en controleren, aldus Papu.

Lezingen over voeding in UNA

WILLEMSTAD— De Unidat di Alimentu y Nutrishon, sectie Voedsel en Voeding van de GGD organiseert in de week van 17 oktober de "Primary Health Care week" op Curaçao. De sectie is vanaf april dit jaar bezig met de voorbereidingen voor deze week, die bijna in het water viel door gebrek aan interesse en efficiëntie van het ambtenarenapparaat.

Het lukte de sectie in ieder geval drie lezingen te plannen met buitenlandse sprekers. De eerste is op dinsdag 18 oktober door dr Jackson van de Tropical Metabolism Research Unit TMRU van de University of the West Indies. Woensdag 19 oktober spreekt een Unicef-deskundige over de vijf jaar geleden gehouden conferentie van Alma Ata over de gezondheidstoestand op de wereld. Donderdag 20 oktober houdt prof Latham van "International Nutrition" van de Cornell University een lezing over de noodzaak van research over voeding en voedsel. Alle lezingen worden gehouden in de UNA, om acht uur 's avonds.

Voor nadere inlichtingen kan contact opgenomen worden met de sectie Voedsel en Voeding op telefoon 615440.

Fortemkoor weer aan repeteren

WILLEMSTAD — Het Fortemkoor is weer begonnen met zijn wekelijkse repetities, zo blijkt uit het kerk-orgaan Gids tot eenheid. Iedere dinsdagavond tussen acht en tien uur oefent men in de Emmakerk. Degenen die belangstelling hebben om mee te zingen zijn elke dinsdagavond welkom. Aldus Petra ten Cate, de secretaresse van het Fortemkoor.

Forti's Koraal kan meer mensen hebben

WILLEMSTAD — Forti's Koraal heeft versterking nodig met dames- en herenstemmen, zo meldt het kerkorgaan Gids tot eenheid. Forti's Koraal is het Fort-kerkkoor voor de zang in het Papiamento en heeft als dirigent De Lanoy. Elke donderdagavond om acht uur houdt men zijn repetitie in de Fortkerk. Belangstellenden kunnen zich dan melden.

Burgerlijke stand

WILLEMSTAD — OVERLEDEN (sept. '83): Elvis Torbed (5 mnd.), Frank de Marchena (66 jr.), René Gomez (53 jr.), Emilia Riki geb. Filé (73 jr.), Gabriela wed. Rafaéla geb. Felicia (84 jr.), Leonicia wed. Eugenia geb. Daal (73 jr.), Coraly Davelaar (3 mnd.), Lelia Casimir (42 jr.), Francisco da Encarnacao (62 jr.), Dámaso Anthony (78 jr.), Benigno Boeldak (78 jr.), Rufino Granviel (72 jr.), Sanzio Schob (65 jr.), Eileen Boekhoudt geb. De Haseth (41 jr.), Francisca wed. Leito geb. Martis (89 jr.), Gregorio Martines (75 jr.), Adolf Doran (79 jr.), Carlos Tramm (66 jr.), Johann Peiliker (74 jr.), Martin Alvarez (79 jr.), Alphons Goris (73 jr.), Pedro Frans (12 jr.), Felecita Henriques geb. Suares (78 jr.), Alfredo van Grieken (63 jr.), Clyve Ortega (10 jr.), Maria wed. Wiashi geb. Mendez (76 jr.), Emilia Abud (84 jr.), Antonia Wiel geb. Ipcedencia (67 jr.), Maria Martina (83 jr.).

GEBOREN: 11 sept.: Viciana Isei; 13 sept.: Richanaly Tielman; 23 aug.: Harvilu Mercalina-Maduro; 11 sept.: Djurving Cleofa-Clemensia; 14 sept.: Magdalena Andrea-Beker; 12 sept.: Giovani Filicia; 15 sept.: Franklin Martha-Mendoza; 12 sept.: Elvira Evertsz-Rosello; 14 sept.: Phaedra Neuman, Dionne Howell-Emerencia; 15 sept.: Churandy Straker, Sharisette Nassy-Martis; 6 sept.: Richeline Celestijn; 12 sept.: Farley Virginia; 10 sept.: Isaida Djaoen; 15 sept.: Alger Haile-Hato, Charlene Pieter-Cecilia, 14 sept.: Wendjel Windster-Barby; 9 sept.: Rubynel Sebastiana; 5 sept.: Kendric Gonzalez, Janiska Djaoen; 4 sept.: Rutliska St. Jago; 8 sept.: Mitchel Jansen-Schoonhoven; 10 sept.: Aaron Reed, Edson Lourens-Bonevacia; 7 sept.: Danieck Scorea-Manuel; 11 sept.: Nicole Seijkens-May, Kiara Jesurun-Dirks; 6 sept.: Jeanisse Rooi; 10 sept.: Ruviensel Martina-Jansen; 9 sept.: Derrel Dinzey; 8 sept.: Jeanice de Windt-Fabias, Gerand Helena; 7 sept.: Denise Martina-Benilia; 11 sept.: Maximus Merkies-Groothuizen; 8 sept.: George de Lanooi-Gaari; 6 sept.: Shurandy Estanista; 8 sept.: Chantal Libier; 12 sept.: David Dovale-Rahan; 9 sept.: Nélia de Sousa Brazao-Vieira Alves; 8 sept.: Rosemay Franca-Martina; 10 sept.: Dennis Paulina; 8 sept.: Mishelu Bernadina; 9 sept.: Jason Jonis; 10 sept.: George Fonseca-Van Kimmenaede; 31 aug.: Jonell Pinnafort; 10 sept.: Luigino Domacassé; 7 sept.: Dayhmian Poulino-Pinedo, Haitette Vrutaal; 13 sept.: Clairienne Legrand-Inesia; 12 sept.: Fernando Pita-Gomes dos Santos; 11 sept.: Javier Cornelia, Bruce Juda-Shew-Ajton; 9 sept.: Anand Bhagchandani-Rakhee, Ysheron Lopez; 8 sept.: Dianne Martien; 13 sept.: Randolph Juliana; 10 sept.: Lusgarda Mathilda-Janzen; 8 sept.: Dijanira Jansen.

WILLEMSTAD — ONDERTROUWD: Mustapha Barakat en Aida Kamzoul, Glenn Kerkeboom en Sharin Brenet, Ulrich de Wind en Charisse Desentina, Eliezer Wallé en Xiomara Polanco, Robert-Mark Valies en Joslyn Courtar, Kenneth Engelhardt en Careen Zoetrum, Edsel Paulina en Ruthbila Balootje, Kenneth Josepha en Evelyn Quirindongo, Rudy Rigaud en Marilú Sprockel, Rafael Gutierrez Grullon en Francisca Montero Nuñez, Gilberto Broos en Ava Maduro, Daniël Corsen en Idyllieëne Simon, Hensley Wanga en Xedith Martes, Ruthsel Clementina en Magda Nicasia, Samuel Bergland en Nasherinda Christiaan, Rudy Martis en Ursuline Vigilant.

WILLEMSTAD — GETROUWD: 21 sept.: Marcel Sarabia en Claudette Hensen, Elvis Geferts en Sharine Martha; 22 sept.: Francel Job en Sislyn Reina; 23 sept.: Siegfried Rojas en Rose Marie Roosje, Johnnie Jong Loy en Josette Best; 25 sept.: Jurmel Gregorius en Magaly Ascencion, Gregorio Agata en Ruthmila Ermesilia; 26 sept.: George Römmer en Ligia Barend, Robert Joubert en Sonali Panjab; 27 sept.: Severinus Ritfeld en Noris Kook, Albert van Heydoorn en Sonja van der Blom, Elfried Martines en Cynthia Tyson, Sigfried Plantijn en Sonia Belefanti; 28 sept.: Eugène Steba en Marilyn Koeijers, Alfonso Harkelijn en Anna La Rosa; 29 sept.: Spencer Mills en Cornelia Pardoen, Gregory Fraites en Dejanira Lichtenberg; 30 sept.: Gerrit Grigorius en Candida Wawoe, Amado Francisca en Judith Maduro, Robertico dos Santos en Jacqueline Zengerink; 1 okt.: Kenneth Archangel en Jeanette Provence.

Ds Renting vóór 84 naar Nederland

WILLEMSTAD — Dominee G. H. Renting gaat nog voor het einde van dit jaar zijn Gereformeerde gemeente te Mundo Nobo verlaten. Op zondag 11 december zal de afscheidsdienst zijn. Zo blijkt uit het kerkorgaan Gids tot eenheid. Voor die tijd wil ds Renting nog het een en ander doen, zo bekent hij.

Een van die activiteiten moet afgelopen zondag gebeurd zijn, toen pater Pim Jansen naar voren werd gehaald omdat hij het kerkorgel «zo piekfijn heeft gestemd». Verleden maand werden als nieuwe ambtsdragers bevestigd de dames Hennie Druiventak-Van der Burg als diaken en Ina Vlietstra Ten Wolde als wijkouderling en de heren Rinus Huysman, Harm Jan Rietberg en Henk Tuin tot respectievelijk wijkouderling, militairen-ouderling en ouderling-scriba.

Volgens plan wordt op 6 november de jaarlijkse diakonale dienst gehouden. Daarin krijgen de kinderen ook een aandeel. Het diakonale team bestaat uit de dames Hennie Druiventak-Van der Burg en Fokje Noordhuis-Algra en de heer Cees in 't Veld.

Ruilmiddag voor verzamelaars munten en zegels

WILLEMSTAD — Op zaterdag 29 oktober wordt in het Tamarijn-jeugdcentrum een ruilmiddag gehouden, in verbsnd waarmee de muntenclub Numismatica en de Curacaose Postzegel Vereniging (CPV) samenwerken. Dit gebeurt tussen drie en zes uur in de middag. Er is van alles en nog wat te doen, aldus het CPV-orgaan. Men hoopt ook de leden die nooit op de bijeenkomsten komen dan wel te kunnen verwelkomen.

Snelheid niet goed geschat

WILLEMSTAD— In het donderdagverkeer waren er negentien aanrijdingen, waarbij twee personen lichtgewond raakten. De totale materiele schade is 33.700 gulden.

De aanrijding met meeste materiele schade (8000 gulden) was op de Caracasbaaiweg. Een bestuurster schatte haar snelheid niet goed, waardoor ze achter een andere auto op botste.

Huis in brand gestoken

WILLEMSTAD— Tegen middernacht werd de Centrale Post van de politie gemeld dat een woning in het gehucht Fortuna in brand stond. Bij aankomst van de politie en brandweer stond het houten huis al in lichterlaaie en brandde geheel af. Eén van de bewoners verklaarde aan de politie dat het huis uit wraak door een hem bekende man in brand gestoken is. De identiteit van die man is aan de recherche opgegeven. De vermoedelijke brandstichter is voortvluchtig, maar wordt door de recherche opgespoord.

Ouderochtend Janwé-verkennersgroep

WILLEMSTAD — De katholieke verkennersgroep Christophorus van Janwé houdt zondag 9 oktober in zijn troephuis tussen school en kerkhof een oudermorgen van negen tot elf uur. De ouders kunnen dan kennis maken met de leiders en leidsters aan wie zij hun kinderen toevertrouwen. Er zal uitleg over het hedendaagse verkennen worden gegeven door waarnemend groepsleider Martina, akela Hous en assistent districtcommissaris J.Luisa. Zij zullen ook duidelijk maken hoe de verkennersbeweging in elkaar steekt en wat men als doel heeft. Ook andere belangstellenden dan de ouders zijn welkom. Het is de bedoeling binnenkort ook in andere wijken, waar de Katholike Verkenners (KV) groepen heeft, dergelijke oudermorgens te organiseren.

Postzegel vereniging bijeen

WILLEMSTAD — De maandelijkse bijeenkomst van de Curacaose Postzegel Vereniging (CPV) is op donderdag 13 oktober in het Tamarijn-centrum. De aanvang is half negen, maar vanaf half acht kan men er terecht voor ruilen en kopen. Belangstellenden zijn welkom. Wel wordt gevraagd de auto op stra[at] te parkeren.

Op zaterdag 15 oktober kom[t] de jeugd weer bij elkaar. Ook i[n] het Tamarijn-gebouw en wel tu[s]sen half tien en half twaalf. D[e] opkomst in september, aldus d[e] CPV, was groot.

La Union: eenvoudig lees-voedsel

WILLEMSTAD — Van he[t] katholieke weekblad La Unio[n] worden wekelijks zo'n 3500 ex[]emplaren verkocht, zo blijkt ui[t] de laatste editie, waarin he[t] weekblad vergeleken wordt me[t] een familiebedrijfje, waari[n] iedereen pro deo meewerkt e[n] het er niet om gaat dat men e[r] geld aan verdient. De redacti[e] zegt ook te mikken op een een[]voudige maaltijd, welke men d[e] lezers aanbiedt, iets dat doo[r] iedereen genoten kan worden[.] Van La Union hoeft men gee[n] spectaculaire dingen te ver[]wachten, aldus de beschouwin[g] op de voorpagina. Men wil zic[h] voornamelijk beperken tot be[]richten op religieus terrein[,] omdat de andere kranten al he[t] andere nieuws reeds uitgebrei[d] brengen. In elk nummer is spe[]ciaal voor degenen die niet naa[r] de kerk kunnen gaan in he[t] weekeinde als gevolg van ouder[]dom of ziekte de nodige ruimt[e] gemaakt voor de liturgische tek[]sten uit de zondagsmis.

AANKONDIGING

Bij exploit d.d. 6 oktober 1983, heb ik, gevolggevende aan een beschikking van het Gerecht in Eerste Aanleg, Curacao, d.d. 28 september 1983, JAMES MACKIE STEWART, zonder bekende woon- of verblijfplaats binnen het Koninkrijk van de Nederlandse Antillen,

OPGEROEPEN:

voor de terechtzitting van voormeld Gerecht van maandag, 20 februari 1984 om 9.00 uur ten Stadhuize aan het Wilhelminaplein no. 4 alhier, teneinde op de door de naamloze vennootschap KOMPANIA DI AWA I ELEKTRISIDAT N.V. tegen hem ingestelde vordering te antwoorden.

De deurwaarder,
H.A. Villanueva.

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS

De Directeur van het Departement van Onderwijs in de Nederlandse Antillen deelt hierbij mede, dat degenen, die wensen deel te nemen aan de in december 1983 en/of in januari 1984 te houden examens uitgaande van de

STICHTING NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR PRAKTIJKEXAMENS

zich **vóór 20 oktober a.s. schriftelijk** dienen aan te melden.
De aanmeldingen te richten aan:

ARUBA:	Dept. van Onderwijs, afd. Aruba, Frankrijkstraat 3
BONAIRE:	Dept. van Onderwijs, afd. Bonaire, Manuel Piarstraat z/n
BOVENWINDEN:	Dept. van Onderwijs, afd. St. Maarten, Backstreet
CURACAO:	Dept. van Onderwijs, afd. Curacao, Sta. Rosa 48.

Men dient duidelijk te vermelden: naam, adres en voor welk examen men zich opgeeft.
Voorts dienen de navolgende stukken te worden overgelegd:

1. bewijs van inschrijving in het bevolkingsregister;
2. betalingsbewijs examengeld (M.B.A., Marketing en Bedrijfseconomie) f. 85,-- (Boekhouden, Bedrijfscorrespondentie en Wiskunde) f. 80,--;
3. bewijs van eventuele vrijstelling(en) voor één of meer onderdelen van het examen M.B.A.

Bij aanmelding voor het examen M.B.A. dient bovendien het praktijkdiploma Boekhouden te worden overgelegd.
Kandidaten van de eilandgebieden Bonaire, de Bovenwindse Eilanden en Curacao dienen het examengeld te storten of over te schrijven op rekening no. 12.39.686 bij de ALGEMENE BANK NEDERLAND N.V. Curacao, t.n.v. de Stichting Nederlandse Associatie voor Praktijkexamens.

Kandidaten van het eilandgebied Aruba dienen het examengeld te storten of over te schrijven op rekening no. 31-81-332 bij de ALGEMENE BANK NEDERLAND N.V., Nassaustraat, Oranjestad, Aruba.
RESTITUTIE VAN GESTORTE EXAMENGELDEN VINDT ONDER GEEN VOORWAARDE PLAATS.
VAN DEZE BEPALING KAN NIET WORDEN AFGEWEKEN.
Aanmeldingen, die **na 20 oktober a.s.** binnenkomen, zullen niet meer in behandeling worden genomen, evenals aanmeldingen die niet voldoen aan de hierboven vermelde voorwaarden.

De Directeur van het
Departement van Onderwijs,
Drs. R.W.A. NAALDIJK.

CURAÇAO AGENDA

[...]DIENST eilandsgeneeskundige [...] 841668 [...]

[...]DIENST eilandsgeneeskundige [...]

[illegible]

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 13.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.30-10.30 uur; [illegible]

GEZINSVERZORGING (Kerkelijk Fundatie): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.30-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 [illegible]

BOTICA'S (dienstdoend): Otrobanda: Central, tel.: 22333; Punda: Centro, tel.: 77893.

VERLOF BEGRAFENIS
8 oktober: P.A.J. Scherpting, Paradijs 8.
9 oktober: M.A. Frans, Kaya Gumaka 25.

DIVERSEN
JAZZ OUDE STIJL: 21.00-24.00 uur Emmatown Ragtime Stompers - De Tempel.

ZATERDAG
DIVERSEN
TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

SYNAGOGE [illegible] open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 14.00-17.00 uur.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag [illegible] van 14.00-16.00 uur - Pietermaai 7.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 39): tel. 26388; openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

[...]-O-THEEK (Uniweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

[...]dag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blencu).

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

[...] PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel. 611733): openingstijden van [illegible]

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond [illegible]

ST. ELISABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: bezoekuren 's morgens van 11.30-12.30 uur [illegible] van 16.00-[illegible] uur [illegible] 19.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur.

SCHOOLAPOTHEEK [...]: elke woensdag van 14.00-16.00 uur [illegible]

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur [illegible]

TENTOONSTELLING CURAÇAOSCH MUSEUM: [illegible] 10.00-12.00/14.00-17.00 uur [illegible]

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13):
Alld. Volwassenen: dinsdag, donderdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.30 uur; dinsdag en donderdag 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal [illegible] van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-[illegible] (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consciëntieweg, Plaza Brion):
Maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEEK MONSEIGNEUR MADURO (Landhuis Rooi [illegible]) [illegible] dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken graag even bellen: Dekkmeyer, tel.: 34283 op te bellen).

HART'S GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 35): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

SCHOOLADVIESDIENST: elke woensdag van 14.00-16.00 uur [illegible]

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m vrijdag van 09.30-12.00/15.00-18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 09.30-13.00 uur. [illegible] Landhuis Brievengat.

WILLEMSTAD — Het moderamen van de Verenigde Protestantse Gemeente (VPG) in zijn nieuwe samenstelling heeft als praeses Johan van Eenennaam en als scriba Dercy Lopes, terwijl als vertegenwoordiger lid van zijn dominee Neville Smith en de dames Aida Reber en Louise Beaujon.

BIOSCOOP
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur Dirty Harry, Crazy Nasty (actiefilm, Engels, f. 5,-, alle leeft.); 23.00 uur The Jury (actiefilm, Engels, 18 jr., f. 5,-).

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Little House on the Prairie; 17.30 Harvey Cartoons; 18.00 Celebrity of the Sunpost; 18.30 Agadrea na plaka child; 18.45 Telenovela: Ronda de Piedra; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Festival Folklorika; 21.00 Magnum P.I.; 22.00 Blues di Jazz; 23.00 Tempo pa Dios.
ZATERDAG: 16.00 Star Blazers; 17.00 Teletiesta; 18.00 Chips; 18.30 [illegible] informa; 19.30 Pink Panther show; 20.00 Notisiero Tele-8; [illegible]

Dame portemonnee uit hand gerukt

WILLEMSTAD — Een jonge dame werd vlak bij een bank aan de Madurostraat van 145 gulden beroofd. De dame liep op klaarlichte dag door die straat met haar portemonnee in de hand. Plotseling rukte een haar onbekende man de portemonnee uit haar handen en ging er mee weg.

[illegible]

Voorlichting in Nederland over handel op Curacao

WILLEMSTAD — In de Nederlandse gemeente Dordrecht is 29 september een voorlichtingsmiddag georganiseerd [illegible] het bedrijfsleven. Er waren ruim 900 bedrijven [illegible] benaderd. [illegible] tot deze [illegible] dat produkten [illegible] [illegible] Toerisme [illegible] Curacao [illegible] ben door hun liggen [illegible] rijke geschiedenis op het gebied van handel en beide beschikken over levendige havenactiviteiten.

Op de voorlichtingsmiddag werden de uitgenodigde bedrijven ingelicht over de overslag- en doorvoermogelijkheden die de Curacaose haven biedt voor produkten die bestemd zijn voor Zuid- en Noord-Amerika en het Caribisch gebied. Gesproken werd ook over de mogelijkheid van [illegible] van [illegible] dige (Nederlandse) produkten waarvoor [illegible] beeld [illegible] Het is niet de bedoeling dat [illegible]

derlandse bedrijven [illegible] teiten in Nederland [illegible] zich op de Antillen [illegible]

Naast die voorlichting [illegible] dag voor het bedrijfsleven [illegible] den tevens [illegible] [illegible] van Antilliaanse [illegible] ZO [illegible] [illegible] nister middels [illegible] vertoonden.

TV-programma's over oosterse religies

WILLEMSTAD — [illegible] 10 october begint TeleCuraçao met de uitzending van een zes programma's over [illegible] godsdienten en [illegible] eerste deel behandelt [illegible] religie.

De serie is [illegible] Belgische televisie [illegible] met de Antilliaanse [illegible] maatschappij [illegible] koord sloot voor [illegible] vijftig uur aan Belgische [illegible] [illegible]

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

AUDI 80LS 1981, km. 30.000, aanrekkelijke prijs, tel.: 615583 (na 18 uur).

I.Z.G.S. RENAULT 5TS "Le Car" '78, Ossagaweg 1 na 5 uur.

WEGENS OVERCOMPLEET Ten Cate Windsurfer, houten giek, t.e.a.b, tel.: 9-4322.

TOYOTA CRESSIDA Stationwagon 1978, full equipped & airco, in zeer goede staat, prijs ƒ.8.300,-, tel.: 76286 tussen 17.00 uur en 20.00 uur.

RENAULT 10, bj. '67, ƒ.600,-, tel.: 674225.

WEGENS VERTREK: race Dufour surfplank met 2 zeilen + oefen-Dufour met 2 zeilen, tel.: 25943 na 19.00 uur.

TOYOTA STARLET '79 en Simca '78, tel.: 78851.

WEGENS VERTREK: een Jeep Renegade 1981, 4-wiel aandrijf, z.g.a.n., airco, console, full tapijt, mac-wheel, stereo-installatie + AM/FM, financiering mogelijk. Te bevr.: Olindaweg 26, tel.: 43174.

STOOF; ijskast; airco's; naaimachine, Tras di Seru 35.

INBOEDEL, Noord Zapateerstraat 24.

SUBARU '80 GFT-5, prijs ƒ.5.000,-, tel.: 672876.

KINDERBED; commode; gasfornuis (Magic Chef), tel.: 613943 tijdens kantooruren.

TOYOTA COROLLA, bj. 1976, Nrd. Zapateer 29A (zijweg Nestorweg).

MODERNE éénslaapkamerwoning, 510 m2 eigendomsgrond, met deepwell ƒ.58.000,-. Inl.: Mgr. Kieckensweg 46.

WIN EN SPACER van Ten Cate, 1984 model! Evt. op Bonaire af te leveren, tel.: 671229.

CHEVY VAN 1978, pwr.-st., pwr.-br., auto. transmission, carpeted, 13.000 BTU rooftop AC, 4 kv gen., tv.-ant., 4 captain recliners, ƒ.[illegible],-, tel.: 83549.

MAZDA 808 Stationwagen, bouwjaar '78. Adres: Sesco Lotaweg 182, tel.: 672290.

KRUISING VAN Pekinees en witte poedel, ƒ.250,-, teefjes, 7 weken oud, Weto 65, tel.: 673034.

BOTO 14 PIA cu motor 40 HP, tel.: 34362.

ZEILBOOT BOSTON Whaler Harpoon 5.2, 17 voet, 15 m2, i.z.g.s., tel.: 671623.

INBOEDEL WEGENS vertrek incl. auto Daihatsu Charmant '83, 2 mnd. oud. Voor verdere inl.: Kaya Koko Le Pol 27, tel.: 77007.

WEGENS VERKEERDE zending: 90 m2 wall to wall tapijt voor slechts ƒ.1.500,-, kleur bruin; enkele gebruikte ramen en deuren in zeer goede staat, t.e.a.b., Slakweg 8, tel.: 76163.

RENAULT [illegible] 1983, tel.: 54460 [illegible].

1 VIDEO [illegible] ƒ.600,-; 1 Aiwa [illegible] ƒ.250,-; 1 calculator [illegible]; electrische schaar ƒ.45,-; [illegible] ƒ.35,-, [illegible].

EEN TOYOTA Corolla, bj. 1981, met airco, tel.: 81568.

UN MOTORCYCLE Gold Wing 1000 DL Honda, tel.: 24080.

2-PERS SLAAPKAMERSET met kaptafel ƒ.1.000,-; 4-pers. eetkamerset ƒ.[illegible],-, Caracasbaaiweg 66, tel.: [illegible].

SIMCA 1100, bouwjr. 1978 voor Aƒ.1.900,-, tel.: 675205.

RENAULT 4, sept. '77, ƒ.1.800,-, tel.: 671313.

UN SET di sala nobo-nobo. Pa mas Informashon: Sta. Rosastraat B no.1 (zijweg Acaciastraat).

LEUKE PEKINEESJES, 6 weken oud, à ƒ.200,-, tel.: 675385.

NIEUWE MOTOR aangedreven lasmachine, 30-250 ampères, ƒ.4.200,-, Wageningenstraat 24.

UN AUTO Fiat Rally, tel.: 36445.

WEGENS OVERCOMPLEET: Amdek I color monitor voor Apple II of Texas Instruments computers, 3 mnd. oud, NAƒ.650,-. Inf.: tel.: 75712 (na 18.00 uur). Adres: Kaya P.Sutherland 6.

MAZDA 929, 62.000 km, financing possible, Redaweg K-47, Boca Sami.

EEN PEUGEOT met imperiaal, bouwjaar 1975, prijs ƒ.2.250,-, Blenchiweg 59, tel.: 76668.

2-DEURS LEGKAST (wit) voor ƒ.65,-; plastic kast ƒ.40,-, tel.: 26364.

KOELKAST MERK Hotpoint, dubbeldeurs, no-frost, ƒ.600,-; trailer voor sunfish ƒ.250,-; luxe porchestoelen ƒ.80,- p/stk.; ligbedden voor de baai ƒ.35,- p/stk.; zwemvesten in div. maten, tel.: 55951, Oud Caracasbaaiweg 70.

WOONHUIS, 3 slpk., 1 badk., en grote overdekte porch, eigendomsgrond 1130 m2. Aanvaarding: n.o.t.k. Vraagprijs ƒ.110.000,-, Asbestweg 52, tel.: 80998.

TIENERBURO MET stoel; planten in sierpotten; flinke Manillapalmen in tonnen; grote diepvrieskist; auto merk Skoda, 4-deurs Sedan 1977, ƒ.600,-, Lauffer straat 6, Mundo Nobo, tel.: 25898.

SURFPLANK SAINVAL Vecteur, met imperial, 1 1/2 jr. oud, vr.-pr. ƒ.750,-, tel.: 89826.

KLASSIEK BANKSTEL; 4 klapstoelen; 2 krukjes; wasmachine; glaswerk; Heugafeltegels; tralies, Uranustraat 8, zondag tussen 10.00- 4.00 uur.

WEGENS SPOEDIG vertrek: Suzuki Jeep, Aƒ.4.500,-, tel.: 80446 kantooruren.

WEGENS VERTREK: Lada 1600cc, sport, radio-cass. AM/FM, seats covers, rubber tapijten, kleur rood, Tuffcote, bj. aug. 1982, i.z.g.s., voor slechts ƒ.5.750,- cash, tel.: 81658.

WEGENS VERTREK: Toyota Celica Liftback ST, 1982, turquoise, airco, cassette, radial; blue gel etc., voor ƒ.12.000,-, tel.: 78414, Jongbloed 11.

WEGENS VERTREK: Mazda 929 Stationwagon, b. 1981, Blauwdaifweg 11, tel.: 78457.

VOOR GEWICHTLIEFHEBBERS: nieuwe gemonteerde gewichtsinstallatie, BP-gympack 1600 voor ƒ.700,-, tel.: 78414.

TV ZW/WIT ƒ.75,-; letterbak ƒ.50,-; antieke koffiemolen ƒ.150,-; kinderfiets ƒ.25,-; meisjesbed compl. ƒ.200,-; bijpassende tafel ƒ.150,-, tel.: 36685 's avonds.

HONDENKENNEL + slaaphok, afm. 2x3x2 m. (16 m2 ijzerwerk) [illegible] 1.64x0.94x1.12 m, [illegible] geïsoleerd [illegible] Philips [illegible] prijs [illegible].

ZOEKT U een tweede wagen? Wij hebben een Datsun Stationwagon 120Y (1982) te koop. Tel.: 675170.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

4 KAMER HUURWONING (NAƒ.400,- p.m.), omg. Goede Hoop, met overname totale inboedel (NAƒ.9.200,-) o.a. leren bankstel, koelkast, fornuis, wasautomaat, tv., etc. Inl.: tel.: 79789.

FLATS COMPLEET gemeubileerd, huurprijs ƒ.500,- p.m. Inl.: tel.: 77478.

OPPASHUIS "FLAT", ±3 maanden in overleg, zaal, 2 slaapkamers + airco's, keuken en tuinplanten, tel.: 44911.

EENPERSOONSKAMERS vanaf ƒ.325,-; appartementen vanaf ƒ.550,-, alles inbegrepen, Pasangrahan, tel.: 54291, 54294.

WOONHUIS ƒ.400,- per maand, verplichte overname enkele nieuwe roerende goederen, tel.: 80446 kantooruren.

A FURNISHED room for rent, tel.: 53617, Deventerstraat 26.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

VOOR STAFLID supermarket huis te huur gevraagd tot ƒ.600,-, tel.: 70188, 70346.

ONGEMEUBILEERD HUIS, 3-4 slaapkamers, huurprijs ƒ.400,-/ƒ.600,-, tel.: 76000, 648442.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

HULP GEZOCHT, 1x week op vrijdag, tel.: 78851.

DIVERSEN CURACAO

GEVRAAGD: OPPASHUIS in jan. of febr. voor Ned. echtpaar z. kinderen, tel.: 53143.

MARINE OFF. zoekt oppashuis van medio dec. tot eind mrt. i.v.m. overkomst echtgenote, tel.: 672833.

VERLOREN: NUMMERBORD 41848-C, Architectenweg 7, tel.: 55546.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

RIANT WOONHUIS te Pos'chiquito, 4 slaapkamers, 2 badkamers, garage en mooie tuin. Inlichtingen: tel.: 24728.

1 DEEPFREEZER, 4 mnd. oud, ƒ.700,-; 1 bottle cooler, 4 mnd. oud, ƒ.1.500,-, Gielstraat 14, Noord, tel.: 26684.

MALMOKWEG: RIANT woonhuis, 275 m2 bebouwd, voorporch, eetkamer met open keuken, woonkamer, achterporch, drie slaapkamers, twee badkamers, bergkeuken, zijporch/carport, appartement met kitchenette en badkamer, grote tuin, veel privacy. Inlichtingen: tel.: 23881 tijdens kantooruren.

MIDDELGROTE KOELKAST; sunfish + trailer, tel.: 24108.

DUFOUR SURFPLANK + twee zeilen (3.8 + 5.4 m2) + trapeze, ƒ.490,-; wandelwagen met parasol ƒ.[illegible], tel.: 22034.

CROSSFIETS I.Z.G.S. ƒ.150,-, Ayó 27, tel.: 25344.

OVERGORDIJNEN EN vitrage; 1 hang/legkast ƒ.150,-; 1 hang/legkast ƒ.275,-; 1 hang/legkast ƒ.100,-, Cumaná 78, tel.: 21442.

3 SLAAPKAMERWONING, in rustige woonbuurt te Oranjestad, tel.: 23916 na 8.00 pm.

TOYOTA CORONA Liftback '80, met airco, mooie wagen, goed onderhouden, tel.: 47105.

CHRYSLER CORDOBA 1978, airco, power-windows & -steering, overdag: tel.: 22154, 's avonds: tel.: 22014.

Z.G.A.N. DAMES- en herenfiets; radio pick-up; rolgordijnen; div. huisraad, kl. zw/w tv, 220V, etc., Palm Beach 176.

EEN BUICK Regal 1980, tel.: 28061.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

NICE FURNISHED duplex house in cunucu area, also a two bedroom house without furniture. Call: 28665 after 6 pm.

HUIS: woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, 2 badkamers, grote tuin met veel bomen, huurprijs ƒ.750,- p.m., Trupiaalstraat 1, Simon Antonio, tel.: 45481 tussen 4 en 6 uur pm.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

APPT. OMGEVING Oranjestad per 1 dec. 1983, tel.: 26235 van 7.30-12.00/1.30-5.00 uur.

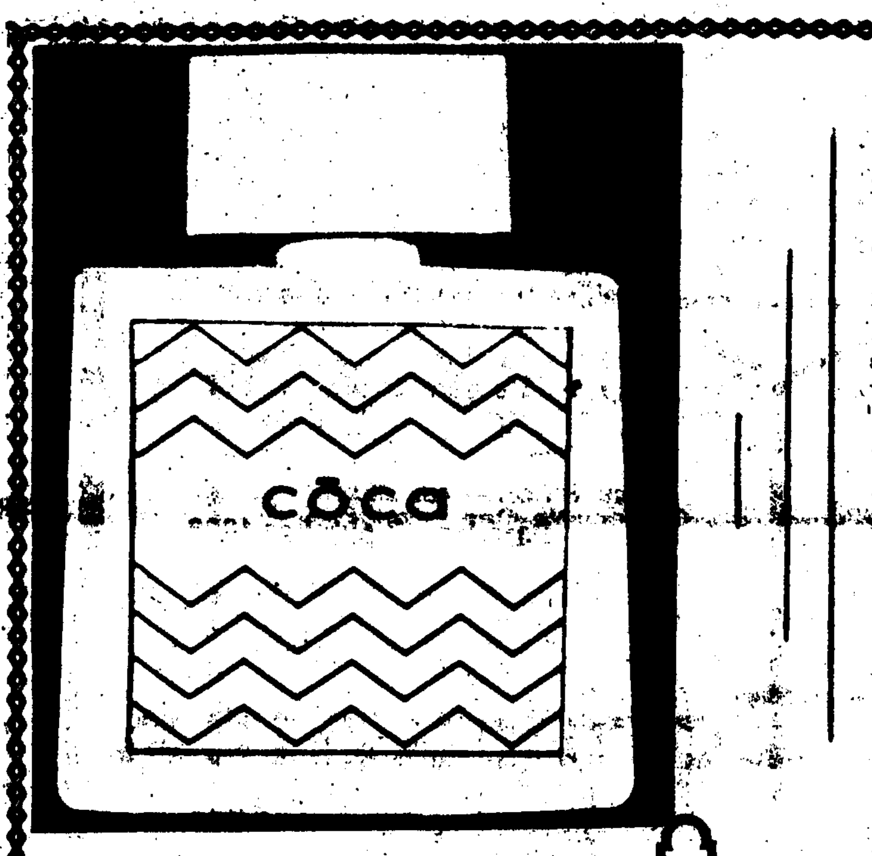
PERSONEEL AANGEBODEN ARUBA

HULP IN de huishouding zoekt voor maandag- en dinsdagmiddag werk als kinderoppas, tel.: 24271.

DIENSTMEISJE ZOEKT werk als live-in, uitstekende referenties. Inl.: tel.: 22478.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

HULP IN de huishouding, tel.: 23190.

WORLD IN A NUTSHELL

[illegible]RSAW, POLAND — The [illegible] of the Nobel Peace Prize to [illegible] Walesa was criticized by [illegible]cial Polish news agency [illegible]s "a tool confrontational [illegible] against Poland and [illegible]t socialism". The award to [illegible]a, the news agency said in [illegible]munique, was linked to the [illegible]derable increase in ten[illegible]f relations between the [illegible]ist and capitalist states", [illegible]rticular US President [illegible]d Reagan's policy.

[illegible]E HAGUE, NETHER[illegible]DS — NATO Secretary-[illegible]al Joseph Luns said that [illegible]oviet Union's East bloc [illegible]are "worried" it will install nuclear weapons in their [illegible]ries if the Geneva talks [illegible]Luns' comments came be[illegible] North Atlantic assembly [illegible]n at which NATO-nation parliamentarians passed a resolution urging their governments to support a unilateral reduction in battlefield nuclear warheads deployed in Western Europe.

MOSCOW — A Soviet press commentary said that it would be "useless" to combine talks on reducing both long-range and medium-range nuclear weapons because of US positions in the separate negotiations. Meanwhile, the Communist Party newspaper Pravda said US President Ronald Reagan's proposal that each side annually reduce its long-range missile stockpile by 5 percent and retire old systems as new ones are deployed would do nothing to slow the arms race.

MOSCOW — Soviet cosmonaut Anatoly Berezovoy, who spent a record 211 days in space last year, is one of four Soviet spacemen in training for an April mission that will include India's first cosmonaut, it was announced. In New Delhi, the Indian Air Force Chief of Staff, Marshall Dilbagh Singh, said that the Indian cosmonaut selected for the eight-day mission will be 34-year-old Rakesh Sharma.

NIAMEY, NIGER — The capital of Niger was calm after the army thwarted an attempt earlier in the day by a group of armed men to overthrow the government while President Seyni Kountche was out of the country, diplomatic sources reported. The brief coup attempt started before dawn and "sporadic gunfire from small arms" was heard in the Western part of Niamey where the presidential palace, army headquarters and several army camps are located.

WASHINGTON — A delegation of US lawyers just back from the Philippines said the government of President Ferdinand Marcos is guilty of serious human rights violations and that the commission investigating the assassination of opposition leader Benigno Aquino is not credible. Marvin E. Frankel, chairman of the lawyers committee for international human rights, told a news conference that since the imposition of martial law in 1972, "the armed forces of the Philippines have violated the basic rights of countless citizens". Torture, disappearance, murder, arbitrary arrests, indefinite detention and suppression of free speech were cited among the abuses.

WASHINGTON — US Intelligence sources said the Soviet Union is apparently preparing to deploy to Syria a surface-to-surface missile which would represent a significant new threat to Israel and Lebanon, US Intelligence sources said. The sources said there is evidence the Soviets will probably send Syria the 75-mile (120.7-km) range SS-21, which never before has been deployed outside of the Warsaw Pact region in Europe. The SS-21 is part of a new generation of Soviet surface-to-surface missiles which can carry high explosives or nuclear warheads.

OMAR D.P. [illegible], herdacht het feit, dat hij 35 jaar geleden in dienst trad van het Antilliaanse gouvernement. Als adjunct-commies werkt hij momenteel bij de dienst Centrale Boekhouding. Diensthoofd Jan van Kouwen vervulde de formaliteiten, die behoren bij een dergelijk jubileum.

Mensen

*****

HUIS-EIGENAREN in de Nederlandse stad Deventer kunnen hun oude huis inruilen tegen een gemeente-woning en hetzelfde bedrag aan hypotheek blijven doorbetalen. Aldus heeft de gemeenteraad van Deventer beslist. Het is overigens nog een experiment, aldus werd [illegible] toe-[illegible] pand [illegible] naar verhouding hoge hypotheek zijn huis [illegible] tegen een betere woning van gemeente of een woningbouwvereniging. Als de ruil is geschied, kan de oude woning door gemeente of woningbouwvereniging worden opgeknapt of worden afgebroken ten behoeve van nieuwbouw.

*****

Een Amerikaanse VROUW, die zegt de geslachtsziekte Herpes te hebben opgelopen van haar vroegere vriend, heeft tegen hem een eis ingesteld van 5 miljoen dollar. De man wist, dat hij de ziekte had, toen hij sexuele omgang had en heeft nagelaten te waarschuwen voor de kans op besmetting, zo stelt de eiseres. Het is de vierde keer, dat in de Verenigde Staten een dergelijke eis tot schadevergoeding wordt ingediend.

*****

De Franse minister van buitenlandse handel, Edith Cresson, heeft gisteren de Nederlanders ten voorbeeld gesteld aan de Franse KAASMAKERS. Ze verklaarde, dat de Fransen 400 verschillende soorten kaas maken. "Laten we een voorbeeld nemen aan de Nederlanders, die overstromen de lucratieve Amerikaanse markt met maar drie soorten kaas", zo sprak de bewindsvrouw. Nederland exporteert jaarlijks 300.000 ton kaas naar de Verenigde Staten. De Fransen maar 50.000 ton minder, zodat de opmerkingen van de Franse minister toch wel wat overdreven klonken.

*****

Naar vandaag bekend is geworden, heeft een Chinese PILOOT enkele maanden geleden getracht met zijn vliegtuig te vluchten naar Taiwan, maar zijn [illegible] onderschept en vervolgens neergehaald door de Chinese achtervolgers. Het vliegtuig stortte in bergachtig gebied neer en aangenomen moet worden, dat de aspirant-vluchteling is omgekomen. Hierna is het twee andere Chinese piloten wel gelukt met hun toestel Taiwan te bereiken.

*****

In China zijn meer dan 100 JONGELUI aangehouden. In Peking, zo maakte de politie bekend, hadden ze een pornografiecentrum opgezet, verkochten sex-tapes en organiseerden naakt-feesten. Alle gearresteerden behoorden tot de Kunst-Academie van Peking. De Chinese autoriteiten zijn kortgeleden begonnen met het uitroeien van wat zijn aanduiden als "decadente morele waarden en opvattingen."

*****

The New Life Singers hebben met solo-zang van NADIRA MORET-DINDIAL een lp uitgebracht met kerkelijke liederen. De inzegening van deze langspeler heeft zondagochtend om half negen plaats in de Iglesia Bida Nobo aan de Rio Canarioweg 28. De verkoop ervan start maandag. De liederen zijn gecomponeerd door Nina Gaarie uit Aruba.

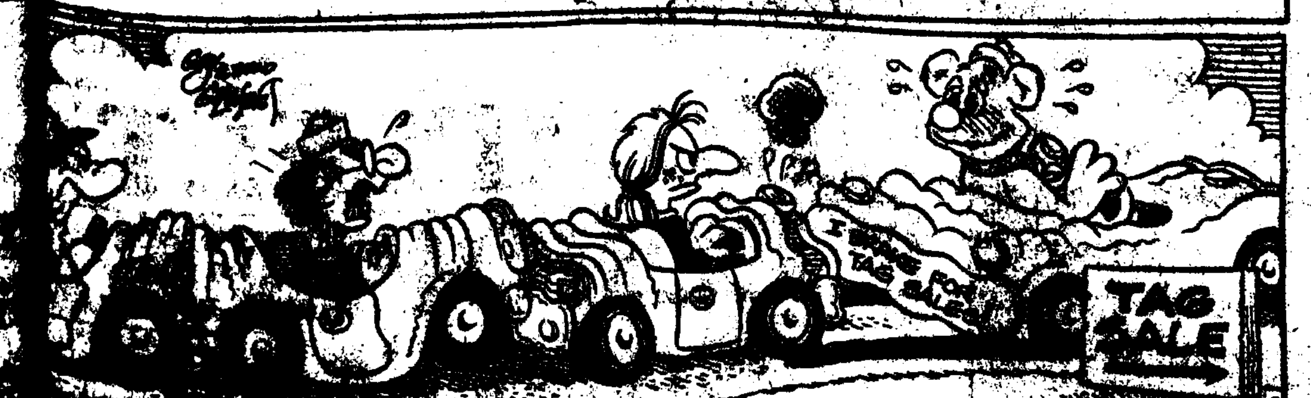
NEW DELHI, INDIA — The government of India's Punjab State was dismissed and the region brought under direct Federal Administration in a move to check growing Sikh terrorism. A new wave of Sikh terrorist attacks in the Northern state has left 20 people dead and 18 injured on the past two weeks. The imposition of central government rule followed the slayings of six Hindus and two government officials. Hindu leaders of Punjab called for a statewide general strike to protest the killings. The United News of India described the situation in the Sikh-dominated state as very tense.

English Companion

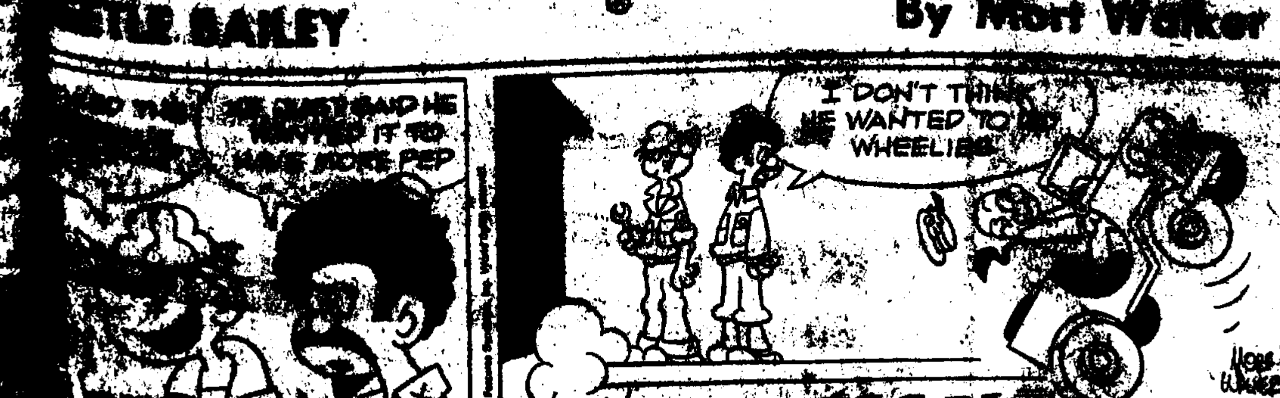
[illegible] By Jack Tippit

Jim Henson's MUPPETS

[illegible] BAILEY By Mort Walker

[illegible] By Ted Shearer

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	65 1/2 - 1/8		I.B.M.	132 1/8 + 1 1/8
Asa Ltd.	57 1/2 + 1		I.T.T.	45 + 1/2
Apple Comp.	22 1/4 - 1/4		K.L.M.	54 5/8 + 5/8
Atl.Richfield	45 1/4 + 3/4		McDonalds	67 1/4 + 3/4
Beatrice Fds.	31 1/4 + 1		National Can	26 3/4 + 3/8
Burroughs	53 1/2 + 7/8		N.C.R.	133 1/8 + 3 1/8
Comsat	42 1/2 + 1/2		Owens Ill.	32 1/2 - 1/4
Coca Cola	55 7/8 + 1 5/8		Pepsico	36 3/8 + 1 7/8
Disney	62 3/4 - 1/4		Quacker Oats	54 3/8 + 1/8
Dome Mines	13 7/8 + 1/2		Royal Dutch	45 1/4 + 3/8
Dupont	51 1/8 + 5/8		Shell Oil	42 + 3/8
East.Kodak	72 1/4 + 3/8		Superior Oil	33 + 1/4
Ford	65 3/4 + 1 5/8		Union Pac.	56 1/4 unch
Foster Wheeler	16 5/8 + 1/8		U.S. Steel	29 + 1/4
Genl.El.	55 1/4 - 1/8		West.El.	47 7/8 + 1 1/8
Genl.Motors	76 1/2 + 1 5/8		Xerox	45 5/8 + 1/2
Dow Jones	1268,80 + 18,60		Gold	395,30 - 1,90
Six months tsy bills	9,15%		Silver	10,28 - 0,08

AMSTERDAM

A.B.N.	368,50	Philips	46,60
Akzo	79,90	Robeco	318,00
Heineken	133,50	Rolinco	306,20
Kon.Olie	[illegible]	Unilever	[illegible]

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
INVESTMENT DEPARTMENT TEL: 612511 - 612991

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 7 OKTOBER 1983 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.435	1.455	1.475
PND STERLING	2.615	2.67	2.73
NED GLD	61.15	61.87	62.67
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	85.06	85.78	[illegible]
FR FRANCS	21.33	22.43	23.13
DUITSE MARK	68.57	69.29	70.09
SUR GLD	—	100.07	102.[illegible]
IT LIRE	0.82	1.12	1.18

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 7 OKTOBER 1983 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85 [illegible]	[illegible]
13 %	OBLIGATIELENINGEN [illegible]	[illegible]
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN [illegible]	[illegible]
12 %	[illegible]	[illegible]
10.5 %	[illegible]	[illegible]00

HET [illegible]
LE[illegible]
DE [illegible]
DE[illegible]

...RIA RUTH

...aalweg 17

...00 - 1.00 en 3 - 6 zat. 8 - 1 uur.

Uw adres voor:

* Repareren, schoonm... ...ngen van gouden en zilveren sierraden en
* Filigrain sieraden
* Reparatie van klokk...
* Rijgen en knopen ... e.a. snoeren.
* Graveren in plaatje... ...gen, ringen, aanstekers e.d.
* Horloge batterijen, ...acht.

Voor klei... ...24 uur service

Parkeer...

Gasstoven vanaf f. 390.-
ook
inbouwmodel
ook Huishoudelijke artikelen
Fluorescent Lampen.
Radio's - Stereosets en Versterkers: Ook onderdelen!

TRAPPENBERG TRADING Co.

Centro Comercial Antilia.
Tel. 70587
Prima Service = Garantie.

...ANTIE - SPECIAL

... oktober (15)

...korting op alles uit onze

...Educatieve Artikelen

...de vloerpuzzel formaat 53 x 43 cm

Augustinus Boekhandel N.V.

...de Veerstraat 12
...611904.
...zaterdag van 8 - 12
...18.00 uur.

Opruiming

Restant ... sandalen
Diverse ...

vanaf f. 5.-

LA INDIANA

Hendrikplein 11

...vrij 3-slaapkamer woning met carport, op ... Grote Berg. Deze woning is ...E KOOP OF TE HUUR

... per maand.

...Jacolaweg 8
...611293-611295.

betonbouw

CLIMA CARS
auto airconditioning
HERST 1A TEL. 672059

...LANDGEBIED CURACAO

... van het Eilandgebied Curacao maakt be... Eilandelijke Avond Middelbare Technische ...e belangstelling wordt aangevangen met de ...

"M.T.S.-H.B.O. PAKKET"

... deze opleiding is verkrijgbaar bij de Avond ...S. Groot Davelaar.

...M.T.S.-H.B.O. Pakket geeft recht op toe... ...fakulteit van de Universiteit van de Neder...

...omvat de leervakken Natuurkunde- ...op H.B.O.-nivo.

Toelating:

...eerder de opleiding hebben gevolgd maar ...

Kursgeld: f. 10.-- per maand.

... te voldoen op girorekening nummer ... van de Eilandelijke Avond M.T.S.

Aanmelden:

... alle avonden vanaf 18.30 - 21.00 uur te Rigeweg ...

... meebrengen:
...s, getuigschriften plus cijferlijst
...register
... maanden schoolgeld

Het Hoofd van de Dienst
Onderwijs & Kultuur
F.E. Rozendal.

Chicken - Spareribs
Steak Barbequed
open 11 a.m. - 00.00
Vrijdag & Zaterdag
tot 3.00 a.m.

Cocoyoco Grill

Schottegatweg Oost 1
Tel.: 76222

Schoenen en kedsen
voor kinderen en
volwassenen

25% KORTING
t/m 8 oktober

Paso a Paso
Santa Rosaweg
Tel.: 671462

SPECIALE OFFERTE

BASRALOCUS KOZIJNEN

~~f. 110,-~~
NU **f. 85,—**

~~f. 70,-~~
NU **f. 55,—**

Koop nu!

BOUWMATERIALEN JONGBLOED N.V.
Kaya Terpsichore 11 Telefoon 79276

Auto Tech

... Car Performance
...tober service package

...ON MAINTENANCE

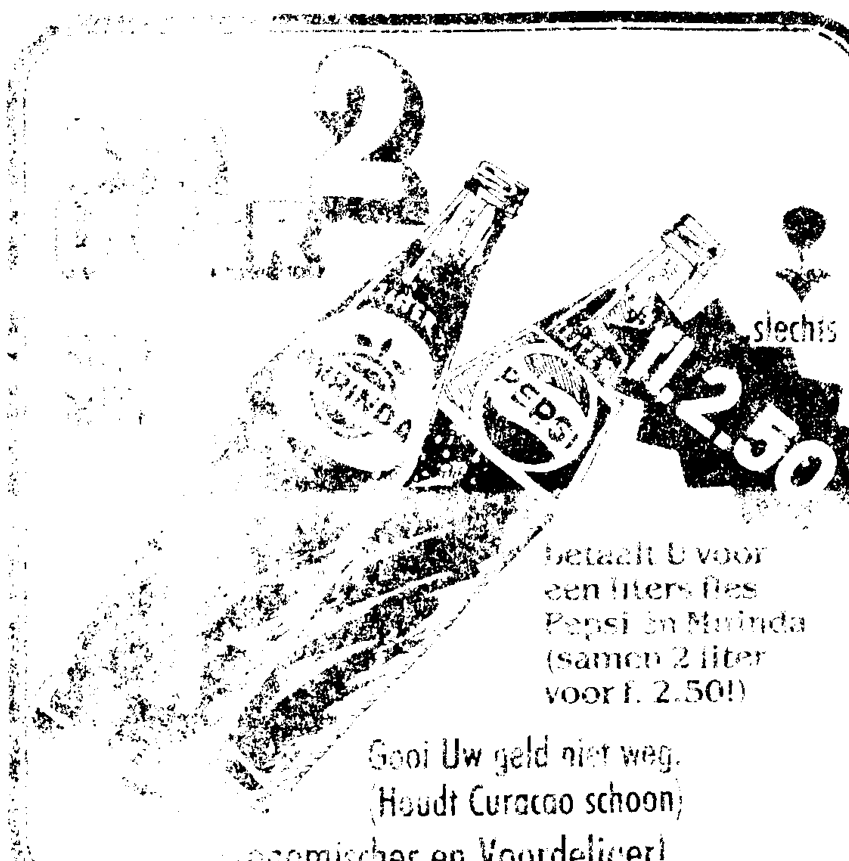
...AKE SPECIALS

...and filter, adjust and test ... f. 67.-
... rear brakes, adjust after ... f. 50.-
... f. 100.-
... f. 50.-
...cylinder and bleed system f. 35.-
...cylinder and bleed system f. 50.-
...and bleed system f. 25.-
...included in brake specials)

... coupons in today... and save!

SAVINGS COUPONS NAF 10.00

SAVINGS COUPONS NAF 10.00

slechts f. 2.50

betaalt U voor een liter-fles Pepsi en Mirinda (samen 2 liter voor f. 2.50!)

Gooi Uw geld niet weg.
Houdt Curacao schoon!
...nomischer en Voordeliger!

TOKO FRUTERIA SOUSA

Don Cas Coraweg 66

... pa fruta i berdura trescu na Corsow!

WEEK-END SPECIAL:

...	pa liber f.	1.50
...	pa liber f.	1.50
...	pa liber f.	1.00
... Mineral	pa 1.5 liter f.	0.99
...	paki di 10 bags f.	6.00
... Regal"	pa botter f.	37.00
...	paki di 1 liber f.	2.25
... Sliced	pa 1 oz f.	0.65
...Libby's	f.	2.28

...TOCHI DI COMFRA TE CU 9.00 OR ...SABRA TE CU 8.00 OR

Ontvangen:
shorts, slacks
en bloesjes.

Boutique Lilou

Al gereserveerd voor volgende week??

... kunnen zich bij ons kosteiijk ver... ...nd!
Wij hebben nog een paar kamers vrij!

Coral Cliff Resort & Beach Club
Santa Marta Bay,
Curacao. Telef. 641610 en 641820

...TIQU...
...TEL. 23732

...S AVONDS

...ZONNE ...SCHER...MEN
f. 49,50
f. 30,--

SPIEGELS
f. 19,50

LOUVERS VOOR
626 - 198...
929 - 198...
LAUREL - 198...
SUNNY - 198...
CELICA - 198...
CRESSIDA - 198...

MAC WHEEL...
13 X 5
13 X 7

...uitlaatpijp)
...OOK ONDERDELEN ...VOLKSWAGEN.

AIRFRESH IN BLIK
SLECHTS F. 6,--

...ontvangen

KOMPLEET EUROPEES SANITAIR

...KRANEN
...MODELLEN EN KLEU...
...VINYL OF KERAMISCHE TEGE...

Prijzen? Daar hebben we 't niet eens over!

GTC bouwmaterialen

TOMCO N.V.

BETON-MIX CENTRALE
FUNDERINGEN, ...BALKEN, BLOKKEN, BOUWMATERIALEN.
OOK VOOR VERKOOP VAN BLOKKEN, ZAND EN GRIND
Brakkeput Ariba ... (naast Technische School)
Tel. 674673 - 672204

VRIJDAG 7 OKTOBER 1983

ÑAPA

AMIGOE — WEEKENDBIJLAGE

Prof dr René Römer, de nieuwe gouverneur:

"Ik ben groot- Antilliaan"

De wet van de welpen-horde "De welp volgt de oude wolf; de welp is moedig en houdt vol" is in de dertiger jaren aan de jonge René Römer wel besteed geweest. Samen met een groep vrienden, onder wie Carlos Dip, maakte hij jaren geleden deel uit van de eerste welpengroep van Curacao, onderdeel van de padvindersgroep St Tarcisius van Santa Famia. De kleine René beloofde toen bij zijn installatie samen met leeftijdgenoten met twee gestrekte vingertjes aan zijn pet aan de leidsters ook: "Akela, wij doen ons best". Ook die belofte is hij nagekomen.

Diezelfde René (inmiddels 54 jaar) handelt dezer dagen de laatste lopende zaken af als docent en rector-magnificus van de Universiteit van de Nederlandse Antillen. De volgende week wordt hij bij koningin Beatrix ontboden op het Paleis Lange Voorhout in Den Haag. Dan gaan diezelfde vingers als weleer omhoog wanneer hij plechtig de eed aflegt die eindigt met "...dat ik mij in alles zal gedragen, zoals een braaf en eerlijk gouverneur betaamt".

Het is bijna veertien jaar geleden dat de laatste gouverneur van de Antillen is ingezworen. Dat was de econoom drs Ben Leito die per de eerste van deze maand met pensioen is gegaan. Hij werd vooraf gegaan door de arts-schrijver Cola Debrot. Nu is het de beurt aan de voormalige welp, de socioloog prof dr René Römer. Tussen de drukke afhandeling van zaken op de UNA door, die zich zullen uitstrekken tot na zijn officiele ambtsaanvaarding om studenten niet te duperen, ontving hij hoofdredacteur Frans Heiligers en fotograaf Ken Wong van de Amigoe voor bijgaand vraaggesprek voor de Ñapa.

*****

CARLOS DIP EN RENé RöMER zijn jarenlange vrienden. Dip maakte enige jaren geleden als jurist een studie van de positie van de gouverneur. Na een diepgaande analyse kwam hij tot de slotsom dat de rol van de gouverneur binnen het Antilliaanse regeringsbestel ondergeschikt is aan die van de leden van de regering. Hoewel hij niets over de persoon Leito meldde, haalde hij zich daarmee nietsvermoedend de woede van toenmalig gouverneur Leito op de hals, die hem prompt niet uitnodigde op een ontvangst die werd gehouden ter gelegenheid van het bestaansfeest van de Hogeschool, de voorloper van de universiteit. Dip was nota bene mede-oprichter en rector geweest van de Hogeschool.

Met de benoeming van prof Römer is mr Dip weer in de gratie gevallen van de vervanger van het staatshoofd op de Antillen. In het navolgende verslag zal blijken dat Römer het zelfs eens is met Dip op het punt, dat voor zijn voorganger niet te pruimen was.

In het werkstuk van Dip indertijd staat ondermeer dat de gouverneur voor zijn doen en laten het fiat moet hebben van de regering. Binnen anderhalve week zal dus de bewegingsvrijheid en de mogelijkheid om zich te uiten van prof Römer ook aan afhangen van de regering. Reden genoeg voor de Amigoe om nog net vóór zijn formele ambtsaanvaarding met hem vrijuit van gedachten te wisselen over de verwachtingen die hij koestert van zijn nieuwe baan.

Lang voordat oud-gouverneur drs Ben Leito aanstalten maakte om op te stappen, werd de naam van prof dr René Römer al genoemd als een serieuze kandidaat voor diens opvolging. Uit **dit gesprek blijkt dat hij ook wel ambities heeft gehad voor die** post. Hoe kijkt hij zelf aan tegen de benoeming die hem ten deel is gevallen?

"Het is een volgende stap in het leven. Je gaat iets nieuws doen, iets waar een uitdaging in zit. Uit de vele felicitaties die ik hem mogen ontvangen blijkt toch wel dat iedereen er op wijst dat ik deze functie heb aanvaard in een moeilijke tijd. Anderzijds kun je inderdaad ook zeggen dat het een uitbouw is van een zekere carrière die ik heb gehad, begonnen in Landsdienst 26 jaar geleden. Ik heb vanaf het eerste moment, doordat ik me bezig heb gehouden met het Bureau Cultuur en Opvoeding, veel contact gehad met de verschillende eilanden, heb later in de Culturele Adviesraad gezeten en heb in die kwaliteit ook met grote frequentie de andere eilanden bezocht. Ik heb me daar ook meer dan menig eilandbewoner, zoals wij allemaal zijn, kunnen identificeren met de andere eilanden; de mensen leren kennen, de problemen leren kennen, door de mensen zelf al dan niet aanvaard worden. Maar je kunt op zo'n manier toch die eilandelijke identificatie, waar wij als Antillianen aan lijden, toch enigszins overbruggen".

"Wanneer je dat zo bekijkt en je komt later bij een UNA die zich ergens moet waar maken als een universiteit ván de Antillen en die functioneert vóór de Antillen. Dat wil zeggen een universiteit die zich laat gelden ook voor de andere eilanden. Dan zien wij nu naast de afdeling op Aruba, een geslaagd experiment met colleges op Bonaire en dit jaar ook colleges op Sint Maarten. Dat betekent dus dat deze universiteit geleidelijk aan bezig is om zijn Antilliaanse karakter te demonstreren. Dat betekent dat je in de functie van rector voortdurend bezig bent, niet alleen met Curacao, maar ook met de andere eilanden".

"Nu de functie van gouverneur. Dan heb je weer de problematiek van alle eilanden als werkterrein. Dan zie ik toch dat beide zaken in elkaars verlengde liggen. Alleen kun je dan als gouverneur dan weer op een andere manier bezig zijn met de problematiek van de eilanden en van de Antillen als geheel".

LEERSTOEL

U gaat ervan uit als rector-magnificus van de UNA dus een goede leerstoel te hebben gehad voor uw nieuwe baan als gouverneur?

"Van de rector van de UNA wordt ook gezegd dat het een representatieve functie is, een ceremoniele. Toch is dat niet waar. Hij moet een binding tot stand brengen tussen de diverse afdelingen van de UNA. Een overkoepelende functie om een zeker evenwicht te brengen".

U bent waarschijnlijk de laatste gouverneur van de Antillen «van de Zes».

"Maar vergeet niet dat we straks moeten streven naar een Unie. Ik hoop tenminste dat het feit dat we straks te maken hebben met een Antillen «van de Vijf plus Een» niet persé hoeft in te houden dat de Antillen als zodanig ophouden te bestaan. De Antillen kun je verschillend inhoud geven: staatsrechtelijk, historisch, sociaal en cultureel. Zeker tussen de Benedenwindse eilanden zou je kunnen spreken van een zekere cultuurgemeenschap tussen de eilanden. Naast de cultuurgemeenschap die zich uit in de taal, de muziek, de religie, heb je ook nog de vele familiebanden over en weer, waardoor je een andere dimensie krijgt dan de zuiver staatsrechtelijke. In

...er is niet uit het Statuut gehaald wat er in zit...

staatsrechtelijk opzicht krijgen we straks een opdeling van de Antillen. Ik hoop dat zeker in cultureel opzicht en in historisch-sociaal opzicht dat niet het geval zal zijn. Buiten de politiek zijn er nog veel vormen van samenwerking, op het gebied van de sport, de cultuur en dergelijke".

"Ofschoon je kunt spreken van een grote mate van culturele en sociale eenheid, blijf je houden dat de Antillen bestaan uit zes eilanden. En dat de eilandbewoner de neiging vertoont zijn wereld te laten ophouden bij de horizon en dat hij daardoor ook minder in staat is zich te projecteren in de ideëele eenheid die wij in onze gedachten houden".

"Ik zal een mooi voorbeeld noemen. De Stichting Nationale Parken, Stinapa. Dat is opgezet als een nationale stichting. Dat betekent dus omhelzende de zes eilanden. Een jaar of drie geleden kwam van Aruba de wens naar voren om een eigen stichting op te zetten. Stichting nationale parken Aruba is die later gaan heten; net hetzelfde, Stinapa. Aruba had als Stinapa-commissie vertegenwoordigers in het nationale Stinapa-bestuur. Aruba heeft zijn vertegenwoordiging in het nationale bestuur behouden. Enig verschil is dat we dat vroeger Stinapa-commissie op Aruba noemden; dat is nu dus een stichting geworden. Ze hebben eigen financiën, maar verder participeren zij in alle activiteiten van Stinapa. Kortom, de eenheid is blijven voortbestaan. Het is een kwestie van flexibiliteit weten op te brengen dat niet *omdat het altijd zo is geweest* het persé ook zo moet blijven".

Wilt u hiermee suggereren dat er op meer terreinen zo te werk gegaan kan worden?

"Ik denk van wel. Je moet namelijk een zekere vindingrijkheid weten op te brengen om ergens te

...pacta sunt servanda: afspraken moeten worden nagekomen...

geraken. We hebben toen Bonaire gevraagd, maar die heeft laten weten er geen behoefte aan te hebben om een aparte stichting op te richten. We hebben er geen bezwaar tegen als zij een eigen rechtspersoonlijkheid willen hebben, mits wij blijven samenwerken op punten van gemeenschappelijk belang. Ik zou bijna zeggen, het is een vooruitlopen op het Unie-Statuut...."

THUIS

Terug naar de gouverneurspost. Over ruim twee jaar krijgt u er een collega, gouverneur van Aruba, bij binnen het Antilliaanse staatsverband.

"Daar moet je mee kunnen leven natuurlijk. Aruba wordt een apart land binnen het Statuut. De nabijheid van Aruba en de intieme wijze waarop wij altijd met Aruba hebben samengewerkt zal ongetwijfeld met zich meebrengen dat de relatie tot Aruba van geheel andere aard zal zijn dan indertijd de relatie tot Suriname. Kijk, als ik in Suriname ben, ben ik in een vreemd land. Als ik op Aruba ben, ben ik niet in een vreemd land. Ik zal me er ook nooit als in een vreemd land voelen. Wat dat betreft ben ik echt als een Groot- Antilliaan. Als ik op Aruba ben, voel ik me thuis. Op Bonaire idem dito. Als ik op Curaçao ben, voel ik me uiteraard thuis.

Is het niet wat achterhaald om uzelf Antilliaan te noemen?

Nee...ja...Het hangt ervan af hoe u het bekijkt. In de Koninkrijkswerkgroep (KWG) heeft een lid van de Nederlandse delegatie indertijd naar aanleiding van het gekrakeel over en weer tegen mij gezegd: jij bent de enige gek die Antilliaan is. Ik beschouwde dat toch als een eer. Niet dat ik gek was, maar wel dat ik Antilliaan was. In ben inderdaad bereid me in te spannen voor ieder eiland van de Antillen.

*****

"De macht van de Gouverneur van Curacao kan in alle opzichten een vergelijking met de macht van den Russischen Czaar in zijn glorietijdperk van vóór de omwenteling glansrijk doorstaan". Dat kon de Curacaose krant "De Onpartijdige" nog schrijven op 15 februari 1933 over de positie van de hoogste gezagdragers te "Curacao en zijn onderhorigen" uit het koloniale tijdperk.

Maar toen was er toch al een beweging op gang gekomen om de macht van de gouverneur aan banden te leggen. Die macht ging eind vorige eeuw zelfs nog zover dat een gouverneur kon bevelen tot omhakken van een boom en het in beslag nemen van een haan. Hij beschikte over flora en fauna. Het verhaal gaat dat de gouverneur's hoge hoed bevuild werd door "zekere substantie" op het moment dat hij op Otrobanda onder die boom was

...leerstoel gehad als rector UNA...

doorgelopen waarin die haan had zitten rusten. Oud-gouverneur Leito mag zich meer per auto voortbewogen hebben, maar hij zou zijn boekje flink te buiten zijn gegaan als hij had besloten tot verwijdering van verkeerslichten die op rood konden springen als hij er met chauffeur aankwam. Het gouverneursschap heeft een evolutie doorgemaakt.

Direct na de Tweede Wereldoorlog, in october 1945, bracht een commissie onder voorzitterschap van dr W. Ch. de la Try Ellis adviezen uit over wijzigingen in de staatkundige structuur van de Antillen, de positie van de gouverneur niet uitgesloten. Tezelfdertijd kwam ook de politicus-jurist dr M.F. ("doktoor") da Costa Gomez met een nota voor de dag voor een volksvertegenwoordiging. Daarin paste geen plaats meer voor de gouverneur-oude-stijl. Hooguit zou er een vertegenwoordiger van de Koning kunnen zijn, die zich echter niet mocht inlaten met interne Antilliaanse aangelegenheden. Kortom, louter en alleen ter symbolisering van de eenheid van het Koninkrijk. Voelt prof dr René Romer zich niet een beetje zo?

SYMBOLISCH

"Je kunt het wel zien als een symbool van onze band met Nederland en met het koninklijk huis. Maar het hoeft niet persé ook van koloniale aard te zijn. Barbados is bijvoorbeeld een onafhankelijk land, maar heeft nog steeds een governor-general, Jamaica ook, Guyana niet, want dat is een republiek en dat past dan niet. Het doet au fonds niet af aan het feit dat Barbados een onafhankelijk land is. Je moet het meer symbolisch zien als de band die je hebt gehad en wil behouden, met Nederland in dit geval".

"Maar wanneer je de functie an sich en binnen de constitutionele structuur van het land gaat bekijken, dan is het praktisch ontdaan van zijn koloniale aspecten".

Laten wij uw functie analyseren en het punt voor punt bespreken. U bent vertegenwoordiger van koningin Beatrix en u bent vertegenwoordiger van de Koninkrijksregering op de Antillen. Zijn daar de koloniale aspecten verdwenen?

"Kijk, dat is inherent aan het feit dat we nog binnen het Statuut zitten. Dus inherent ook aan het feit we nog koninkrijksaangelegenheden zijn. Dus je zou eigenlijk het koloniale aspect niet moeten afleiden van de functie van gouverneur, maar aan de koloniale resten in het Statuut.

Maar is het Statuut niet op zich al om dezelfde redenen achterhaald?

Ik weet het niet. Ik heb er mijn eigen gedachten over. Ik ben wel de mening toe gedaan dat men minder uit het Statuut heeft gehaald dan erin gezet heeft. Maar dat we naar nieuwe wegen moeten zoeken, dat moet zeker bekeken worden".

THEEVISITE

Vertegenwoordiger van de Koningin, betekent dat dat u zonder te kloppen bij haar op thee visite kunt gaan, om maar iets te noemen?

Hij lacht. "Deze vraag mag je eigenlijk stellen aan iemand die minstens een jaar gouverneur is geweest. Ik weet wel dat je niet zomaar mag aankloppen om bij de koningin op de thee te komen. Werkelijk, de diepte van deze zaken kan ik nog niet peilen.

Hoe gaat het als uw rol van behartiger op de Antillen van defensie-belangen en van buitenlandse betrekkingen voor het rijk?

"Ik meen dat daarin ook de minister van Algemene Zaken een belangrijke say heeft. Ik zal met hem erg veel van doen hebben op die punten".

Uw vriend Carlos Dip heeft tot grote ergernis van uw voorganger enkele jaren terug de functie van de gouverneur binnen het Antilliaanse bestel niet erg groot genoemd.

"Dat is het ook niet. Vandaar dat ik ook kan zeggen dat het koloniale aspect er behoorlijk vanaf is geschaafd. De gouverneur heeft in deze veel meer een bemiddelende rol, dan wat de uitvoerende macht heeft. Volgens de Staatsregeling deelt de gouverneur de uitvoerende macht met de Raad van Ministers, maar de feitelijke macht ligt voor een groot deel bij de Raad van Ministers. Het is wel mogelijk dat de gouverneur op een bepaald moment, wanneer ie een ontwerp of een landsbesluit te ondertekenen krijgt, zegt: ik wil daar eens met die minister over praten. In die zin kan hij toch wel een hele inbreng hebben. En dat hoeft de buitenwacht niet te weten. Misschien moet je zelfs zeggen: dat móét de buitenwacht helemaal niet weten. Dan kan het gesprek veel prettiger en veel opener plaats vinden".

"Maar Carlos Dip zegt zeer terecht dat wanneer een besluit moet worden genomen en aan de besluitvorming twee personen moeten bijdragen, dan is diegene wiens wil de doorslag geeft, dát is degene bij wie de feitelijke macht ligt. En dat is in dit geval bij de minister, die politieke verantwoordelijkheid draagt".

De gouverneur heeft het recht "to be consulted, to encourage en to warn".

"Of ook: de gouverneur mag het geweten zijn van de regering. Ik meen dat Ornelio Martina (advocaat, oud-gezaghebber van Curacao — FH) dat gezegd heeft. Wat dat betreft vind ik het best leuk, want als lid van de Culturele Adviesraad hebben wij altijd gezegd dat deze raad het geweten van het koninkrijk is. Namelijk om te voorkomen dat men in die samenwerking en tussen de rijksdelen alleen maar aandacht zou besteden aan economische aspecten en niet voldoende oog zou hebben voor culturele aspecten".

TOUWTREKKERIJ

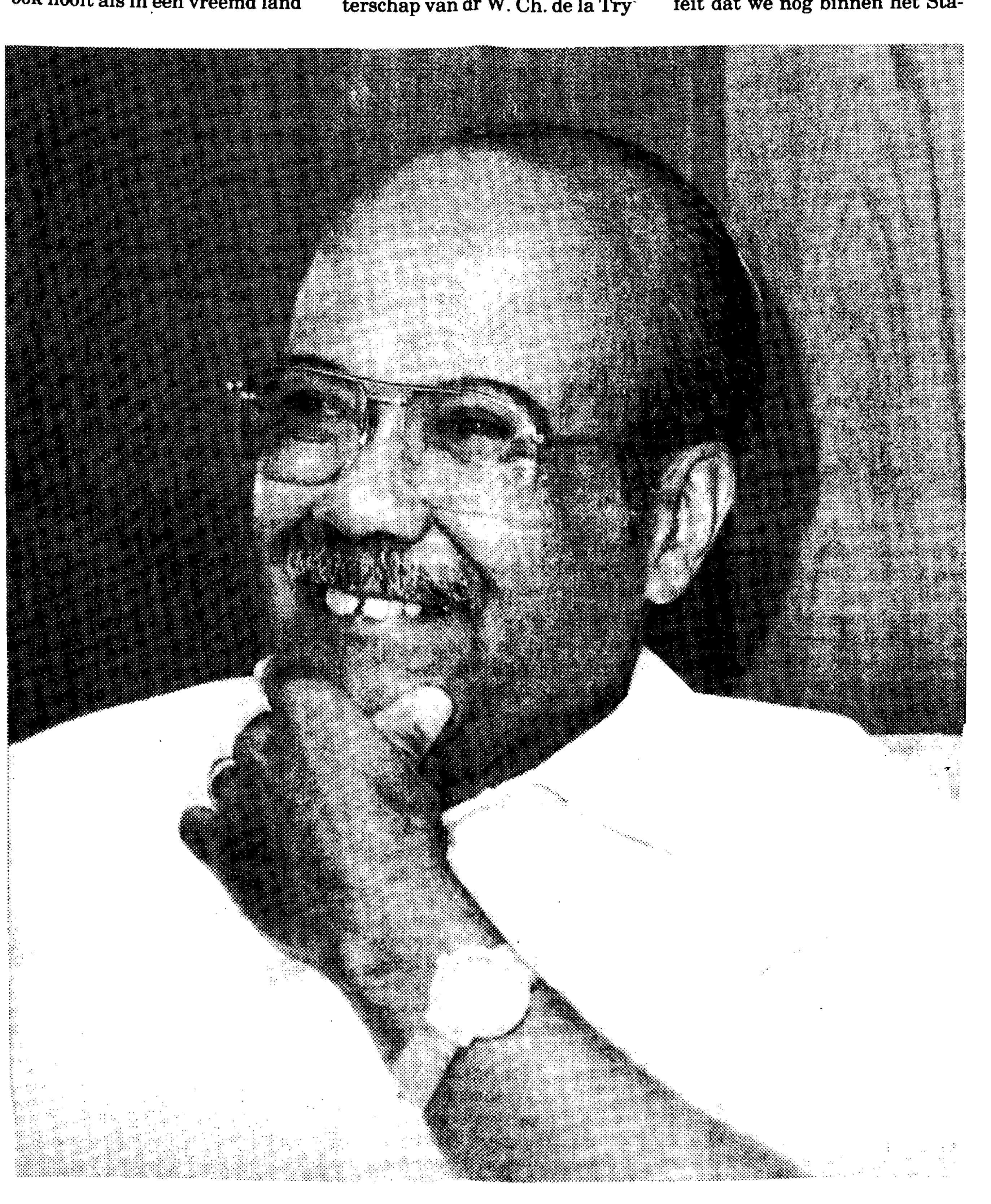
De daadkracht van de overheid en het overheidsapparaat wordt in de regel negatief belicht. U bent voorzitter geweest van een Gemengde Commissie die een lijvig rapport opstelde voor de regering met concrete aanbevelingen en uitgewerkte scenario's volgens welke opgetreden kan worden. Daar is bitter weinig van terecht gekomen. Wat kunt u daar straks in uw nieuwe functie aan kunnen doen om die inactiviteit om te zetten in daadkracht?

"Laat ik het zo stellen. Als ik kansen zie om daar iets van te verwezenlijken, dan zal ik beslist niet nalaten dat te doen. Ik sta nog steeds achter dat rapport, ofschoon ik vind dat het nu weer bijgeteld moet worden. Bijvoorbeeld over de rol van de off shore in de economie en naar aanleiding van de uitkomsten van de volkstelling. Als basis vind ik het nog steeds een goed rapport".

Eerder dit jaar is er partijpolitieke touwtrekkerij geweest rondom de kandidaatsstelling voor de nieuwe gouverneur. Uw naam was drie jaar geleden al in the picture, maar bij die touwtrekkerij waren er ineens andere kandidaten aan de orde. Denkt u niet dat de positie van de gouverneur, door de jaren toch al uitgehold, door dat touwtrekken van de politici nog een extra deuk heeft gekregen?

"Nee, ik geloof dat niet. Als ik mag afgaan op de reacties van mensen die mij hebben gebeld en me hebben aangesproken op straat, vind ik van niet. Maar ja, dan praat je wel een beetje over jezelf. Bovendien weet je niet altijd of wat de mensen nu zeggen ze dat zeggen om vriendelijk te

(Vervolg op pag 6, kol 1)

...ik zal niet aansturen op een kabinets-crisis, maar de formatie-periode lijkt me wel interessant...

DE PERSOON PROF DR René Römer gaat de laatste twee weken hevig over de tong in alle geledingen van de bevolking. Dat heeft te maken met zijn aanstaande positie als gouverneur van de Nederlandse Antillen. Hoe kijkt René Römer senior tegen zichzelf aan? "Die moeilijke vraag is me al eerder gesteld. Wanneer je op een bepaald moment een beeld van jezelf wil geven, dan moet je bijzonder goed in staat zijn om afstand te nemen van jezelf. Jezelf te bekijken als ware je een andere persoon. Laten we vaststellen dat dat voor niemand mogelijk is. Met andere woorden, wanneer je een mening van jezelf geeft, dan geef je daarmee een stuk eigenheid kwijt. Ik dacht dat deze benadering al voldoende moet zijn om te doen blijken dat ik een iemand ben die nogal beschouwend in het leven staat. Dat wil zeggen, ervan houdt om eerst te analyseren en dan pas te handelen".

U hebt u zelf even geanalyseerd, maar de beantwoording van de vraag laat u toch aan anderen over? "Ja, dat vind ik wel".

Kenzaburo Oë, HET EIGEN LOT

Kenzaburo Oë is een van de belangrijkste hedendaagse schrijvers van Japan. Van de talloze werken van hem zijn er inmiddels een viertal in het Nederlands vertaald en uitgegeven bij Meulenhoff.

Enige tijd geleden stond Japan in het middelpunt van de belangstelling i.v.m. het Holland Festival. Het is dan ook niet verwonderlijk dat Meulenhoff extra aandacht besteedde aan de Japanse schrijvers in haar fonds: naast Oë bijvoorbeeld ook Yukio Mishima, Tanazaki en Kawabata.

Het eigen lot is het verhaal van Vogel, een leraar Engels, die droomt van een reis naar het verre Afrika. Of er van die reis ooit iets zal komen, is vanaf het begin van het verhaal al twijfelachtig: Vogel is getrouwd en zijn vrouw verwacht haar eerste kind.

Het kind wordt met een ernstige handicap geboren: een schedelbreuk, die het een hoofd geeft als het Afrika van Vogel's land kaarten. De overlevingskansen van het kind zijn heel klein en zelfs al zou het een ingrijpende operatie overleven, dan nog zou het ernstig geestelijk gehandicapt door het leven moeten. Niet in de laatste plaats op aandrang van zijn schoonmoeder vraagt Vogel de behandelend arts het kind niet te opereren en chronisch te ondervoeden.

Terwijl zijn kind een langzame dood tegemoet gaat, ontvlucht Vogel zijn vaderplichten. Hij zoekt Himiko op, een studiegenote waarmee hij ooit een kortdurende verhouding heeft gehad. Himiko is inmiddels weduwe en geeft Vogel de geestelijke en lichamelijke liefde waar hij behoefte naar gevoelt. Samen maken zij plannen om de Afrikareis uit Vogel's fantasie te gaan maken, zodra het kind is overleden.

Tussendoor speelt nog dat Vogel gevraagd wordt te bemiddelen in een geval waarbij een buitenlands ambassadelid een verhouding is aangegaan met een eenvoudig Japans meisje en niet terug wil naar zijn vaderland. Vogel, die zelf juist gekozen heeft zijn alledaagse leven de rug toe te keren stelt zijn bemiddelingspoging in deze zaak steeds weer uit.

Oë werkt dit thema op verschillende punten uit, vergroot de dimensie ervan door ook het verleden van Vogel en Himiko op te roepen. Himiko, die in haar jeugd tyfus had, waaraan zij bijna is gestorven: "En ik herinner me heel goed het moment waarop ik een kruispunt bereikte; ik kon afdalen in de dood of de helling naar het herstel beklimmen. Vanzelfsprekend heeft de Himiko die met jou in deze kamer zit de weg naar het herstel gekozen. Maar op datzelfde ogenblik koos een andere Himiko de dood!"

Kenzaburo Oë plaatst al zijn hoofdpersonen voor deze keuze. De echtgenoot van Himiko, die zelfmoord pleegde, Himiko die na een eerste verhouding met Vogel relaties onderhield met steeds meer mannen, de artsen die Vogel's kind behandelen en tenslotte — en vooral — Vogel zelf.

Het verschil tussen Vogel en de anderen, is dat hij eigenlijk niet goed durft te kiezen. Hij wacht in dronkenschap in de armen van Himiko het telefoontje uit het ziekenhuis af, dat hem de dood van zijn zoon zal berichten. Als hij met spoed naar het ziekenhuis wordt geroepen blijkt echter dat de artsen besloten hebben zijn kind te opereren. Dan besluit Vogel zijn zoon naar een oude aborteur te brengen, maar als het eenmaal zover is gekomen durft hij niet meer: hij brengt zijn zoon terug naar het ziekenhuis. •

Vogel gaat een onzeker leven tegemoet met zijn vrouw en een zwaar gehandicapt kind. Himiko stort zich met een ander in Vogel's Afrikaanse avontuur. De "keuze" van Vogel verschilt duidelijk van die van de andere personen in het **Het eigen lot**: zij komt voort uit angst...

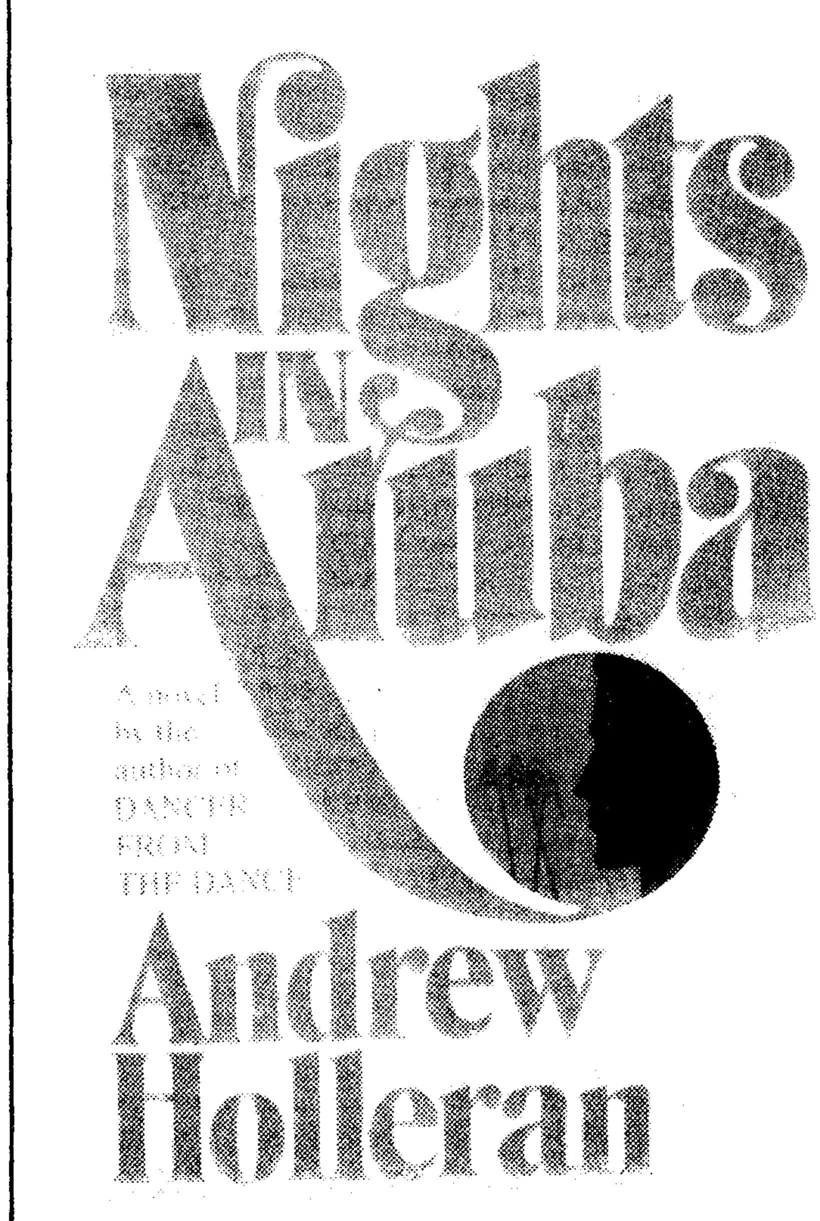
Of zoals Vogel's schoonvader het zegt: "Maar het is mogelijk op een heel andere manier in de werkelijke wereld te leven, Vogel. Er zijn mensen die haasjeover springen van het ene zelfbedrog naar het andere tot aan de dag waarop ze sterven". **Het eigen lot** is in veel opzichten een apart boek. Niet alleen vanwege het behandelde thema, maar ook vanwege de manier waarop het wordt uitgewerkt. Zo weet Oë de figuur van Vogel's vrouw geheel te ontwijken: zij is slechts de moeder van Vogel's kind, nauwelijks deel van Vogel's wereld. Het is helaas mogelijk na te gaan of deze verhouding voor Japanse begrippen normaal kan zijn; voor westerse is zij het meestal niet.

Kenzaburo Oë's **Het eigen lot** behandelt op een bijzonder indringende wijze de onzekerheden van een jonge vader van een gehandicapt kind, zijn angsten en zijn vlucht uit de werkelijkheid. Vanuit elke willekeurige cultuur-setting een bijzonder gegeven. Oë's afstandelijk schrijverschap en tegelijkertijd zijn vermogen intens menselijke gevoelens haarscherp te verwoorden maken **Het eigen lot** tot een boek dat elke cultuur-barrière moeiteloos kan nemen.

CAREL DE HASETH

Kenzaburo Oë: Het eigen lot-- Meulenhoff Biblio, 1982 ISBN 90 290 1991 3, 238 blz. met nawoord van John Nathan.

Nights in Aruba

AANGETROKKEN DOOR de prikkelende titel en het omslag met palmbomen kocht ik op Miami-Airport de tweede roman van Andrew Holleran, **Nights in Aruba** getiteld. Ik wilde wel eens weten welk nieuws, dit in New York uitgegeven boek, te vertellen zou hebben over het eiland. Maar ik kwam bedrogen uit, omdat de titel wat dit betreft misleidend is. Alleen in het eerste hoofdstuk van de zeven wordt het Aruba van het begin der jaren vijftig heel summier beschreven. De titel moet symbolisch opgevat worden.

De hoofdfiguur Paul vertelt over zijn leven en de verhouding tot zijn ouders. Hij bracht een aantal jeugdjaren door op Aruba, in de Colony, waar zijn vader bij de Lago werkte. Nadat zijn zuster het eiland heeft verlaten omdat ze gaat studeren, is hij vaak alleen met zijn moeder, met wie hij een speciale band heeft. De vader leeft langs de gezinsleden heen, wordt geheel opgeslokt door zijn werk en gaat 's avonds vroeg naar bed. 'Ik' brengt dan de avonden door in vertrouwelijkheid met zijn moeder, de 'nights in Aruba'.

Na zijn pensionering wonen de ouders in het noorden van Florida. De 'ik' studeert, gaat in militaire dienst en wordt gedetacheerd naar Heidelberg (West-Duitsland) en woont daarna in New York, waar vandaan hij zijn ouders een enkele keer per jaar opzoekt.

Het boek gaat eigenlijk over het leven van de ik-figuur in New York, waar het de homo-sexuele kringen en het (semi)-artistiek-wetenschappelijke wereldje in Manhattan-South beschrijft, waar de 'ik' in verkeert.

Zijn relatie tot andere mensen (vooral mannen) en zijn ouders vormen het hoofd-onderwerp van het boek, waar doorheen motieven van het ouder worden en het daardoor sterker worden van het verleden, de herinnering, de jeugd op Aruba, steeds doorklinken.

Nights in Aruba is geen roman over Aruba, maar over New York, **speciaal bepaalde**, nogal presentieuze, would-be-achtige homosexuele kringen in Manhattan. De roman wordt onderhoudend verteld en staat garant voor een aantal uren ontspanning, zonder dat er evenwel sprake is van een literair hoogstandje.

WIM RUTGERS

Andrew Holleren: NIGHTS IN ARUBA William Morrow and Company, Inc.; New York, 1983, 240 blz.

Kort bestek

Boekje over Arubaanse blinde

ONDER AUSPICIEN van de Arubaanse Stichting van Visueel Gehandicapten (FAVI) en de Arubaanse Stichting voor Gesproken en Aangepaste Lektuur (FALPA) is een door Henk de Beijer geschreven boekje, **N'ta ko'i mira!** uitgekomen. Van de oorspronkelijk papiamentse tekst heeft de auteur zelf een Nederlandse en Engelse vertaling gemaakt, resp. **Geen gezicht** en **A perfect sight.**

Het ongeveer 70 bladzijden tellende boekje, met tekeningen van Nigel Matthew, bevat een vijftiental verhalen uit het leven van Sjon Janchi, die de bedoeling hebben de lezer met een aantal aspecten uit het leven van een visueel gehandicapte te confronteren. Oorspronkelijk begon Mevr. D. Koolman-Arends in 1978 met twee verhalen over deze gefingeerde figuur. Henk de Beijer heeft deze nu voortgezet, en vertelt op humoristische wijze hoe onaden-

kend of zelfs ontactisch mensen soms optreden tegen hun medemens; hoe de gehandicapte langzaam moet leren zichzelf (weer) te redden en hoe de 'home teachers' van de FAVI daarbij behulpzaam zijn. Het is hem gelukt dat in een prettige, vlot leesbare verhaalvorm te doen, waarbij de Nederlandse vertaling evenwel soms wat plechtig aandoet.

Het slot van het eerste hoofdstukje: "Nu besef ik, dat degene, die zich opsluiten in zelf-medelijden zichzelf afsluiten van de wereld...Als ze een zelfstandig en vruchtbaar leven willen leiden, betekent dat, dat ze zelf de stap zullen moeten doen om dat te bereiken. Anderen kunnen en willen daarbij helpen, maar het ligt aan jezelf, of je het wilt", is de algemene boodschap die als grondtoon het gehele boekje doorklinkt.

Het werk ligt voor enkele guldens in de boekhandel; het eventueel batig saldo is voor de FAVI.

Henk de Beijer: GEEN GEZICHT.

Tata Colin en Boni, Surinaamse slavenromans

IN SEPTEMBER 1832 brandde een zestigtal (houten) huizen in Paramaribo af, als gevolg van brandstichting door enkele slaven, onder wie de bekende Codjo, Mentor en Present, die daarvoor gruwelijk gestraft werden. Het nieuws verspreidde zich snel door de kolonie, zowel onder de zich zorgen makende meesters als onder de slaven die er een teken van een mogelijk naderende bevrijding in zagen. Mede door de op handen zijnde afschaffing van de slavernij in de Engelse gebieden, hing er een sfeer van vrijheids-verwachting en opstand in heel de kolinie.

In het kust-district Coronie werd deze vorm gegeven door Tata Colin, een met profetische gaven beklede slaaf van William Mackintosh van plantage Leasowes. Gedurende drie jaren organiseerde hij een verzetsbeweging waarbij hij het grootste deel van de slaven-macht achter zich kreeg. Maar hij werd verraden door de slaaf George en in Paramaribo met enige medestanders veroordeeld. Voor het vonnis kon worden uitgevoerd, stierf Colin. Volgens zijn volgelingen echter was hij 'verdwenen' om hun definitieve bevrijding voor te bereiden. De verrader George kreeg een beloningspenning voor 'Bewezen trouw aan het Wettig Gezag'.

Deze historische gegevens hebben de in 1938 geboren Ruud Mongroo geïnspireerd tot een dunne roman over **Tata Colin** en de net niet gerealiseerde vrijheids-oorlog in het district Coronie in de jaren 1832 tot 1835. Hij vertelt het verhaal sober en zakelijk als een verslag met literaire vorm, beurtelings vanuit de slaven en de (onsympathieke) meesters.

Hij is zeer summier in het beschrijven van bijzonderheden. Wie Sandew Hira's **Van Piary tot en met De Kom** erop naslaat, komt daar ettelijke gegevens tegen die Mongroo gewoon heeft laten liggen, net name wat het profetisch-rituele karakter van Colins optreden betreft. Waarom? Dit is juist voer voor roman-schrijvers, dacht ik.

De taal-beheersing is niet steeds sterk, omdat het woorden beeldgebruik sterk naar het cliché-matige neigen, maar na **Afanaisa** (1970) en **Het raam** betekent dit verhaal een aanzienlijke literaire vooruitgang.

Deze kleine roman is belangrijk omdat er door Surinaamse auteurs tot nu toe weinig literatuur over de slavernij geproduceerd is. Wel schreven de Nederlander Johan van de Walle de in Suriname spelende slavenroman **Een vlek op de rug** (1963) en de Surinamer Albert Helman **De stille plantage** (1931) en **De laaiende stilte** (1952), maar in deze werken stond de houding van de blanke meesters centraal, niet het lot van de slaven zelf.

Dr Johan Voorhoeve veronderstelde eens dat de Surinaamse auteur zelf niet graag aan zijn eigen verleden en slavernij terugdacht en dat hij daarom er niet over schreef. Daar lijkt dan nu verandering in gekomen.

Reeds in de jaren vijftig schreef Eddy Bruma zijn toneelstukken over de slaventijd: **De geboorte van Boni en Basje Pataka**, maar hij was een voorloper daarmee. Edgar Cairo zou hem pas een kwart eeuw later navolgen met **Dagrati! Dagrati! Verovering van De Dageraad** over de opstand in 1763. Men zou in dit toneelwerk èn in de verschijnende romans een herschrijven van de geschiedenis in literaire vorm kunnen zien. Het eigen verleden krijgt literaire gestalte vanuit het eigen perspectief.

Dat is wat de dikke roman **Boni**, geschreven door Johan Edwin Hokstam beoogt: „Boni is het authentieke verhaal van een dappere vrijheids-strijder, gebaseerd op de bloedige gegevens opgetekend in een roerig tijdperk van de Surinaamse geschiedenis."

In vijf hoofdstukken die weer onderverdeeld zijn in een aantal paragrafen beschrijft Hakstam in romanvorm de geschiedenis van de Maroons en speciaal die van Boni en zijn guerrilla tegen het koloniale gezag in de jaren tussen 1765 en 1793, de periode die als die van de 'Boni-oorlogen' bekend staat.

Hoksma besteedt veel aandacht aan historische bijzonderheden en aan het leven van alledag met allerlei gegevens over de leefwijze van de meesters en het harde lot en de gedachtenwereld van de slaven, die beurtelings in het perspectief betrokken worden. Daarbij komt de meedogenloze antithese tussen beide groepen in al zijn wreedheid naar voren.

In tegenstelling tot Mungroo die een sober relaas geeft, schildert Hoksma de gebeurtenissen in felle en schrille kleuren op emotionele wijze. Als geschiedkundige verbeelding is het verhaal van belang, omdat het de visie van een Surinamer op het eigen verleden geeft, als literair werk is deze roman mislukt, omdat hij tekort schiet in taalgebruik en verteltechniek.

Beeldspraak en woordkeus zijn veelvuldig zwak en vaak zelfs fout; de auteur laat het verhaal-gebeuren steeds weer in de steek om extra historische feiten te vertellen. Hij wilde kennelijk volledig alle verzamelde gegevens opnemen, maar slaagde daar niet in via de handeling.

Zo is er een onevenwichtig werk ontstaan, dat soms boeit en soms irriteert door pijnlijke tekortkomingen. Het is te weinig overdacht en daardoor niet voldoende uigekristalliseerd. Een gemiste kans, omdat een literair werk niet alleen een belangwekkende inhoud, maar ook een zuivere vormgeving daarvan vereist.

WIM RUTGERS

Johan Edwin Bokstam: BONI; SAN Productions, P.O. Bx 11685, Amsterdam; 365 blzz. I.S.B.N. 90 9000 234 0

Nederlandse literatuur in geografisch opzicht

Een kleine literaire kwis. Waar leefde Vondel, schreef Couperus, stierf Bomans? Op welk eiland speelt een stripverhaal van Kapitein Rob? Welke bekende schrijvers leverden de provincie Groningen en de stad Den Haag? Wie schreef over Nederland als het land van "mest en mist, van vuile, koude regen", dacht aan de "brede rivieren", ging naar Bommel om de brug te zien of zei: "Holland: een ons kont in een pond broek."?

Eind 1982 verscheen in Nederland als Boek van de Maand het dikke prachtige uitgevoerde lees/kijkboek **Het land der letteren**, dat de Nederlandse literatuur geografisch beschrijft, verdeeld over stad of provincie, waar een schrijver geboren en getogen is, of waar een literair werk over gaat. Dit boek geeft het antwoord op bovenstaande vragen en nog veel, veel meer.

Soms is het zó dat een auteur met hart en ziel de kenmerken vertoont van een bepaalde streek en deze diep-innig gestalte geeft, maar vaak is de kennismaking met streek of plaats nogal toevallig en oppervlakkig. We vinden streekvertegenwoordigers van 'binnen uit' en van 'buiten af', wat het verzamelwerk wel een dualistisch karakter geeft. Streektaalauteurs en 'vreemdelingen' die in een bepaald gebied zijn neergestreken en vanuit hun 'vreemde' achtergrond schrijven, zijn beiden vertegenwoordigd. Ze verguizen of vergoden de streek met een in galnoten of in wijwater gedoopte pen.

De samenstellers Adriaan van Dis en Tilly Hermans hebben een veelheid van bekende en minder bekende schrijversfiguren op deze manier per provincie verzameld en van elk van hen een gedicht of een gedeelte daarvan, of een stukje proza in de vorm van een kort verhaal of rofragment afgedrukt. Telkens werd een auteur aangezocht om iets over het literaire leven in de betreffende streek te schrijven; vaak mondde dat uit in een stukje over de auteur zelf.

Iedereen van enige betekenis, landelijk of regionaal, is zo in deze uitgave vertegenwoordigd, zonder onderscheid des persoons of der kwaliteit. Dat is enerzijds een voordeel in de enorme verscheidenheid die daardoor ontstaan is. Dit werk moet je daarom niet achter elkaar gaan zitten lezen; door zijn verscheidenheid is het een boek geworden, waar je steeds weer in kijkt en waarin je dan steeds iets nieuws ontdekt. De veelheid heeft anderzijds veroorzaakt, dat het wel een erg brokkelig, kort en fragmentarisch karakter heeft. Daarom is de poëzie die nu eenmaal per se van korte adem is, het meest genietbaar. De korte prozafragmenten vragen eigenlijk om groter geheel.

De samenstellers namen hoofdzakelijk modern werk op, maar ook de literatuurgeschiedenis is vertegenwoordigd, vanaf de 12de eeuwse Henric van Veldeke en de Zeeuwse Reinaart de Vos. Dat maakt het boek echter nog niet geschikt voor het onderwijs, waar het volgens het C.P.N.B. mede voor bedoeld is. Daarvoor is het te weinig systematisch, al zal het voor Nederlandse leerlingen wel aardig zijn te weten dat er in hun eigen omgeving ook schrijvers 'in het wild' voorkomen.

Hoeveel er wel in staat wordt duidelijk als je de vijftien bladzijden lange 'verantwoording' doorkijkt en het auteursregister dat ongeveer 450 namen telt. Het boek is heel mooi geïllustreerd met honderden foto's in kleur en zwart-wit. Het heeft bovendien een wat men pleegt aan te duiden als 'kloek' formaat en zit heel stevig in zijn sterke band.

Omdat de samenstellers wel binnenlandse migranten aan het woord hebben gelaten, over de streek waar ze gekozen hebben te wonen, zij het definitief of tijdelijk, was het vanuit ons perspectief gezien aardig geweest, om ook Nederlandstalige buitenlandse auteurs op te nemen in de personen van Surinaamse en Antilliaanse auteurs en anderen, die toch ook vaak hun visie op Nederland, of een deel daarvan gaven. Boeli van Leeuwen in de Achterhoekse dreven waar Vader Verbrugge zijn knopen slijt; Sonia Garmers en Frank Martinus Arion over de Nederlanders en hun karakter...., enz. Maar bij een dergelijk boek moet je niet kijken naar wat er uit weg gelaten is, er had natuurlijk altijd meer in kunnen staan, maar naar wat erin opgenomen is.

Niet velen zullen zeggen dat ze werkelijk alles hebben gelezen, maar bladeren, kijken naar de mooie illustraties, lezen van stukjes, dat doe je steeds weer, als je dit mooie, rijke boek onder handbereik houdt.

WIM RUTGERS

Het land der letteren. Nederland door schrijvers & dichters in kaart gebracht Samenstelling Adriaan van Dis en Tilly Hermans Fotografie Menko ten Cate Redactieraad Frits Huygens, Annebel Venmans, Bé Veurman en Lodewijk van Zonneveld Meulenhoff, Amsterdam 448 blzz. I.S.B.N. 90 290 1398 2

Coordinatie: Carel de Haseth

Donna Summer heeft serieuze kost gekozen

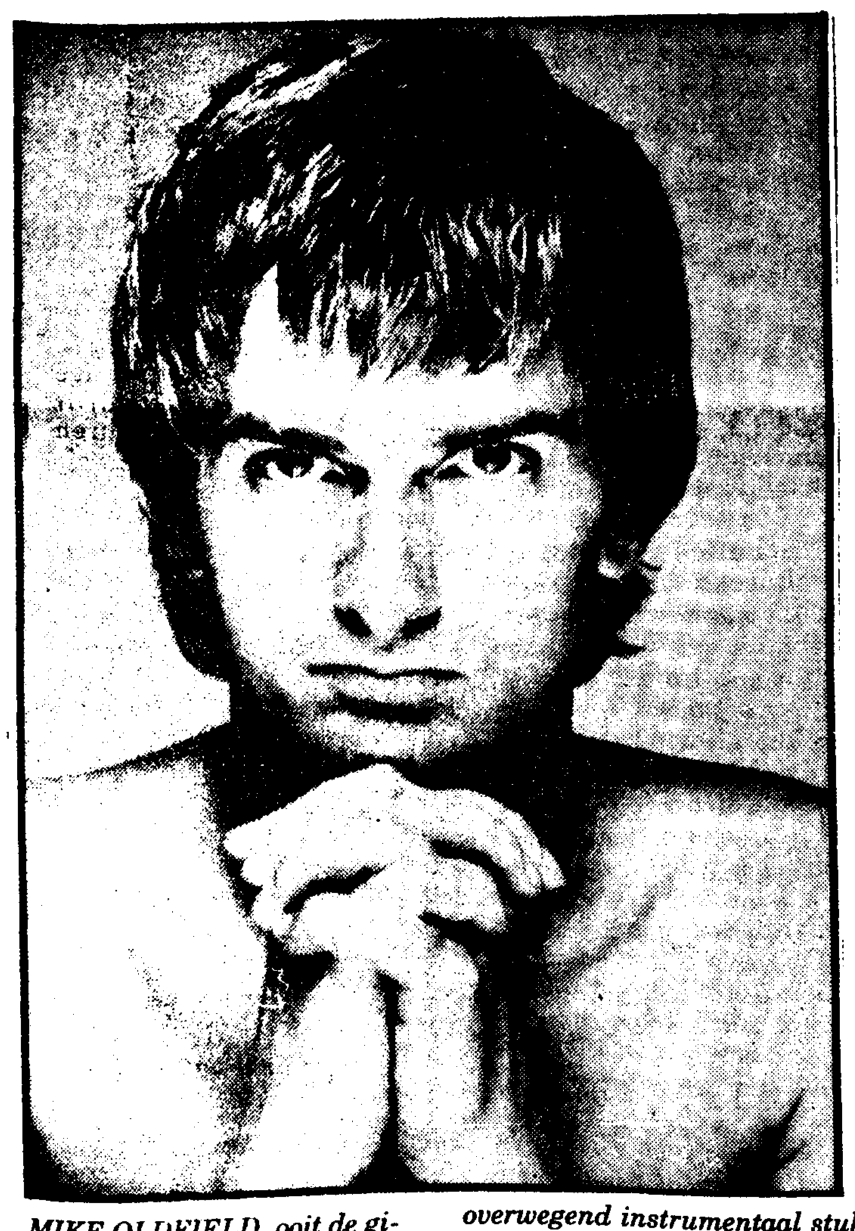

DONNA SUMMER mag op haar nieuwe elpee 'She Works Hard For The Money' dan wel Jesajah 53 vers 3 tot en met 12 integraal citeren ('We Thank The Lord, Halleluja'), muziek maken kan deze vrouw als geen ander.

Elke keer opnieuw als een plaat van Summer verschijnt (denk nog eens aan haar voorlaatste) verbaas je je over de snelheid waarmee ze haar muzikale weg heeft afgelegd: van discosterretje in Duitsland tot en met een groot zwart artieste in de V.S., die ook moeiteloos met Diana Ross de vloer aanveegt.

Donna Summers heeft nietszeggende dansmuziek allang van zich afgeschud en ging op de elpee van vorig jaar (met Quincy Jones) zelfs helemaal terug naar de oorsprong van haar zwarte muziek, de gospel, de soul. Deze keer weer een plaat met werken die een jonger publiek zullen aanspreken en waarop Summer zelfs in de slag gaat met (hard)rock. Dat laatste wordt veroorzaakt door Jay Graydon die ditmaal de zangeres (nagenoeg alle stukken weer zelf geschreven) bijstaat.

Donna Summer heeft de laatste paar jaar een positie bereikt, waarin ze zich nagenoeg alles kan veroorloven en waar ze bovendien handig gebruik van maakt. Zo heeft ze vrij vlot begrepen dat je de zolder vol kunt hebben liggen met discostampers, maar dat er, aldus The Lord, The Creator, He, imself, meer aan de hand is dan zo op het eerste gezicht voor mogelijk werd gehouden. en ze werkt hard voor d'r geld.

MIKE OLDFIELD, ooit de gigant van het instrumentale eenmans-gebeuren en nog altijd volhardend in 'klassieke' totaalmuziek. Exact tien jaar geleden werd deze musikale zonderlin nog als een miskend genie binnengehaald toen zijn 'Tubular Bells' precies datgene bleek waarop men had liggen wachten. Sindsdien heeft Oldfield nog acht van dit soort platen gemaakt, de een wat toegankelijk dan de ander.

Zijn zojuist verschenen elpee 'Crises' bewijst evenwel hoe tijdloos de muziek van Mike Oldfield eigenlijk wel is. Zijn werkwijze is nauwelijks veranderd en ook zijn houding tegenover de rockmuziek brengt hem geen moment van z'n stuk. Om te voorkomen dat ook deze plaat aan instrumentale grauwheid ten onder gaat, heeft Oldfield heel verstandig gekozen voor een paar zeer uiteenlopende vocalisten die elk op hun beurt 'n Oldfield-stuk van de broodnodige variatie mogen voorzien. Vocaliste Maggie Reilly, zangers Jon Anderson en Roger Chapman. Voor het overige werk valt Oldfield nagenoeg weer geheel terug op zijn eigen kunsten en draagt alleen drummer Simon Phillips nog een wezenlijke inbreng aan. 'Crises' is zeker niet Oldfield's slechtste plaat, mocht daar eigenlijk ooit sprake van kunnen zijn. Het is zelfs één van zijn meest spannende platen omdat de man toch nog eens de moeite heeft genomen om enkele zeer uiteenlopende en af en toe zelfs verrassende stukken muziek naast elkaar te zetten. Hij zal het echter nooit afleren om in elk geval één complete plaatkant weer vol te stouwen met een uitvoerig, overwegend instrumentaal stuk dat halverwege langzaam maar zeker doodbloedt. Het zal hem ook nooit gelukken wat agressie of voorwaartse beweging in zijn muziek te leggen. Aan mateloze passiviteit heeft het deze muzikant nooit ontbroken en daarom is het goed mogelijk dat deze Oldfield binnenkort zijn tweede triomftocht gaat meemaken.

Robert Plant alleen op de goede weg

NOG GEEN JAAR na zijn eerste solo-plaat 'Pictures At Eleven' heeft Robert Plant (ex-Led Zeppelin) alweer zijn nieuwe in de winkels liggen. 'The Principle Of Moments', acht stukken met wat nieuwe bewegingen waarmee Plant bewijst nog steeds een hongerig muzikant te zijn. Nadat Led Zeppelin uiteindelijk was opgelost was Plant met enkele gelijkgestemde muzikanten actief in de groep The Honeydrippers waarmee hij na enige tijd ook weer op het podium verscheen in februari '81. Het materiaal bestaat dan voornamelijk uit blues-klassiekers. Plant ziet zich in die tijd gedwongen weer samen te werken met andere muzikanten en, naar het schijnt, heeft dat de man de nodige moeite gekost.

Zoals Jimmy Page in de Zeppelin lange tijd zijn klankbord is geweest, zo wordt gitarist Robbie Blunt (Bronco, Silverhead, Steve Gibbons Band) zijn nieuwe alter-ego. In eerste instantie slechts met het uitleven van muzikale fantasiën in de rhythm and blues.

Het vrijblijvende werk met The Honeydrippers maakt in Robert Plant uiteindelijk de behoefte wakker om op een ander, serieuzere wijze bezig te gaan met rock-muziek. In september '81 begint Plant te werken met Blunt, bassist Paul Martinez, toetsenman Jezz Woodroffe en drummer Cozy Powell. Ook drummer Phil Collins wordt uitgenodigd.

Als na enkele maanden de plaat 'Pictures At Eleven' verschijnt, blijkt het zowaar een belangrijke plaat te zijn. Niet het produkt van iemand die vertwijfeld de muziek tracht bij te benen, maar een elpee die al snel een eigen leven gaat leiden. Omdat Plant afziet van live-optredens omdat het materiaal van 'Pictures' nog niet omvangrijk genoeg is en hij weigert nog iets te doen aan het Zeppelinoeuvre, wordt vrij snel daarna met dezelfde mensen (in plaats van Cozy Powell nu drummer Barrie Barlow) begonnen met het werk aan het zojuist verschenen 'The Principle Of Moments'. Vooral omdat de muzikanten inmiddels zijn uitgegroeid tot een hechte eenheid, bevat deze tweede plaat meer consequente kracht dan 'Pictures'. Collins speelt daarbij als drummer een grote, maar ondergeschikte rol, aangezien zijn werk het toonbeeld is van directe, toegankelijke en behoorlijk spontane muziek.

'The Principle Of Moments' is het grote huwelijk tussen gevestigde normen en opvattingen van de laatste jaren. De erfelijke belasting van Plant en zijn medestanders en de wens om aansluiting te vinden bij een nieuw publiek, maken van deze elpee een produkt dat ieders belangstelling moet kunnen opwekken. Het bewijs van een tijdloze, universele creativieit.

Het is opmerkelijk met welk een gemak Plant met deze band en met een ongekend enthousiasme de vloer aanveegt met de latere Zeppelin-platen. De man heeft onmiskenbare talenten, zijn arrangementen, zijn unieke stemgeluid komen beter tot uitdrukking dan ooit tevoren. In het samenspel worden bovendien alle individuele groepsleden tot grote hoogten gedreven. Woodroffe brengt zijn synthesizers in om de draagkracht van de plaat breder te maken. Blunt is weliswaar een gitarist van de oude stempel, maar komt nu in dit concept voor het eerst tot bloei.

En natuurlijk, alle speciale onderdelen die Plant in Led Zeppelin aandroeg, zijn op 'The Principle Of Moments' terug te vinden. Zijn neiging tot surrealistisch stemmingen, zijn onverwacht subtiele wendingen, zijn persoonlijkheid als inspiratie voor anderen.

Deze tweede solo-elpee kent geen enkel zwak moment. Het is een plaat van een muzikant, die ooit met een groep de weg effende voor een generatie die ook nu bereid moet zijn deze creativiteit te waarderen. Vooralsnog is dit één van de beste platen die de laatste maanden is uitgebracht en vermoedelijk de beste van '83.

Graham, begenadigd plukker

BASSIST LARRY Graham heeft zich de laatste jaren ontwikkeld tot een all-round muzikant (iemand die alles wil, maar niet zo veel kan), hetgeen tot gevolg heeft dat de nadruk niet meer op zijn fenomenale basspel (denk aan de elpees van Sly and the Family Stone en de funkvoorhoede van Graham Central Station) ligt.

Graham zingt, Graham schrijft, Graham produceert, Graham moet zo nodig. Dat alles komt tot uitdrukking op zijn solo-platen die, qua opzet, volsterkt identiek zijn aan alle andere kleurloze solo-ondernemingen van zelfbewuste zwarte Amerikaanse muzikanten. Platen die doorgaans een ratjetoe aan 'zwarte' stijlen bevatten: enkele funk-stukken, een ballad, pop en soul, een 'rap', wat instrumentaals en beide kanten zitten andermaal boordevol. 'Victory' is daar een goed voorbeeld van. George Duke mag dan wel bijstaan, Larry Graham is met dingen bezig die hem inmiddels boven het hoofd zijn gegroeid. Deze man is een begenadigd plukker en dat had hij moeten blijven.

Bowie in Madame Tussaud

• Een medewerkster van Madame Tussaud in Londen bekijkt nauwkeurig of de kleur van de ogen van popster David Bowie overeenkomt met de ogen die later in Bowies wassen evenbeeld worden aangebracht. Nog voor het eind van dit jaar zal het beeld van de zanger temidden van honderden andere beroemdheden in Madame Tussaud staan.

• Elvis

Priscilla werkt aan boek over Elvis

Priscilla Presley-Beaulieu, de ex-vrouw van Elvis, is bezig met een boek over de rockzanger. Ze vindt dat in geen van de 16 boeken die over Elvis zijn verschenen, recht wordt gedaan aan haar exman, die op 42-jarige leeftijd overleed aan een hartaanval. „Stilte van mijn kant zou instemming betekenen met die publicaties", zegt ze, „maar ik ken de waarheid en de redenenen die Elvis motiveerden". Het boek komt volgend jaar uit. Priscilla, die 10 jaar geleden scheidde van het idool, heeft eerder beweerd nooit een boek over hem te zullen schrijven. Dat ze daar nu op terugkomt heeft volgens haar niets te maken met winstbejag: Elvis heeft Priscilla in zijn testament niet vergeten.

Priscilla zal ook nog op een andere manier van zich doen spreken: ze krijgt een rol in de televisieserie Dallas, waarin ze een gescheiden moeder speelt, Genna Wade, ex-vlam van Bobby Ewing.

• Priscilla

Led Zeppelin dood. Leve Led Zeppelin

GRAPPIG. NU ROBERT Plant uitdrukkelijk afstand wenst te nemen van zijn veelomvattende verleden bij Led Zeppelin, staat in de V.S. een trio op, dat zeer nadrukkelijk als een tweede Zeppelin door het leven wenst te gaan.

Zebra heet het en bestaat uit Randy Jackson, Felix Hanemann en Guy Gelso. In de uitvoerige biografie die bij de eerste Zebra-elpee is gestopt, wordt met geen woord gerept over de oorsprong van de muziek (namen als Yes en Rush worden wél genoemd) ook al is het sowieso al volstrekt onmogelijk om net te doen alsof Zebra enige originaliteit herbergt.

Maar, en dat moet je Zebra nageven, het Led Zeppelingeluid wordt tot in de perfectie weergegeven. Zelfs zó goed dat Zebra beter Zeppelin speelt dan Zeppelin zelf in haar nadagen.

Symfonisch getinte hardrock wordt afgewisseld met slepende ballads ('Stairway To Heaven'), Jackson is een Plant in luiers en voor de jonge garde is een reïncarnatie van Zeppelin zo gek nog niet.

Shalamar, voor het laatst met "Look"

OP HET MOMENT dat de Amerikaanse groep Shalamar met een nieuwe elpee staat door te breken naar een wereldpubliek, valt het drietal geheel onverwacht uiteen als gevolg van problemen met platenmaatschappij Solar Records. Daarmee is de beste discoformatie uit het zicht verdwenen en rest ons de nieuwste elpee 'The Look' die het miljoenenexemplaar 'Friends' nog eens overtreft.

Aangezien disco een muziekstijl is die weinig kan hebben, maar veel wordt misbruikt, heeft de stijlnaam in de loop der jaren een bijklank gekregen die door weldenkende muziekliefhebbers slechts als negatief kan worden uitgelegd. En dat is dom.

Solar Records is één van de platenlabels die veel heeft gedaan om te voorkomen dat de Amerikaanse zwarte muziek niet in korte tijd geheel ten onder zou gaan aan inferieur gerotzooi. In het aanbrengen van nuances binnen de talloze zwarte muziekstijlen is de groep Shalamar het parade-paardje geweest. Evenals iemand als Michael Jackson heeft dit trio een 'handreiking' gedaan naar het blanke publiek. Zozeer zelfs, dat dit soort muzikanten nog nauwelijks als uitgesproken 'zwarte' artiesten kunnen worden beschouwd.

Wat Jackson met zijn elpee 'Thriller' heeft gedaan — de gitaarsolo van Eddie van Halen in 'Beat It' is daarvoor symbolisch — heeft Shalamar met 'The Look' gedaan.

Naast enkele prachtige soulbalades met verbluffende samenzang, bevat de plaat een flink aantal snelle (power)-popsongs ('Dead Giveaway', 'No Limits', 'Disappearing Act') die sterk beïnvloed zijn door actuele blanke geluiden in de V.S. Wat er verder op de plaat nog aan disco-muziek voorkomt is het beste, het meest muzikale, dat ooit door mensen op de plaat is gezet. Derhalve is het bijzonder triest dat nu juist deze groep (Howard Hewett, Jody Watley, Jeffrey Daniels) is verdwenen en 'The Look' het laatste is dat we hiervan mogen verwachten.

Wildlife

WILDLIFE IS EEN nieuwe Britse band die als het vervolg van Bad Company gehoord mag worden. Zowel drummer Simon Kirke als gitarist Mick Ralphs (producer) hebben hun stempel op de eerste elpee gedrukt. Wildlife doet aan bluesrock, zanger Steve Overland klinkt als Paul Rodgers en het eindprodukt is matig tot redelijk.

Probleem is, dat allereerst The Free en later Bad Company ons genoeg waardevols hebben achtergelaten om tot in lengte van jaren uit de voeten te kunnen. Zoiets als Wildlife, wat niet meer dan een aftreksel kan zijn, komt dus enigszins overtollig over.

Wham!

IN DE STRIJD OM de meeste herrie en de minste wol, gooit het Britse tweetal met de naam 'Wham' zeer hoge ogen. Twee goed ogende, jonge knapen die met bloedcommerciële dansmuziek in elk geval de aerobische dansers onder ons aan zich hebben weten te binden. Natuurlijk amusant, wat funk-disko, stijlpop en rapsoul op een hoop en je hebt al snel iets dat gedurende een kortere periode uitverkoopt. Geen inhoud, laat staan betekenis.

Wel een doordachte greep naar de macht in het kader van de behoefte bij blanke mensen om zwart te klinken. De hele elpee heet overigens niet voor niets 'Fantastic'.

Diana Ross springt op elke rage in

DE VERJONGINGSKUUR van Diana Ross zal geheel op permanente basis en tot bloedens toe worden afgewerkt. 'Ross' is het volgend plaat-exemplaar nadat moeder er enkele jaren geleden al tot haar schrik achter was gekomen dat oud worden nooit prettig kan zijn.

De algemene indruk van mensen die Ross nog in haar Supremes-tijd hebben mogen meemaken, komt ongeveer op bovenstaande neer. Gek, oud wijf dat vertwijfeld de disco in haar armen sluit om alsnog een exclusief hoogtepunt aan het onafwendbare slot van een lange loopbaan te forceren.

Het is lang geleden dat Diana Ross een werkelijk indrukwekkende plaat heeft gemaakt. Vermoedelijk was het 'The Boss' uit '79. Daarna is het eigenlijk pas echt goed gegaan, althans in commercieel opzicht. De soulmuziek van Ross kon lange tijd enige 'roots' niet worden ontzegd, de vele incidentele discohits die volgden, gaven de stijl van de zangeres echter een geheel ander karakter.

Ook deze elpee, andermaal getiteld 'Ross' (in '78 was er ook al zo één) is de volgende in een reeks die een zeer gericht en uiterst doortrapt marketingconcept verraadt. Opnieuw een uitdagende pose op de hoes, ditmaal een breed uitgewaaierde, maar slecht uitgeslapen vamp waarmee nog eens duidelijk wordt uitgemaakt dat de presentatie van het vrouwtje Ross voor alle leeftijden van doorslaggevende betekenis kan zijn.

Maar ook deze elpee heeft z'n verrassingen. Het blik muzikanten dat namelijk nu is losgetrokken, overtreft in hoogte en breedte alle voorgaande. Veel mensen die je niet in een dergelijk avontuur dacht tegen te komen maar ongetwijfeld zijn gezwicht voor het groffe geld dat de Ross-organisatie nog steeds voor elk project beschikbaar stelt.

Zo komen we in het tweede nummer van de eerste kant iemand als Donald Fagen tegen, Hij tekent voor het sterkste nummer van de hele plaat en speelt hoogstpersoonlijk de toetsen-partijen. Verder de gitaristen Joe Walsh (ex-Eagles), Larry Carlton, Michael McDonald, het complete orkest van Toto, Greg Phillinganes, Bob Kulick (Balance), Ray Parker Jr. Gary Katz neemt het leeuwe-deel van de produktie voor zijn rekening.

Het mag duidelijk zijn dat met dit soort mensen een plaat, bestaand uit voornamelijk soulballades en wat disco-stampers, uiteraard nooit slecht kan klinken en dat doet ie dan ook niet. Zwakke schakel is en blijft (ook op het vorige werkstuk) Diana Ross zelf, die hier en daar blundert in haar repertoire-keuze, vocaal nogal wat tekort komt en elke uitstraling mist. Voor een groot aantal songs waren andere zangeressen (Donna Summer?) tot grotere dingen in staat geweest.

Ross is, getuige de vele honderd-duizenden die onlangs in New York haar openluchtconcerten in Central Park bijwoonden, een fenomeen dat haar populariteit van vandaag niet zozeer ontleent aan persoonlijke creatieve hoogstandjes, maar aan een uitgekookte aanpak van een oudere, geroutineerde vrouw die de hele handel al jaren in d'r zak heeft zitten, als getailleerde sperzieboon voortdurend schaamteloos een lichaam in de strijd werpt en de muzikale invulling overlaat aan mensen die weten waarop het gepeupel zit te wachten. En dan blijft er nog een heel klein beetje sterallure over van vroeger.

Zwarte paus man met veel Midden Oosten-ervaring

Nieuwe generale overste Jesuieten man van dialoog

ROME — De taak van de orde is de blijde boodschap aan de moderne mens te verkondigen, met voorrang voor allen die li - den onder het onrecht in de wereld. Daarnaast geldt als hoofdopdracht het dienen van de kerk van Christus en de paus, zo schrijft de nieuwe generale overste van de paters Jesuïeten, dr. Peter Hans Kolvenbach die onlangs bij de eerste stemronde werd gekozen tot opvolger van de beroemde pater Pedro Arrupe. In zijn eerste boodschap tot zijn orde-genoten schrijft de man wiens functie ook wel die van "de zwarte paus" wordt genoemd om zijn invloed in de katholieke kerk aan te geven, dat hij met groot vertrouwen zijn ambt heeft aanvaard. Wegens zijn lange verblijf in het buitenland, vooral in het veelgeplaagde Libanon, heeft hij nog niet veel gelegenheid gehad orde-leden te ontmoeten, zo erkent de tweede Nederlander die dit ambt bekleed in de Jesuïeten orde. Hij ziet het daarom als zijn eerste taak de orde te "ontdekken". Hij zegt nog dat gebeden moet worden dat de orde in zijn "voortdurend zich vernieuwde arbeid acht zal geven op wat de Geest Gods thans de kerk heeft te zeggen".

Pater Kolvenbach is een ervaren Jezuiet. Vanaf 1962 heeft hij gewerkt in Libanon, in Beiroet waar de Oosterse godsdiensten elkaar ontmoeten en waar de Nederlander zocht naar punten van overeenstemming tussen de verschillende stromingen. Een praktisch ervaren van de oecumene. Libanon heeft echter van de pater ook een ander ervaren mens gemaakt. Twintig jaar lang heeft hij, geruime tijd zelfs als provinciaal, zich staande moeten houden in wat het hart van het Midden-Oosten-geweld was, Beiroet. In die tijd heeft pater Kolvenbach bewezen een sterk mens te zijn die ondanks de hachelijke omstandigheden en uitzichtloosheid het hoofd wist koel te houden.

IMPASSE

Daarnaast is het van groot belang dat Kolvenbach de laatste twee jaar in dienst van het Vaticaan was. Hij werkte te Rome als rector van het oriëntale instituut en als visitator van de (40) conventen en colleges van de Oosterse kerken, die aldaar zijn gevestigd. Enerzijds een bevestiging van zijn grote kennis van de Oosterse kerken, anderzijds een periode van twee jaar waarin Kolvenbach in de gelegenheid was om alle 'ins' en 'outs' van het Vaticaan te leren kennen. Hij kan daarom de zaak van de Jesuïeten goed verdedigen bij de paus, alsmede een grote rol spelen binnen de communicatie tussen paus Johannes Paus II en de Jesuïetenorde. De paus is niet altijd even gelukkig met de grote aandacht die de Jesuïeten hebben voor de bevrijdingstheologie en hun grote geëngageerdheid in de landen waar ze werkzaam zijn. Pater Kolvenbach staat bekend als een man die niet van polarisatie houdt. De Jesuïetenorde wordt enigszins verdeeld door een conservatieve stroming en een meer progressieve stroming die zich maakt voor het door de paus gehekelde engagement. Met de keuze van pater Kolvenbach, lijkt men de ogenschijnlijke impasse te willen doorbreken en verandering te brengen in het interne gekibbel en de externe moeilijkheden in de relatie met het Vaticaan. Op grond van de grote ervaring van pater Peter-Hans Kolvenbach, zijn bewezen doorzettingsvermogen en standvastigheid in uitermate moeilijke situaties, zijn grote kennis van de Oosterse kerken en zijn grote belangstelling voor oecumenische vraagstukken en zijn afkeer van polarisatie binnen de grootste orde ter wereld, is de verrassing voor de buitenwacht misschien groter dan voor de deelnemende vertegenwoordigers van de orde. De keuze van pater Kolvenbach wordt door sommigen als een compromis-oplosing gezien tussen twee extreme kanshebbers, een kardinaal van de progressieve vleugel en de favoriet van de paus, pater Pittau. Feit is dat de „zwarte paus", zoals de generaal-overste van de Jezuïeten wordt genoemd vanwege zijn grote macht, snel gekozen was, nadat zijn naam in de dagen van meditatie voor de werkelijk conclave het eerst was genoemd.

TALENKENNER

Pater Kolvenbach volgt de in 1965 gekozen pater Arrupe op. Deze is overigens na een hersenbloeding al enige tijd niet meer in functie. Het Jesuïetenleiderschap is gedurende de laatste twee jaar op last van de paus waargenomen door pater Dezza, een pauselijke beslissing die overigens binnen Jesuïetenkringen nogal wat kritiek opriep. Pater Peter-Hans Kolvenbach is de tweede Nederlander die tot generaal-overste van de Jesuïeten wordt gekozen. Eerder was Joannes Philipus Roothaan generaal-overste. Hij werd door de Jesuïeten gekozen in 1829 en vervulde zijn taak tot 1853.

De nieuwe generaal-overste is op 30 november 1928 geboren te Druten, Gelderland. Hij volgde de HBS-opleiding aan het Canisius colleges te Nijmegen en in aansluiting daarop, in 1947 en 1948 een cursus Latijn en Grieks. Op 7 september 1948 trad hij in bij de Jesuïeten te Grave.
Peter-Hans Kolvenbach studeerde in Nijmegen filosofie, van 1951 tot 1954, en vertrok toen naar Den Haag. Daar gaf hij aan een r.k. middelbare school (Aloysiuscollege) onderwijs in de Duitse taal en letterkunde en studeerde hij tegelijk Russisch.

Op 10 september 1958 behoorde hij bij de eerste groep Nederlandse Jesuïeten die naar Libanon ging. Daar gaf Kolvenbach onderwijs aan de r.k. theologische universiteit tot 1962. Op 29 juni werd hij priester gewijd te Beiroet.

Van 1962 tot 1964 studeerde Kolvenbach Armeens te Beiroet. Zijn in 1967 uitgekomen proefschrift ter verkrijging van de doctorstitel gaat dan ook over Armeense literatuur. Zijn promotie geschiedde dat jaar aan de Ecole Pratique des Hautes Etudes te Parijs.

In 1967/68 bracht dr. Kolvenbach zijn sabbatsjaar ter religieuze verdieping door in de Verenigde Staten. Van 1968 tot 1974 was hij belast met de dagelijkse leiding van de Jesuïetenstudenten in Beiroet, Libanon. Als hoogleraar in de Armeense literatuur gaf hij daar colleges aan het instituut voor Oosterse Talen.

Dr. Kolvenbach vervulde van 1971 tot 1974 de functie van directeur van genoemd instituut en was tegelijk hoogleraar aan de theologische faculteit van de Katholieke Universiteit Beiroet. Naast zijn gewone werk vervulde hij van 1971 tot 1974 de functie van adviseur van de Jesuïetenoversten in het Nabije Oosten. De vorige algemene vergadering van de Jesuïeten te Rome in 1974/75 heeft hij bijgewoond. Dr. Kolvenbach was van 1974 tot 1981 provinciaal van de Jesuïeten in het nabije Oosten met als standplaats Beiroet. In 1981 werd hij naar Rome geroepen, als rector van het pauselijk instituut voor oosterse studies en in die functie ontwikkelde hij vele contacten met het Vaticaan. Daar werd hij raadgever van de congregate voor de eenheid der christen, de congregatie voor de Oosterse kerken en die voor de religieuzen. Dr. Kolvenbach geniet zeer veel vertrouwen in het Midden-Oosten door zijn geweldige inzet in zijn diverse functies in de Libanese hoofdstad. Daar is het feit dat hij zeven talen vloeiend spreekt, onder meer Russisch, ook niet onopgemerkt gebleven.

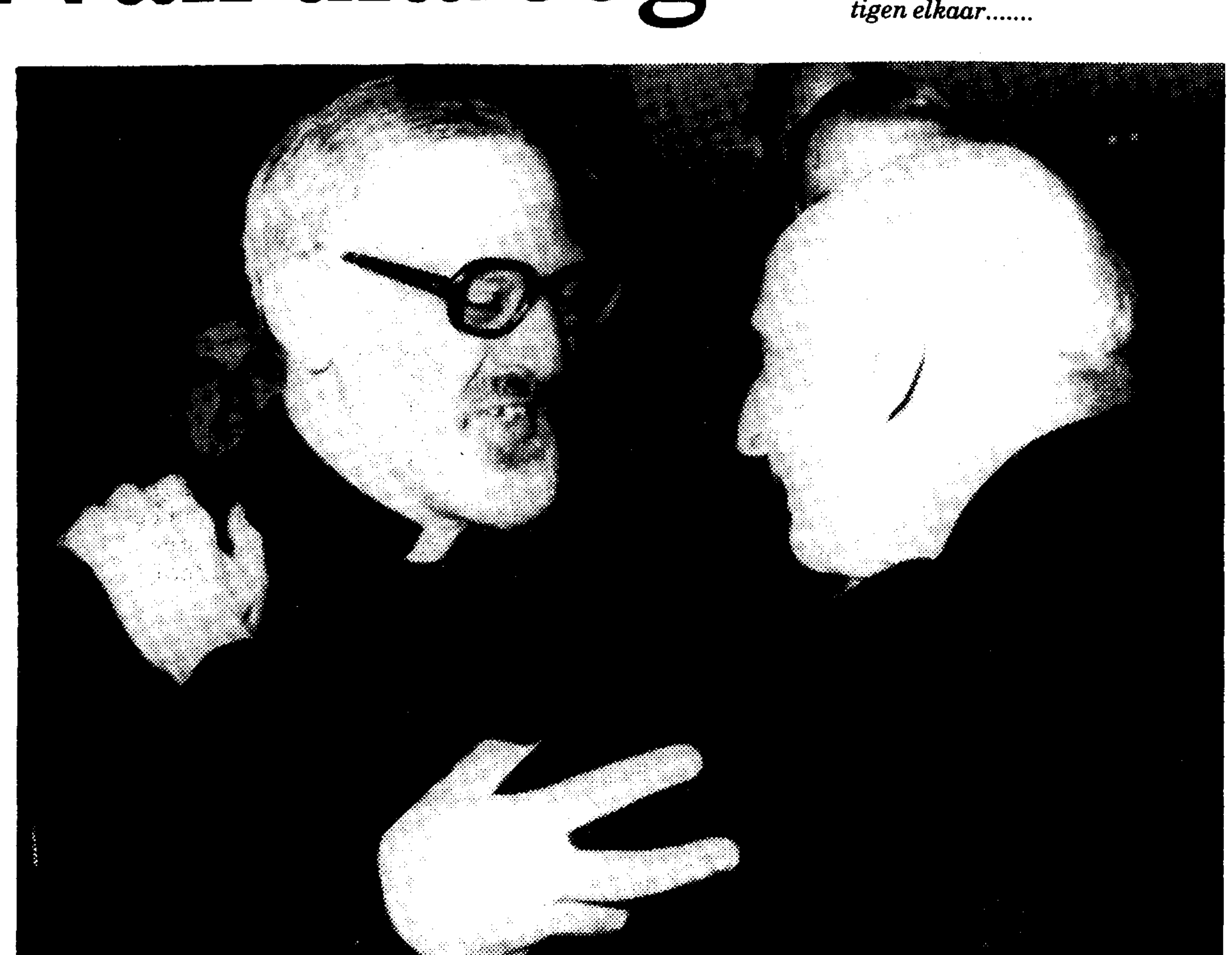
POLITIEK

De magere Jesuïetengeneraal met zijn grijze baard wordt beschreven als "een man van die dialoog, die de meningsverschillen tussen de Jesuïeten onderling kan overbruggen." De Nederlandse pater Ary Roest Crollius, die Kolvenbach goed kent, zegt dat hij "het vermogen heeft om ernstig op een moeilijke kwestie in te gaan, zonder het probleem te vergroten, maar door het te relativeren. Een betrokkene heeft daarbij overigens niet het gevoel met een kluitje in het riet te worden gestuurd."

Door zijn verblijf sinds 1958 in Beiroet zou Kolvenbach beseffen dat politieke, sociale en religieuze zaken zeer dicht bij elkaar liggen. Hij zou echter zelf altijd directe politieke bemoeienissen hebben vermeden.

Van de Nederlandse generale overste zijn geen bijzondere doctrinaire uitspraken of publikaties bekend. Hij wordt vooral gewaardeerd om de rustige wijze waarop hij op zijn moeilijke post in het Midden-Oosten heeft gewerkt om "de zaak bijeen te houden".

....een unieke foto voor de orde van de Jesuëeten, waar de generale overste voor het leven wordt gekozen, zodat hij normaliter zijn opvolger niet als zodanig ontmoet. De Spaans-Baskische Pedro Arrupe overkwam dit wel, nadat zijn verzoek om van zijn functie te worden ontheven wegens zijn gezondheid uiteindelijk leidde tot de keuze van zijn opvolger: dat werd de Nederlander dr. Peter Hans Kolvenbach; bij de foto: opvolger en opgevolgde bevestigen elkaar.......

Paus tevreden

ROME — Op de terugreis naar Rome na zijn bezoek aan Oostenrijk, heeft paus Johannes Paules II zich tegenover journalisten in zijn vliegtuig tevreden getoond over de verkiezing van de Nederlandse pater Peter-Hans Kolvenbach tot generaal-overste van de Jesuïeten. Hij kent hem weliswaar niet persoonlijk, „maar ik had aan de andere kant ook geen persoonlijke kandidaat", voegde de paus hieraan toe.

Aartsbisschop van San Salvador

Er moet einde komen aan terreur doodseskaders

SAN SALVADOR — Er moet een einde komen aan de zo enorm grote onderdrukking. Deze repressie is het wek van de zogenaamde doodseskaders, welke duizenden mensen om het leven hebben gebracht. Zo zei de aartsbisschop van San Salvador, mgr Arturo Rivera y Damas. Hij deed deze oproep aan de autoriteiten de regering en de strijdkrachten. In feite zitten achter deze achtervolging de veiligheidsdiensten, paramilitaire benden en fantasie organisaties.

Wij weten allemaal, aldus de aartsbisschop, dat deze groepen kunnen optreden omdat zij afhankelijk zijn van de legerhierarchie. In de voor bije vier jaar van burgeroorlog zijn zeker 46.000 mensen volgens de mensenrechtenorganisaties door deze doodseskaders omgebracht, welke kennelijk verbonden zijn aan de veiligheidsdiensten van de regering.

In dezelfde preek veroordeelde de aartsbisschop ook het geweld door de linkse guerrilla. Verwijzend naar de bezetting van de stad San Minguel, de derde stad in inwoneraantal van El Salvador, zei mgr Rivera y Damas, dat de burgerbevolking niet heeft staan juichen bij de bezetting door de guerrilla, maar evenin waren de mensen gelukkig met het vernielingswerk door het leger van die huizen, waarvan men dacht dat de bewoners verdacht werden van steun aan de guerrilla. De kerk veroordeelt ook het feit dat de burgers als een schild worden gebruikt voor de bescherming van militaire acties of bij het vernietigen van logistisch en strategisch materiaal.

In een week zijn er 29 moorden gepleegd door de para-militaire eskaders, er sneuvelden meer dan 100 mensen bij de poging om San Miguel in te nemen en bij het leger kwamen 24 militairen om. Aldus de aartsbisschop in het laatste weekeinde van september. Dit gebeurt tegen ons nederige arbeiders en campesinovolk. Ik protesteer hier ten sterkste tegen. De dialoog en de verzoening zijn de menselijke en traditionele wegen om de conflicten op te lossen, zowel op nationaal als op internationaal vlak, aldus de aartsbisschop.

Kath. kerk: Nee tegen nieuwe grondwet Z. Afrika

JOHANNESBURG — De katholieken in Zuid-Afrika zijn door hun kerk opgeroepen de door de regering voorgestelde grondwetshervorming af te wijzen, omdat hierbij de rechten van de zwarte meerderheid worden genegeerd. De katholieke kerk maakte dit bekend in een pastorale brief van de aartsbisschop van Durban Dennis Hurley. De brief is in alle katholieke kerken voorgelezen.

De kerk spreekt zich uit tegen het 2 november te houden referendum over de grondwetsherziening. „Een grondwet die mensen verbiedt raciale barrieres te doorbreken en samen te werken voor de eenheid en vrede in partijen en organisatie naar hun keuze, is onaanvaardbaar", aldus het stuk.

De zwarte Anglicaanse bisschop Desmond Tutu heeft eveneens de gelovigen opgeroepen „neen" te stemmen op 2 november, omdat de regeringsplannen de rassendiscriminatie slechts zouden versterken.

Bij eeuwfeest Methodisten op Cuba

Veertien predikanten gewijden 50 dopelingen

NEW YORK — Voor de eerste maal sedert Fidel Castro op Cuba aan de macht kwam, nu bijna 25 jaar geleden, heeft het officiele regeringsorgaan Gramma aandacht geschonken aan de aanwezigheid van de Methodistenkerk op het eiland. Dat gebeurde ter gelegenheid van het eeuwfeest, dat is gevierd in aanwezigheid van talrijke delegaties uit het buitenland als vertegenwoordiging van de 40 miljoen Methodisten die er wereldwijd zijn. Er waren afgevaardigden gekomen uit verre landen als Oost Duitsland en Angola.

Gedurende de herdenking, die samenviel met de jaarvergadering van de Cubaanse Methodisten, was elke avond de Miguel Soto Methodistenkerk afgeladen met belangstellenden, die zelfs tot op straat de diensten volgden. De kerk, die een ernstig tekort heeft aan predikanten, kon tijdens het jubileum 14 nieuwe dominees wijden, terwijl er 50 dopelingen waren gemeld.

De Cubaanse Methodistenkerk staat onder leiding van bisschop Armando Rodrigues, is sinds 1968 zelfstandig en heeft ongeveer 2.000 leden.

Op een voor de televisie uitgezonden persconferentie vertelde in Havanna bisschop Federico J. Pagura uit Argentinie, voorzitter van de Latijnsamerikaanse bisschoppenconferentie van de Methodisten, dat christenen tot taak hebben vooroordelen uit de weg te ruimen, communicatie te bevorderen om haat te bestrijden, en in het algemeen dienen te werken aan een blijvende vrede, gebaseerd op waarheid, recht en vrijheid.

Na terugkeer in New York verklaarde ds. Wilson T. Boots, verbonden aan de leiding van de Methodistenkerk aldaar, dat de communistische regering van Cuba uitoefening van de godsdienst niet belemmert. Naar hij zowel van de leiding van de Methodistenkerk op Cuba als van de oecumenische raad aldaar had vernomen, waren er ook geen moeilijkheden met de invoer en verspreiding van de bijbel.

Lutherse kerken in Canada gaan fuseren

WINNIPEG — Er staat een fusie op stapel tussen twee Lutherse kerken van verschillende oorsprong in Canada. Het betreft de uit 1854 daterende Lutherse kerk van Canada, die 375 gemeenten heeft met in totaal rond 200.000 leden, en de Canadese afdeling van de Lutherse kerk van Amerika, gesticht in 1763. Laatstgenoemde kerk heeft 347 gemeenten met rond 125.000 leden in totaal.

Er is een tijdschema voor de fusie opgesteld. Als het wordt gehaald, zal de tegenwoordige „staat van hereniging" in 1984 uitlopen op een formeel besluit tot hereniging. De oprichtingsvergadering van de nieuwe Lutherse kerk kan dan in 1985 worden gehouden, waarna met ingang van 1 januari 1986 de Evangelisch-Lutherse kerk in Canada kan worden bijgeschreven in de annalen van het land.

Paus vraagt hulp voor gevolgen natuurrampen

CASTEL CANDOLFO - Tot hulpverlening aan de slachtoffers van de natuurrampen in Latijns Amerika, is door paus Johannes Paulus II opgeroepen. Hij hoopt dat alle christenen royaal medeleven zullen verzilveren in daadwerkelijke hulp.

De paus bracht dit onderwerp ter sprake tijdens n éévan zijn zondagse preken tot de pelgrims, in dit geval in zijn buitenverblijf. De paus wees op de zeer ernstige situatie in verschillende landen in Latijns Amerika door de natuurrampen, zoals droogte en watersnood maar ook door aardverschuivingen. Bolivia, Ecuador en Peru hebben om nood-hulp gevraagd, maar ook bestaan er situaties welke particuliere hulp noodzakelijk maken in landen als Brazilië Argentinië, Colombia en Paraguay, aldus de paus. De hulp die geboden wordt moet een teken zijn van het gevoel van menselijke en kerkelijke solidariteit.

De grote calaminiteiten van de laatste maanden hebben veel mensenlevens gekost en hebben vooral de landbouw zwaar getroffen, zo vervolgt de paus zijn oproep tot hulp aan Latijns Amerika. Hij noemde de situatie vooral in Bolivia dramatisch. Daar zijn duizenden mensen in het ene deel van het land het slachtoffer van de waternood, gebrek aan water door droogte terwijl in een ander deel van hetzelfde land voor miljoenen schade en ontzaglijk veel menselijk leed is aangericht door watersnood, teveel water. Beide rampen hebben de voedselvoorzienig aangetast en in gevaar gebracht, aldus de paus.

VERGIFFENIS

Wij arme donders
doen wel eens wat
verkeerd
en vragen God
vergiffenis
zoals we
dat hebben geleerd
we zeggen hem
dan eerlijk
met redenen omkleed
wat precies is
voorgevallen
alsof hij dat
nog niet weet
en hij:
„mijn zoon, mijn dochter
je was er wel wat neven
maar voor jij besloot
pardon te vragen
had ik je al vergeven!"

Regering trekt verbod in

Katechismuscrisis van baan in Spanje

MADRID — De Spaanse regering heeft het verbod van twee katholieke catechimusboeken ingetrokken. Dat meldt het katholieke Romeinse persbureau CIC. De regering had volgens waarnemers het gebruik van de catechismus-boeken op scholen en colleges verboden, omdat in de boeken abortus wordt gelijk gesteld aan zelfmoord, terrorisme en oorlog.

De Spaanse minister van Onderwijs, Jose M. Maraval, verklaarde later voor het huis van afgevaardigden, dat hij bereid was af te zien van zijn plicht om godsdienst-boeken goed te keuren. Deze plicht komt voort uit het concordaat, dat in 1979 tussen het Vaticaan en Spanje is gesloten.

Ook aartsbisschop Elis Vanes Alvarez van Zaragoza, die binnen de Spaanse bisschoppenconferentie verantwoordelijk is voor onderwijszaken, verzekerde dat de Spaanse regering zich niet meer tegen het gebruik van beide catechismussen verzet. De beslissing over het gebruik van beide boeken berust nu bij de schoolhoofden, zodat de kans groot is dat zij op openbare scholen niet zullen worden gebruikt.

Bisschop Ramon Echarren Isturiz van de Canarische eilanden verklaarde, dat de regring ethische met juridische criteria heeft verwisseld. „De regering kan dank zij haar meerderheid in het parlement wetten laten aannemen, maar zij kan de kerk niet haar moraal opdringen. De kerk heeft vaak geleerd, dat niet alles wat in wetten is vastgelegd, ook noodzakelijkerwijze goed moet zijn", aldus bisschop Echarren.

Vijftien bisschoppen in de VS tegen de MX-raket

WASHINGTON — Vijftien rooms-katholieke bisschoppen, 8 voor het merendeel herders wier diocees ligt in een voor opstelling van intercontinentale raketten bestemd gebied, hebben zich tegen opstelling van nieuwe MX-raketten verklaard. Zij hebben een beroep gedaan op het congres en de regering, geen gevolg te geven aan het voornemen over te gaan tot opstelling. Ook hebben zij „andere burgers en belangstellende groepen" aangespoord, adhesie te betuigen aan hun ontkenning van de stelling, „dat MX zal bijdragen aan de zozeer gewenste wapenbeheersing".

De oproep draagt geen datering en is via kerkelijke kanalen in Washington beland. De nationale bisschoppenconferentie van de Verenigde Staten heeft officieel geen standpunt ingenomen in deze kwestie. In haar verklaring over oorlog en vrede wordt de MX niet als zodanig genoemd. De vijftien bisschoppen zeggen met hun functie geheel te handelen in de geest van dat herderlijk schrijven.

Kerk en wereld

Johannes Paulus II:

Eucharistie is hart van kerk

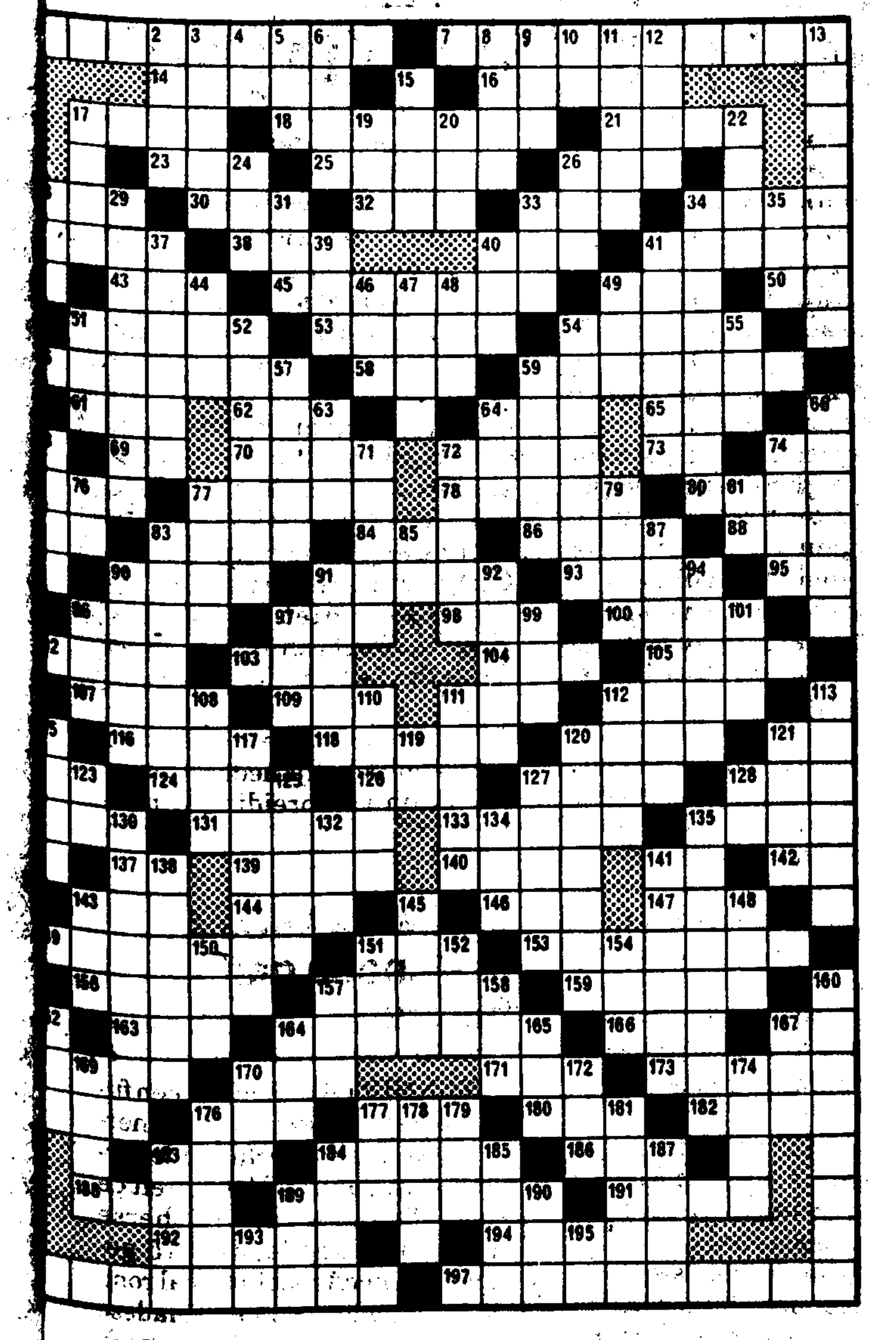
VATICAANSTAD - „Inderdaad, wanneer rooms-katholieke parochies in Oost-Europa onder de druk van het communisme verstoken blijven van priester en bisschop, is viering van de Eucharistie daar niet mogelijk". Dit antwoordde de prefect van de Vaticaanse congregatie voor de geloofsleer, kardinaal Joseph Ratzinger, bij de aanbieding van de door de congregatie uitgegeven documenten over de Eucharistie en de bedienaren.

Paus Johannes Paulus II, die de tekst heeft goedgekeurd, betoogde iets soortgelijks tegenover het tweede contingent van 37 Amerikaanse bisschoppen, die hun ad-liminabezoek aan Rome brengen. „De Eucharistie is de belangrijkste bijdrage en de grootste dienst, die een priester de kerk en gods volk kan bewijzen" zei de paus.

In zijn zomerpresidentie Castelgandolfo zei de paus, dat de priester in de Eucharistie bevestiging en versterking van zijn celibaat vindt. Hij legde nog eens de nadruk op de beschikking van de bisschoppensynode van 1971, die de priesters in het algemeen elke wereldlijke en politieke activiteit verbiedt.

Slechts de gewijde priester kan de Eucharistie vieren, verklaarde de paus, en verwees daarbij naar het document terzake van de congregatie voor de Geloofsleer. „De Eucharistie is het hart van de kerk", betoogde hij.

Amigoe kruiswoordpuzzel

ORIZONTAAL.
pl. in Groningen; 7. pl. in
uws-Vlaanderen; 14.
wentelend lichaam; 16. ri-
rmonding; 17.
dwerksman; 18. parochie;
pl. in Frankrijk; 23. zoute-
; 25. mann. dier; 26. ex-
ingin; 27. op die plaats; 30.
v.d. hals; 32. kleefstof; 33.
kant; 34. Ierland; 36. vloei-
38. voldoende; 40. kleefstof;
deel v.e. dag; 42. lekkernij;
toverheks; 45. deel v.e. week;
jongere broer; 50. onzes in-
s; 51. oude lengtemaat; 53.
dier; 54. kortschrift; 56. ken-
en; 58. uitroep ter aanspo-
; 59. overlijden; 61. Eng.
nk; 62. boom; 64. groente; 65.
opeaan; 67. oude maat; 69.
e lengtemaat; 70. Europese
er; 72. Europeaan; 73. pers.
; 74. noot; 75. grapjas; 77.
; 78. grove tarwe; 80.
; 82. vliesje; 83. hemelli-
; 84. jaartelling; 86. doop-
88. paardje; 89. bij-
rd; 90. dierenverblijf; 91.
s; 93. vaartuig; 95. blijkens
kten; 96. Ind. dakbedekking;
vlaktemaat; 98. verkeerd;
uitdrukking; 102. pl. in Rus-
d; 103. Zwitserse kanton;
zwarte steensoort; 105. fa-
elid; 107. gewicht; 109. ge-
; 111. zwarte, kleverige stof;
voedsel; 114. voormiddag;
geliefde v. Zeus; 118. bij el-
r; 120. verpakkingsmateri-
; 121. riv. in Italie; 122.
kbakje; 124. Ind. vaste fuik;
vogel; 127. aardigheid; 128.
gwoord; 129. feestkleding;
drank; 133. bijwoord; 135.
t; 136. spil; 137. bijwoord;
roofdier; 140. lichte bedwel-
g; 141. karaat; 142. int.
d. v.e. windrichting; 143. pl.
Overijsel; 144. een weinig;
Europeaan; 147. vogel; 149.
dhandelaar; 151. weg; 153.
al; 156. peulvrucht; 157. zoe-
kleverige stof; 159. schrijfkos-
; 161. rondhout; 163. voorzet-
164. warme wijn; 166. lof,
n; 167. voorzetsel; 168. alvo-
s; 170. lichaamsdeel; 171.
twerk; 173. stichter v.h. Sow-
regime; 175. danig; 176. spoe-
177. oever; 180. Aitzing van
negenheid; 182. pl. in
nkrijk; 183. deel v. Azië; 184.
trubber; 186. deel v.d. mond;
ouderloos kind; 189. stijlfi-
r; 191. zijriv. v.d. Moezel;
boomvrucht; 194. naviga-
middel; 196. trambaan met
stel rails; 197. soort gebak.

vlaktemaat; 99. baardje; 101; onbep. vnw; 106. vliegtuigloods; 108. riv. in Duitsland; 110. pl. in Afrika; 111. specerij; 112. godheid; 113. rond lichaampje; 115. Europese rivier; 117. Aziaat; 119. noot; 120. glassoort; 121. wortel; 123. meervoud; 125. schande; 127. spook; 128. voor de vuist; 130. beroep; 132. soort vliegtuig; 134. vlaktemaat; 135. uitstallen; 138. smakelijk; 141; gromstorig; 143. vaartuig; 145. grondsoort; 148. treuzelaar; 150. een weinig; 151. nachtkleding; 152. aanw. vnw; 154. honingdrank; 155. land in Zuid-Amerika; 157. achterbout v.e. varken; 158. schoorsteenkap; 160. afvallige; 162. Eng. drank; 164. deel v. Malakka; 165. vernis; 167. mal aanwensel; 169. tijdvak; 170. papegaai; 172. cijfer; 174. inwendig orgaan; 176. hoeveelheid; 177. vragend vnw; 178; Ind. eilandengroep; 179. Europeaan; 181. vezelprodukt; 183. kleur; 184. gewicht; 185. opgeworpen hoogte; 187. deel; 188. pausennaam; 190. vruchtenat; 193. kanaalpeil; 195. lidwoord.

VERTICAAL:
pl. in Z-Holland; 2. soort stof;
Germ. godheid; 4. deel v.d. bij-
; 5. haarkrul; 6. modder; 8. riv.
Duitsland; 9. troefkaart; 10.
laatste; 11. strandmeer; 12.
slang; 13. rampzalig; 15. pl.
Italië; 17. opspingend
deeltje; 19. recht stuk v.e.
rt; 20. hoofddeksel; 22. wreed
; 24. hoofddeksel; 26. wa-
in Utrecht; 28. lokspijs; 29.
onderricht; 31. toiletarti-
; 33. voordurend; 34. gelijk
tal; 35. dochter v. Cadmus;
warboel; 39. kraan; 40. bijb.
r; 41. vol aderen; 44. wate-
g; 46. wilde haver; 47. Ind.
t; 48. spoedig; 49. enge-
godin; 51. godin; 52. muzie-
instrument; 54. schouw-
gang; 55. grondsoort; 57. ge-
; 59. vaartuig; 60. pl. in
nte; 63. Markheidenfeld
; 64. zeepwater; 66. deel v.e.
; 68. muziekinstrument; 71.
houtmaat; 72. kerkgezang;
beginstreep; 76. bijwoord; 77.
rede; 79. luchtig onderdak;
schijngestalte v.d. maan; 83.
mezzosprang; 85. noot; 87. hoe-
lheid; 90. bijna loodrecht; 91.
derlander; 92. intiem; 94.
; 96. woonschip; 97.

Oplossing Kruiswoordpuzzel

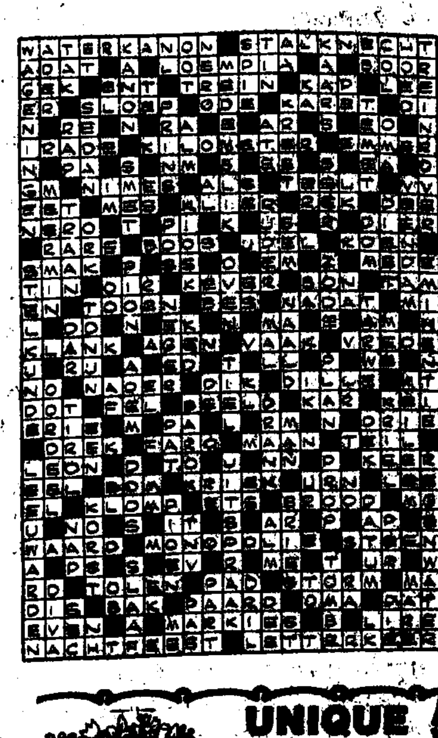
WINNAAR(ES) van de Amigoe Kruiswoordpuzzel d.d. **30 september 1983:**

Elba Corsen
Juliana van Stolberglaan 23
Curaçao

Zij kan langs komen bij de redaktie van de Amigoe Curaçao, Scherpenheuvel z/n om haar prijs (ƒ.25,-) op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór **14 oktober 1983** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **13 oktober 1983** in te dienen bij: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.Box 122 en op St. Maarten - Vance James.
Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL

PRESIDENT HABRE
....chronische burgeroorlog....

Moeizame speurtocht naar diplomatieke oplossing

Tsjaad levensgrote impasse voor Parijs

ROTTERDAM — Nu 2000 á 3000 Franse para's en legionairs zich langs de "vijftiende parallel" in Centraal-Tsjaad hebben genesteld — van Salal in het westen tot Arada en Biltine in het oosten — wordt Parijs geconfronteerd met een levensgrote impasse. In feite is er nu sprake van een tamelijk gelijke geografische verdeling van Tsjaad in een door Goukouni Oueddei's rebellen en Libiërs beheerst noorden — met slechts 150.000 bewoners — en een door president Hissène Habré en zijn Westerse hulpgevers gedomineerd zuiden, waar ruim vier miljoen mensen wonen.

Zo begint Ferry Versteeg een bijdrage aan NRC/Handelsblad.

Deze impasse kan natuurlijk met krijgsgeweld worden doorbroken maar voor die optie toont zowel president Mitterrand als kolonel Gaddafi weinig enthousiasme. De Franse socialisten hebben al moeite genoeg om hun "neo-koloniale" ingreep in Tsjaad te rechtvaardigen en volgens een recente opiniepeiling staat slechts 28 procent van de Fransen ronduit achter de interventie.

Het offeren van Franse levens in deze door een chronische burgeroorlog geteisterde uithoek van de wereld, waar meedogenloze "war-lords" elkaar uit pure machtswellust naar het leven staan, zou het Franse electoraat vermoedelijk opstandig stemmen. Bovendien weet Parijs het gewicht van de commerciële relaties met Tripoli op waarde te schatten.

VERLIEZEN

Gaddafi maakt op zi n beurt evenmin aanstalten om ten strijde te trekken om de simpele reden dat hij vrijwel zeker van de Fransen zou verliezen. De hoeveelheid wapens die hij de afgelopen jaren bijeenkocht is weliswaar imposant, maar het aantal Libiërs om ze met kennis van zaken te gebruiken blijft vooralsnog hopeloos beperkt. Bovendien weet de Libische leider zich te herinneren dat zijn vorige grootschalige interventie in Tsjaad (1980-81) hem veel oliedollars en manschappen kostte, wat leidde tot onrust in zijn onlangs gezuiverde strijdkrachten.

Deze Frans-Libische militaire terughoudendheid wekt de weerzin op van zowel president Habré als rebellenleider Oueddei die graag tot de laatste Fransman of respectievelijk laatste Libiër zouden strijden om hun ambities bot te vieren. Habré probeert nu tevergeefs de Franse krijgslust aan te wakkeren door een zeer overdreven beeld te schetsen van de militaire dreigingen in het noorden. Daarbij kijkt hij bij voortduring schuin naar Washington, waar men de druk op Gaddafi gaarne ziet opgevoerd.

Illustratief was de "grootscheepse Libische aanval" van begin september op de noordoostelijke oase Oum Chalouba waar Habré's troepen niet worden gedekt door — de zuidelijker gelegen — Fransen. Minister van Informatie, Mahamat, verzekerde de wereldpers dat niet minder dan 3000 rebellen en Libiërs met steun van zeven Libische bommenwerpers de oase aanvielen. Later bleek dat het om enkele honderden aanhangers van Goukouni Oueddei ging die onafhankelijk van Tripoli opereerden en tevergeefs hoopten Libië bij de strijd te betrekken. Ze werden dan ook vrij gemakkelijk teruggeslagen.

DIPLOMATIE

Omdat Frankrijk en Libië de huidige impasse kennelijk niet willen doorbreken met militair geweld, resteert slechts de diplomatieke weg. Frankrijk zou bijvoorbeeld kunnen aansturen op de overdracht van de al lange tijd door Libië bezette Noordtsjadische Aouzou-strook aan Tripoli, in ruil voor een Libische belofte overig Tsjaad met rust te laten. Ook zouden de Fransen kunnen proberen rebellenleider Oueddei en z'n aanhang een aandeel te geven in de centrale regering in N'Djamena.

Maar het blijft de vraag of zulke diplomatieke exercities kans van slagen hebben. Want hoever reiken Gaddafi's ambities in Tsjaad, en vallen er met hem sluitende afspraken te maken? Zeker is dat de Franse protégé, Habré, tot nu tot fel vasthoudt aan het bezit van de Aouzou-strook, niet met Oueddei wil praten, maar alleen met de Libiërs. Wat moeilijk kan omdat Gaddafi ontkent partij te zijn in het Tsjadische conflict.

Omgekeerd verwerpt Oueddei elk overleg alvorens de Fransen Tsjaad hebben verlaten en maakt z'n onverzoenlijke haat tegen "de verrader" Habré een akkoord hoogst onwaarschijnlijk. Blijft de mogelijkheid dat Frankrijk en Libië een zuivering doorvoeren in de gelederen van hun Tsjadische beschermelingen en meer coöperatieve figuren naar voren zullen schuiven.

De Fransen zouden het op dit punt zeker moeilijker hebben dan de Libiërs. Want Habré is de zeer dominerende en onbetwiste leider van zijn aanhang en als de Fransen van hem afwillen zouden ze een heel nieuw regime in N'Djamena moeten installeren. Omgekeerd is Oueddei's positie in eigen kring veel meer omstreden en voor manipulatie vatbaar.

TERUGTREKKEN

Enkele maanden geleden verzekerde de minister van Buitenlandse zaken Adama Barka in Oueddei's "overgangsregering in ballingschap" nogal mysterieus dat de rebellenleider zich "zodra nodig" zou kunnen terugtrekken. Sindsdien valt geregeld de naam van Oueddei's eugdige en bekwame minister van Defensie, Acheikh Ibn Oumar, tevens leider van de invloedrijke pro-Libische Democratische Revolutionaire Raad (CDR), als diens gelijke opvolger. Ibn Oumar wist zijn kanalen naar zowel Parijs als Tripoli open te houden.

Toen deze zomer in Parijs een ontmoeting plaatsvond tussen Ibn Oumars afgezant, Tidjani Thiam en Habrés minister van Buitenlandse Zaken en vertrouwensman, Idriss Miskine, werd al met enige hoop gesproken over een op handen zijnde coalitie tussen Habré en Ibn Oumar onder de gecombineerde Frans-Libische hoede. Maar voor de buitenwereld valt van zo'n coalitievorming tot op heden weinig te bespeuren en duurt de impasse voort. Wat Mitterrand waarschijnlijk meer hoofdbrekens bezorgt dan Gaddafi.

De Libische kolonel kan vanuit het nabije zuiden van zijn land de rebellen en de Islamitische legionairs en/of Libiërs vrij gemakkelijk bevoorraden, terwijl de Franse logistieke lijnen veel langer en kostbaarder zijn. Verder blijft Gaddafi elke aanwezigheid van Libiërs in Tsjaad glashard ontkennen zodat ook het probleem van een Libische terugtrekking formeel niet bestaat. De Fransen zitten daarentegen zeer opvallend in Tsjaad en hebben te maken met een argwanend thuisfront dat een tijdige oplossing van het Tsjadische probleem zonder al te grote kosten verwacht.

Terwijl de Fransen dus het initiatief moeten nemen, kan Gaddafi rustig blijven zitten, de noordelijke helft van Tsjaad domineren en de druk op N'Djamena handhaven. De Libische leider heeft zelfs nog mogelijkheden om de Fransen ondanks de rust langs de centrale frontlijn het vuur nader aan de schenen te leggen door bijvoorbeeld in het verre zuiden van Tsjaad, waar Habré niet bijster geliefd is, nieuwe haarden van onrust te scheppen. Uit dat zuiden komen de laatste weken in ieder geval berichten over toenemende rebellenactiviteiten.

Tot zover Ferry Versteeg in NRC/Handelsblad.

IDA kind van rekening door deelname China en India

IMF en herkolonisatie

DE GROTE afhankelijkheid van het Internationale Monetaire Fonds en de Wereldbank én de buitengewoon strenge voorwaarden die in toenemende mate aan leningen verbonden worden, waren twee belangri ke thema's op de 38e jaarvergadering van deze instituten.

Zo begon Haye Thomas een [illegible] Courant. [illegible] al uitgebreid over vergaderd door landen, die onder deze stringente voorwaarden vallen; afhankelijk als zij zijn van de leningen van het IMF en de Wereldbank. Het is niet voor niets dat zij met groot cynisme spreken over 1983 als het jaar van de herkolonisatie.

OP DE RAND

Opnieuw wordt gesteld dat de wereld verkeert op de rand van een menselijke en politieke catastrofe. Terwijl Amerika en andere geïndustrialiseerde landen zich onveranderd concentreren op de vraag of de enorme schuldenlast van de Derde Wereld (bijna 700 miljard dollar) de structuur van de westelijke banken wel of niet ernstige en mogelijk onherstelbare schade zal toebrengen, worden de schuldenaren door de mangel gehaald. In opdracht van de technocraten van vooral het IMF, moeten betrokken landen in ruil voor de leningen drastich bezuinigen op hun import, hun subsidies voor voedsel brandstof en transport en de lonen krachtig beperken.

Het gevolg daarvan is een groeiende sociale onrust met een zich snel uitbreidende werkloosheid, soms al stijgend naar 40 procent. De inkomsten uit de export van grondstoffen, waar het in de meeste ontwikkelingslanden van moet komen, zijn de laatste twee jaar met 25 procent gedaald. Verbetering in deze situatie is ondanks een opleving van de economie in Noord-Amerika, West-Europa en Japan niet in zicht.

HULP

Ter compensatie is méér financiële en economische hulp nodig. Maar deze hulp neemt niet toe. Gedurende de eerste maanden van dit jaar zi n leningen van privébanken aan ontwikkelingslanden zelfs vrijwel geheel uitgebleven. Met als gevolg nog meer druk op het IMF en de Wereldbank en nog meer aandrang op de contribuanten van deze instellingen om hun bijdragen op te voeren. In het Amerikaanse Congres leven diepe bezwaren tegen verdere uitbreiding van de bijdragen. In de eerste plaats vinden veel afgevaardigden dat de verschillende banken jarenlang enorm hebben geprofiteerd van hun leningen en dat dus zij en niet opnieuw de belastingbetalers zich offers moeten getroosten.

Ook is er binnen het Congres sprake van sterke kritiek op de voorwaarden, die aan de leningen verbonden zijn. Vooral de voorwaarden die misschien wel de betalingsbalans van de betreffende ontwikkelingslanden [illegible] nomische groei krachtig afremmen en vooral jaren stagnatie veroorzaken.

BEDREIGD

Het is in deze ontwikkeling dat vooral de IDA (Industrial Development Aid), oftewel de speciale hulpbron van de Wereldbank voor de armste landen, bedreigd wordt. Voor de IDA werd gestreefd naar een bedrag van 18 miljard dollar voor de komende drie jaar. Maar ook hier laten de Amerikanen het afweten.

Als gevolg daarvan hebben andere landen, Nederland bijvoorbeeld, al duidelijk gesteld dat men niet van plan is om extra in de beurs te tasten. Het resultaat zal een drastisch beperkte hulppot zijn. De meest sombere, maar niet onrealistische prognose is negen miljard dollar. Met alle consequenties van dien voor de landen die op IDA met zi n renteloze voorschotten zijn aangewezen.

DELEN

De Amerikanen menen dat de twee grootste afnemers, China en India, niet langer in de IDA-pot moeten delen. Ze vinden het niet langer aanvaardbaar dat belastinggeld vloeit naar landen waarmee Washington politiek zeer gevoelige relaties onderhoudt. Volgens hen gaat het hier om grootmachten in opkomst, die een geheel andere benadering vragen.

Ook binnen de Wereldbank gaan nu stemmen op om de IDA-pot voor China en India te sluiten. Gezien de huidige ontwikkeling is bijvoorbeeld de executive director van de Wereldbank, de Nederlander prof. F. van Dam, de mening toegedaan dat als dit hulpfonds inderdaad op negen miljard blijft steken, het beter is dit bedrag in zijn geheel te bestemmen voor het grote zorgenkind van de huidige ontwikkelingshulp: Afrika.

TERUGGELOPEN

Als belangrijke oorzaak hiervoor geldt het dalen van de inkomsten met dertig procent door de teruggelopen grondstoffenexport. Ook de economische en financiële hulp voor een aantal Afrikaanse landen is sterk afgenomen. Voeg daarbij de hoge energieprijzen, het sterke verval in de eigen produktie, de aanhoudende droogte, het gigantische vluchtelingenprobleem en de bevolkingsgroei en men krijgt het uiterst sombere beeld van een snel groeiende chaos, waarvoor voorlopig geen oplossingen in zicht zijn.

Daarbij rijst de vraag welke positie instituten als het IMF en de Wereldbank moeten innemen. Per jaar geeft de Wereldbank zo'n 10 miljard dollar aan leningen en renteloze voorschotten uit. Via particuliere banken werd voor jaarlijkse leningen 50 á 60 miljard dollar in de ontwikkelingslanden uitgezet. Als die bron wegvalt kan de Wereldbank het gat niet opvullen.

Tot zover Haye Thomas in de Haagsche Courant.

Internationaal Energiebureau IEA:

Olieverbruik blijft afnemen

PARIJS — In het vierde kwartaal van dit jaar zal het olieverbruik van de Westerse industrielanden vermoedelijk 2,5 procent lager is dan in het laatste kwartaal van het afgelopen jaar, zo meent het Internationale Energiebureau (IEA) van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) in Parijs.

De voornaamste economische deskundige van het bureau, Herman Franssen, zei dezer dagen dat er alleen in de Verenigde Staten op een toeneming van de vraag naar olie en olieprodukten kan worden gerekend in verband met de opleving van de economische bedrijvigheid. In West-Europa en Japan, waar het economische herstel nog niet veel voorstelt, zal het verbruik blijven afnemen. De afgelopen zomer zijn de voorraden ruwe olie van de raffinaderijen sterker toegenomen dan sinds het uitbreken van de eerste oliecrisis eind 1973 het geval is geweest. Deskundigen in het Westen zijn daar verbaasd over en in de hoofdsteden van de landen van de OPEC (Organisatie van Olie exporterende landen) maakt men zich zorgen over een mogelijke verdere afneming van de vraag naar olie na de winter.

Deskundigen schatten de hoeveelheid olie die in het tweede kwartaal aan de voorraden is toegevoegd op één à twee miljoen vaten per dag op hun voorraden zullen moeten interen. Volgens Franssen is de omvang van de voorraden wel zo ongeveer in overeenstemming met de vraag naar olie die de komende winter kan worden verwacht. Volgens andere deskundigen zijn de voorraden veel te groot. In een periode van stagnerende vraag is het eigenlijk niet nodig voorraden aan te leggen maar dat het toch is gebeurd heeft te maken met de chaos op de oliemarkt van begin dit jaar door de prijsdaling, zeggen ze. In het voorjaar werden de voorraden zo snel mogelijk opgemaakt, zelfs in een tempo van vier tot 4,5 miljoen vaten per dag, omdat de kans groot leek dat de raffinaderijen met overschotten aan duur ingekochte olie zouden blijven zitten. Een al te grote prijsdaling wist de Opec echter te voorkomen door haar produktie tot 17,5 miljoen vaten per dag te beperken en haar basisprijs met vijf dollar te verlagen tot 29 dollar per vat.

Officieel hanteert de Opec deze richtlijnen nog steeds maar volgens de voorzitter van het Marktcomité van de organisatie, minister van Olie Mana Said Al-Oteiba van de Verenigde Arabische Emiraten (VAE), wordt er de laatste tijd 18 miljoen vaten per dag geproduceerd dank zij de voorraadvorming bij de raffinaderijen. Oteiba vreest een forse inzinking van de vraag als die voorraden volgend jaar worden aangesproken. Het verbruik in de komende winter wordt natuurlijk in hoge mate bepaald door het temperatuurverloop. Een zachte of een strenge winter kan een verschil van een miljoen vater per dag uitmaken. Over het algemeen gelooft men in kringen van de olie-industrie dat er opnieuw een zachte winter op komst is, hoewel wordt toegegeven dat de weersvoorspellingen op lange termijn onbetrouwbaar zijn.

Het Marktcomité van de Opec, dat deze maand opnieuw bijeenkomt in Wenen, zal naar wordt verwacht zijn aanbeveling van deze maand herhalen om streng de hand te houden aan de maximumproduktie. Het comité — bestaande uit de ministers van Olie van de VAE, Saoedi-Arabië, Venezuela en Algerije — heeft al herhaaldelijk de waarschuwing laten horen dat overschrijding van de maximumproduktie op den duur grote problemen kan opleveren.

....scheelt een miljoen vaten per dag....

D

Landbouw-productie holt achteruit

NAIROBI — In het noorden van Ethiopie kruipen broodmagere vluchtelingen bijeen in de druipende regen, die hun verlossing zou moeten brengen, maar die, net zoals het gebrek aan water dat daarvoor heerste, voor velen de dood betekent. Elders in Afrika sterven mannen, vrouwen en vee in de aanhoudende droogte.

In officiele stukken over de gevolgen van de droogte komen woorden als rampzalig en catastrofaal veelvuldig voor. Alleen in Zuid-Afrika, waar het onlangs flink heeft geregend, glimmert hoop. Voor het eerst dit jaar is het peil in de reservoirs in de provincie Natal niet gedaald en in een enkel geval zelfs gestegen.

In Ethiopie zijn volgens cijfers van de regering 3,7 miljoen mensen door de droogte getroffen. Vluchtelingen zijn samengekomen bij hulpcentra van de regering om hun dagelijkse voedselrantsoen te halen. Nu valt de regen er in stromen. Maar voor de verzwakte vluchtelingen betekent die regen geen opluchting, maar brengt hij de dreiging van ziekten als longontsteking en bronchitis mee. Ook de voedselhulp wordt bedreigd door de regen, omdat het transport van de hulpgoederen ernstig bemoeilijkt wordt. "Zelfs lichte vliegtuigen kunnen niet landen vanwege de modder'', zo zei een woordvoerder van de hulpcommissie van de Ethiopische regering eerder deze maand.

Voor het inzaaien van het land is de regen eigenlijk te laat gekomen. De ossen die gebruikt worden bij het ploegen zijn door de droogte dood gegaan en de boeren hebben het zaad opgegeten.

Het voedselprobleem is veel groter dan algemeen wordt aangenomen, zo zei Harold Wolpe, leider van een delegatie van het Amerikaanse congres die onlangs in Ethiopie was. Hij verklaarde dat zeker een miljoen honger lijdende Ethiopiers, die geholpen zouden kunnen worden, nog geen hulp hebben gehad. Er is de komende paar maanden nog 50.000 ton voedsel nodig, zo zei hij.

In Zuid-Afrika sterven volgens schattingen van kinderarts Allie Moosa van een ziekenhuis in Durban jaarlijks 30.000 zwarte kinderen aan ondervoeding. De huidige droogte maakt dit alleen nog maar erger. De schade aan de gewassen in Zuid-Afrika is rampzalig, aldus functionarissen. In de zwarte thuislanden, waar het land toch al slecht is, hebben de boeren, die in hun eigen onderhoud voorzien nauwelijks mais kunnen zaaien. Mais, waarvan pap wordt gemaakt, is daar het voornaamste voedsel.

Zuid-Afrika zal dit jaar nog geen 4 miljoen ton mais produceren, de helft vergeleken bij verleden jaar. Het zal dan ook niet of nauwelijks mais kunnen uitvoeren. Voor landen als Malawi, Lesotho, Swaziland en Botswana, die regelmatig mais uit Zuid-Afrika invoeren, is dit slecht nieuws.

Door gebrek aan droog veevoeder zijn hele kuddes vee verloren gegaan. En blanke boeren hebben vee eerder dan normaal laten slachten, omdat de dieren op de weilanden geen voer meer konden vinden.

Ook in Zimbabwe heeft de landbouw ernstig te lijden gehad van de droogte en de ongewoon hoge temperaturen. Het bureau voor de graan-verkoop heeft sombere voorspellingen gedaan. De mais-produktie was dit jaar 750.000 ton, tegenover 3 miljoen ton in 1981. Volgens een woordvoerder van het graanbureau is Zimbabwe in staat tot volgend jaar mei zijn exportverplichtingen na te komen. Als de oogst komend jaar niet goed is, dan heeft Zimbabwe nauwelijks genoeg mais om de eigen bevolking te kunnen voeden.

Ongeveer 65 procent van de veestapel in het zuiden van Zimbabwe, het meest getroffen gebied, zal geslacht moeten worden, of moeten worden overgebracht naar het noorden en noordoosten, waar de situatie beter is. Volgens boeren zal het zeker drie jaar duren voor de veestapel weer is opgebouwd. Maar dan moet het wel gauw gaan regenen.

In Mozambique zijn 4,7 van de 12 miljoen inwoners door de droogte getroffen. De oogst van zomer-gewassen in het zuiden van het land is vrijwel geheel verloren gegaan. Het inzaaien van winter-gewassen is onmogelijk. In sommige gebieden ligt de neerslag 70 procent beneden normaal. Op enkele plaatsen heeft het al twee jaar niet geregend. Op de markten in de steden zijn groenten en fruit nauwelijks te krijgen. De situatie in het westen van Afrika is niet veel beter. De neerslag die in het regenseizoen is gevallen, mag geen naam hebben. En de harmattan, de hete woestijnwind, die er normaal alleen in december twee weken staat, waait nu vrijwel onafgebroken.

De cacao-produktie in Ivoorkust zal dit jaar waarschijnlijk 340.000 ton zijn, 115.000 ton minder dan verleden jaar. Verwacht wordt dat die daling zich ook volgend jaar voortzet. In Senegal bedraagt de graanproduktie dit seizoen slechts de helft van de normale produktie. Naar schatting 160.000 runderen en 150.000 schapen en geiten zijn al door gebrek aan water verloren gegaan. Nog eens 1,2 miljoen dieren zullen sterven als er geen regen valt.

Het weer heeft ook het noorden van Afrika parten gespeeld. Marokko komt een miljoen ton graan tekort. En functionarissen voorspellen een ramp als het in september en oktober niet gaat regenen.

Vrouwen wachten in de rij om wat noodrantsoenen te krijgen. Dat komt voor in het noorden van Senegal.

Nomaden uit Mali trekken naar Opper Volta om er betere oorden te zoeken, maar stuiten er op droogte. Deze vrouw stampt het laatste restje maïs aan voor wat voedsel. De koe van het gezin heeft de geest al gegeven.

(Vervolg van pagina 1)

"Ik mag het geweten zijn van de regering"

...vakbonden realiseren zich wat er te koop is...

zijn en of ze dat ook wel menen. Maar in het algemeen heb ik erg positieve reacties gehad. *We zijn blij dat jij het geworden bent, want dat geeft toch zeker vertrouwen, dat deze positie niet in de politieke sfeer getrokken wordt* etcetera. Een deuk die deze functie mocht hebben gehad......Ik ben iemand tegengekomen die zei: *jij bent de kandidaat van het volk; op jou kan niemand iets aan te merken hebben.* Nu weet ik niet of ik de kandidaat van het volk ben, maar dat andere ben ik wel met hem eens".

MARINIERS

U bent na 15 october opperbevelhebber van de krijgsmacht op de Antillen. Dat is toch wat, als socioloog?

"Sja, welke kant wilt u op?", vraagt hij en lacht weer.

Concreet betekent dat ondermeer dat als er ooit nog mariniers ingezet moeten worden om de rust te bewaren, dat u daar op zijn minst zeer nauw bij betrokken bent.

"Ja, maar dat betekent ook dat je dat altijd doet, zoals dat met een heleboel andere taken die je hebt, in consult met anderen, op voorstel van anderen. De uiteindelijke verantwoordelijkheid mag dan wel bij jou komen te liggen, maar het is een gedeelde verantwoordelijkheid. Zeker in militaire zaken moet je in grote mate afgaan op wat de beroepslieden jou aanraden".

Als voorzitter van de commissie die een onderzoek instelde naar de gebeurtenissen van 30 mei 1969 hebt u zich ondermeer met dit aspect bezig gehouden. De conclusie was toen dat het inzetten van die Nederlandse mariniers goed was, temeer daar de leiding van het politie-corps te vlug het hoofd in de schoot legde. Zou u dezelfde beslissing nemen als uw collega van toen?

"Ik vind het erg moeilijk om te anticiperen op wat je zou doen in een bepaalde situatie. Als je meer beschouwend van aard bent, dan beschouw je het leven ook meer van een filosofische kant. De feitelijke factoren van dat moment zullen uiteraard in een dialoog met je eigen persoon de uiteindelijke beslissing bepalen. De feitelijke factoren van dát moment, daar kun je niet op anticiperen. Dat is hetzelfde als met zo'n dertig mei, ook sociologisch bezien, dezelfde factoren die toen gespeeld hebben, kunnen in een later stadium spelen zonder dat ze persé zou moeten leiden tot een uitbarsting zoals we gehad hebben met 30 mei. Omdat een samenleving en sociale wetenschappen verschillen van scheikunde of natuurkunde. Als je met een scheikundige proef bezig bent en je voldoet aan bepaalde factoren, dan krijg je een bepaalde reactie. Maar wanneer je met mensen te maken hebt, dan kunnen er dezelfde situaties zijn, maar in het ene geval reageert men zus en in het andere geval reageert men zo. Dat kan afhangen van een zere teen, of kiespijn, of ruzie, of zoveel andere factoren. Ik denk ook dat de factoren nu anders zijn. Ik meen dat bij de vakbonden een stuk meer verantwoordelijkheid is gegroeid, ook voor wat er gaande is in de samenleving."

U schreef vier jaar geleden in de Ñapa dat dezelfde ingredienten als ten tijde van 30 mei 1969 nog aanwezig waren en te weinig onderkend waren.

"Ik dacht wel dat er sedertdien een verandering is ingetreden. Ik neem weliswaar een agressieve houding waar bij de vakbonden, maar ik heb uit hun uitspraken van de laatste tijd ook wel kunnen afleiden dat ze zich wel degelijk bewust zijn van een sociale verantwoordelijkheid".

"Het is bij de vakbonden een groeiproces geweest. Je kunt zeggen dat bij ons de vakbonden na 1955 pas goed op gang komen. Intussen hebben wij na mei 1969 weer een stuk ervaring kunnen opdoen. Ook de betrokkenheid is toegenomen, want als er iets veranderd is na 30 mei, dan is het toch wel de positie van de vakbonden in onze samenleving en hun relatie tot de overheid en de werkgever. Ze zijn veel meer gaan participeren in wat er gebeurt. Zij zijn benoemd in regeringscommissies. Het betekent de mensen een stuk verantwoordelijkheid geven, dat ze zich realiseren wat er allemaal te koop is"

HOGER TOEZICHT

U wordt straks ook voorzitter van de Raad van Advies. Dat is ook een symbolische functie, omdat u de facto zelden of nooit als voorzitter zult optreden en dat overlaat aan de vice-voorzitter.

"Ik heb me daar nog niet zo in verdiept, maar uit de stukken blijkt dat dat klopt".

U wordt straks ook gezien als "het hoger toezicht". Dat betekent dat u enerzijds besluiten moet vernietigen die in strijd zijn met lokale wettelijke bepalingen en anderzijds toeziet op naleving van andere bepalingen. Bijvoorbeeld, Curacao en Aruba te wijzen op de wettelijke plicht tot afdracht van belastingen aan het Land.

"Afspraken die gemaakt zijn, moet je na komen. Dit geldt straks ook voor de realisatie van de Antillen-nieuwe-stijl. Daar zijn ook bepaalde afspraken over gemaakt. Misschien bli kt later dat niet alles helemaal uitvoerbaar is zoals men zich dat had voorgesteld, maar dan moet men toch op zijn minst naar de geest handelen. Ik heb van de juristen geleerd: pacta sunt servanda. Overeenkomsten dient men na te leven".

Eens in de vier jaar, normaal gesproken althans, krijgt u te maken met een kabinets-formatie. Nu kan ik me niet herinneren dat u ooit bent opgetreden als een soort onderhandelaar. Toch zal wat onderhandelingskunst van u gevergd gaan worden.

"Het is een zeer intrigerend gedeelte van het werk. Ik zal er ook niet veel over kunnen zeggen, maar er spelen verschillende dingen een rol. Enerzijds moet je goed kunnen luisteren, adviezen van anderen kunnen analyseren, ten opzichte van elkaar stellen, bepaalde conclusies trekken, die conclusies weèr doorspelen, dan weer feed-back krijgen. Het ligt ook heel erg in de sfeer van "human relations". Niet dat ik doelgericht zal toesturen naar een kabinets-crisis, maar het lijkt me een interessant aspect van het werk".

Uw directe betrokkenheid in het maatschappelijk leven zal afnemen. U moet zich na 15 october terugtrekken uit de diverse instanties waarin u functies bekleedt. Gaat u dat aan het hart.?

"Ja. Zeker als het zo plotseling moet gebeuren. Commissariaten moet ik zowiezo neerleggen. Bestuursfuncties in stichtingen formeel niet, maar het wordt toch moeilijk als het om stichtingen gaat die een subsidie van het Land krijgen".

VERVREEMDING

Gaat u zich daardoor niet een beetje vervreemden van wat er reilt en zeilt in de gemeenschap?

"Ik hoop van niet. Maar het is een zaak die niet alleen van mij afhangt. Ik heb waarschuwingen gehad van vrienden voor de vervreemding, maar ik heb tegen hen gezegd: dat ligt niet alleen aan mij, maar hangt mede van jullie af. Het is een sociologisch verschijnsel. Eén van de problemen waarmee je zit is namelijk: je schept een positie in de samenleving omdat je vindt dat die nodig is. Je benoemt iemand in een positie. Maar op het moment dat je hem in die positie benoemd hebt, ga je hem tegemoet treden met zekere verwachtingen, waardoor je weer zijn gedrag beïnvloedt. Een gedrag van iemand is nooit alleen maar afhankelijk van hemzelf. Mijn gedrag ten opzichte van u is mede bepaald door de wijze waarop u mij benadert. Wanneer u mij straks gaat benaderen als een figuur in een ivoren toren, dan duwt u mij in een ivoren toren".

...in guayabera naar UNA-concerten...

Van uw voorganger is gezegd dat hij zich vervreemd had doordat hij nogal formeel was. Wat kunnen we van u verwachten?

Dit is een functie die met zich meebrengt dat men rekening houdt met bepaalde formaliteiten. Je kunt moeilijk deze functie te grabbel gaan gooien. Maar je moet proberen om daar toch wel een persoonlijk tintje aan te geven. Nu kan het zijn dat het persoonlijk tintje van mijn voorganger juist bestond in het formele, en dat mijn persoonlijk tintje meer komt te liggen in het relationele".

Betekent uw nieuwe functie nu ook een drastische ommekeer voor uw gezin?

Heel gering, in zoverre dat de benoeming niet te vroeg is gekomen. Mijn oudste zoon is afgestudeerd en zal binnen enkele jaren zijn eigen gang gaan. Mijn dochter is gehuwd en heeft haar eigen gezin. Mijn jongste is pas naar Amerika gegaan om te studeren en zij lijdt ook haar eigen leven. Dus het is een zaak van mijn vrouw en mij. We stellen ons voor dat we er best leuk inhoud aan zullen geven.

Gaat u met haar nu uw eigen huis verlaten om op het Fort Amsterdam te gaan wonen.

"Ik kan dat op dit moment nog niet zeggen. We zijn het wel al gaan bezichtigen. Het heeft wel bepaalde voordelen om daar te wonen...."

Denkt u zich straks ook vrijelijk te kunnen begeven naar allerlei evenementen; de UNA-concerten om maar één voorbeeld te noemen?

"Ik vind van wel. Ik heb de tijd van Cola Debrot meegemaakt, dat was een heel goeie vriend van me. Die kwam je op concerten tegen, op straat, bij kennissen op bezoek. De man is gewoon blijven functioneren, zoals hij tevoren ook functioneerde, voorzover die functie dat toestond. Ik kende gouverneur Van Speekenbrink die ging gewoon in zijn guayabera de straat op, in de Heerenstraat en zo een wandeling maken. Dat zijn dingen die toch best mogelijk zijn. Dus u kunt me ook wel in een guayabera op een UNA-concert tegenkomen. waarschijnlijk wel".

FRANS HEILIGER

DE DISSERTATIE van de socioloog René Römer "UN pueblo na kaminda" over de geschiedenis van Curacao bevat geen elementen van de andere eilanden. In een vraaggesprek met Amigoe-medewerker Jos de Roo verklaarde dr Römer vier jaar geleden in Ñapa dat het zijn wil is nog éens een soortgelijke studie te maken van Aruba's geschiedenis.

Daarmee nu geconfronteerd: "Om dat te doen moet je op zijn minst een jaar op Aruba wonen. Je kunt niet alleen putten uit documenten putten, maar je moet ook van de mensen vernemen en meemaken hoe zij bepaalde zaken hebben ervaren. Nu klopt het dat dat er voorlopig gezien mijn nieuwe functie niet in zit. Maar er is net besloten dat "Un pueblo na kaminda" wordt verfilmd door Wilbert Tecla. Ik heb erop aangedrongen daarbij niet alleen de aspecten van Curacao, maar ook van de andere eilanden mee te nemen".